Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya 2021-2026

Un full de ruta per a un sector estratègic de país

Índex

01. Antecedents i context 4

1.1 Per què un Pla estratègic d'alimentació? Per què ara? 5
1.2 Estat de situació del sector agroalimentari a Catalunya 16
1.3 Procés d'elaboració del Pla 22

02. Formulació estratègica 23

2.1 Missió 24
2.2 Visió 25
2.3 Valors 26

03. Estructura del Pla 27

04. Dimensions 30

4.0 Introducció 31
4.1 Dimensió 1. Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular 32
4.2 Dimensió 2. Propi i arrelat al territori 40
4.3 Dimensió 3. Just, equitatiu i cohesionat 46
4.4 Dimensió 4. Saludable i de confiança 52

05. Actuacions 56

5.0 Introducció 57
5.1 Actuacions transformadores 58
5.2 Actuacions instrumentals 60
5.3 Actuacions específiques 63

06. Concreció de les iniciatives 64

6.0 Mapa global 65
6.1 Dimensió 1. Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular 67
6.2 Dimensió 2. Propi i arrelat al territori 88
6.3 Dimensió 3. Just, equitatiu i cohesionat 98
6.4 Dimensió 4. Saludable i de confiança 107
6.5 Actuacions transformadores 113
6.6 Actuacions instrumentals 125

07. Model de governança i quadre de comandament 142

08. Pacte Nacional per a l'Alimentació de Catalunya 146

09. Annex. Procés d'elaboració del Pla 148

Llista d'acrònims i abreviatures

- **AOP:** Associació d'Organització de Productors
- **CCA:** Consell Català de l'Alimentació
- **DAFO:** debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats
- **DARP:** Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
- **DOP:** denominació d'origen protegida
- **Gt CO_2-e/any^{-1}:** gigatona de diòxid de carboni equivalent*
- **IGP:** indicació geogràfica protegida
- **Ha:** hectàrea
- **HORECA:** sector industrial i econòmic que inclou els hotels, els restaurants, els cafès i les empreses de servei d'àpats
- **ODS:** Objectius de Desenvolupament Sostenible
- **OEF:** Organisation Environmental Footprint
- **OCM:** Organització Comuna de Mercats Agrícoles
- **OP:** Organització de Productors
- **PEAC:** Pla estratègic de l'alimentació de Catalunya
- **PEF:** Product Environmental Footprint
- **R+D+I:** recerca, desenvolupament i innovació
- **TEP:** tona equivalent de petroli

(*) És la quantitat d'emissions de CO_2 que provocaria la mateixa intensitat radiant que una determinada quantitat emesa d'una mescla de gasos amb efecte d'hivernacle, multiplicada pel seu GWP (acrònim en anglès de potencial d'escalfament global) (Oficina Catalana del Canvi Climàtic. *Guia pràctica per al càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH)*, 2019).

1. Antecedents i context

1.1 Per què un Pla estratègic d'alimentació? Per què ara?
1.2 Estat de situació del sector agroalimentari a Catalunya
1.3 Procés d'elaboració del Pla

Per què un Pla estratègic d'alimentació? Per què ara?

El **sistema alimentari** és una **peça clau** per avançar cap a la **sostenibilitat** de la nostra **societat**. Així ho indica el context en què vivim i el seu alt grau de dinamisme, fet que requereix donar respostes compartides i sistèmiques als reptes globals que tenen un impacte directe o indirecte en la nostra vida.

L'**alimentació** és el **nexe** entre l'**agricultura**, la **salut**, el **medi ambient** i els **consumidors i consumidores**. La manera com es relacionen i es vinculen els seus agents entre si és també la manera com enfoquem el nostre futur.

Com a societat, tenim el repte de fer front a una sèrie de **tensions** com ara la garantia d'atendre la **demanda d'aliments**, la **pressió** sobre els **recursos naturals**, el **manteniment** de la **capacitat productiva**, l'impuls de **patrons alimentaris** més **saludables** i la transició d'una política agrària a una **política alimentària**. Aquest escenari obliga a adoptar **estratègies actives i compartides** que permetin identificar les **oportunitats** per construir un **sistema alimentari sostenible**, **segur**, **resilient**, **saludable** i **d'accés universal**.

És en aquest marc que es posa en relleu la necessitat de disposar d'una **política alimentària de país única i compartida**, construïda amb tots els agents, des de la producció d'aliments fins als consumidors i consumidores, passant per les indústries d'elaboració, transformació i distribució, com també la venda i la restauració.

Per desenvolupar aquesta política alimentària s'ha elaborat el **Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya 2021-2026** (d'ara endavant, el PEAC), una eina de caràcter interdepartamental i intersectorial que defineix la visió, els objectius i les iniciatives prioritàries sobre el futur més immediat de l'alimentació al nostre país i que estableix les bases del **Pacte Nacional per a l'Alimentació de Catalunya**.

En aquest sentit, els objectius principals que es persegueixen amb el desplegament d'aquest instrument són:

- Establir les bases per assolir una **visió consensuada**, **transparent** i **integradora** sobre el **futur** de l'**alimentació** entre tots els agents que formen part de la cadena de valor alimentària.
- Definir una estratègia de país **compartida** i orientada a l'**excel·lència alimentària** en termes de sostenibilitat ambiental, social i econòmica.
- Concretar uns **objectius comuns**, dels quals es derivin una sèrie d'**actuacions concretes** en l'àmbit de l'alimentació.

Aquesta aspiració de disposar d'una **única eina de govern consensuada** i **cogestionada** entre els diferents actors implicats és el resultat de la simultaneïtat de diversos factors institucionals, socials i econòmics, que apunten a la necessitat de comptar amb una estratègia alimentària de país.

En l'àmbit **institucional**, i concretant l'encàrrec de govern, el 2017 es va crear el **Consell Català de l'Alimentació** (d'ara endavant, el CCA), com a estructura de participació, col·laboració, debat i consulta en matèria agroalimentària.

Aquest espai, aglutinador de les visions dels diferents agents que participen en la cadena de valor alimentària, esdevé l'impulsor i el garant de la concreció del PEAC com a **instrument interdepartamental**, **intersectorial** i **integrador**.

Traslladant aquest impuls institucional a la realitat catalana, l'alimentació suposa un **motor econòmic** amb un **impacte directe** en dimensions tan determinants com la generació de riquesa i la creació de llocs de treball.

Concretament, generant una producció anual de 60.700 milions d'euros i representant un 14,1% del PIB català (CREDA, 2020),[1] l'agroalimentari és el primer sector econòmic del país, fet que manifesta la necessitat de capitalitzar aquesta potencialitat com a **sector estratègic** de l'economia catalana.

Pel que fa a la indústria agroalimentària, suposa gairebé el 25% del total del negoci industrial català (Idescat, 2019).[2] D'altra banda, el sector agroalimentari genera 565.700 llocs de treball, que representen un 15,5% de l'ocupació catalana (CREDA, 2020),[1] i esdevé una font primordial en el dinamisme del sistema econòmic català.

Addicionalment a l'impacte en termes econòmics, l'alimentació té unes conseqüències directes sobre la salut de les **persones**. Mantenir unes pautes alimentàries saludables ajuda a pal·liar i fins i tot evitar multitud de malalties específiques associades a l'alimentació i les malalties cròniques i, per tant, repercuteix en la qualitat de vida de tota la població i en la sostenibilitat del sistema mateix.

Aquest condicionant de l'alimentació sobre la salut es trasllada també a un altre àmbit clau com és el **mediambiental**. El canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat i la contaminació de l'aigua, entre d'altres, són elements en els quals incideixen els models productius i, per tant, tenen la capacitat d'ajudar a donar resposta a aquests reptes sistèmics. L'avanç cap a mètodes de producció més sostenibles i el reforç de la resiliència del sistema alimentari davant l'emergència climàtica són estratègies que cal reforçar per afrontar els reptes.

Així mateix, l'alimentació suposa un àmbit clau en la generació de la nostra **identitat col·lectiva**, per vertebrar la societat per mitjà d'una **cultura alimentària pròpia** que s'ha de valorar i preservar com a **actiu diferencial**, i actua com a **nexe d'unió** entre les diferents realitats que conviuen al **territori català**.

La producció dels aliments és la palanca de canvi que aconsegueix generar un impacte directe en termes mediambientals, socials i econòmics al territori. És l'únic element que, a més de ser imprescindible per a la vida de les persones, estructura i vertebra d'una manera molt important el territori i l'economia del país.

(1) CREDA, 2020. **(2)** Idescat. *Xifra de negocis a la indústria*, 2019. (*) Els treballs per a l'elaboració del PEAC es van iniciar abans de la crisi sanitària de la COVID-19. En tot cas, i atès l'impacte de la pandèmia sobre el sistema en general i sobre l'alimentació en particular, es considera imprescindible incorporar aquest element en la formulació d'aquest full de ruta.

La centralitat de l'alimentació, com a pilar en el manteniment de la vida de les persones, s'ha reforçat encara més a conseqüència de la greu **crisi sanitària** provocada per la COVID-19 des de principis de l'any 2020.* La situació extraordinària i sense precedents generada per la pandèmia ha evidenciat el **paper fonamental** del **sector agroalimentari** i ha posat en relleu els riscos, les vulnerabilitats i les desigualtats existents, però també les **oportunitats** que cal explorar per articular un sistema alimentari més **resilient** i capaç de garantir la **sostenibilitat** del model.

En aquest sentit, i analitzant les dades disponibles amb relació a l'impacte de la crisi sanitària en els hàbits de consum, un 61% de la població considera que aquest nou escenari afavorirà l'adopció de pautes de consum més responsables (GESOP, 2020).[3]

Aquests factors apunten, de manera indubtable, al requeriment de disposar d'un **full de ruta** que determini les actuacions adequades per donar-hi resposta des d'una visió integral del sistema mateix. El **Pla** aspira a ser l'**element centralitzador** de les línies d'actuació emfatitzant una sèrie d'aspectes que determinen l'estratègia alimentària:

- **Confluència** dels dos **grans pilars** del **sistema alimentari**: el **proveïment** d'aliments (disponibilitat i estabilitat) i el **consum** d'aliments (ús i accés).

  D'una banda, i des de la perspectiva del proveïment, el manteniment de la base productiva i la gestió dels serveis ecosistèmics en un entorn d'emergència climàtica, entre altres factors, obliga a reforçar i posicionar els productors i productores com la palanca tractora en la vertebració del model alimentari.

  D'altra banda, i considerant el consum d'aliments, els canvis en els hàbits alimentaris, la necessitat de garantir la seguretat alimentària i l'accés a una alimentació saludable, nutritiva i suficient són alguns dels elements que posicionen els **consumidors i consumidores** com la **variable clau** en el manteniment de la base productiva del país i en la configuració de sistemes d'obtenció d'aliments més sostenibles.

- **Enfocament global del sistema alimentari català** per donar **respostes integradores**, des de la producció i l'obtenció d'aliments fins al seu consum.

  La **política alimentària** s'ha abordat tradicionalment des d'una perspectiva sectorial, la qual cal alinear i coordinar com a **única** per donar respostes completes als reptes que tenim davant. Avui, més que mai, cal reconèixer explícitament les **interdependències** entre els diferents àmbits d'actuació i integrar-les, ja que el sistema alimentari no opera de manera aïllada.

(*) Els treballs per a l'elaboració del PEAC es van iniciar abans de la crisi sanitària de la COVID-19. En tot cas, i atès l'impacte de la pandèmia sobre el sistema en general i sobre l'alimentació en particular, es considera imprescindible incorporar aquest element en la formulació d'aquest full de ruta. **(3)** GESOP. *Impacte de la crisi de la COVID-19 en els hàbits de consum a Catalunya*, 2020.

Només amb el reconeixement explícit dels vincles i les relacions que estableixen els agents de la producció, els consumidors i consumidores, els fabricants i els distribuïdors amb la salut, el medi ambient i l'educació, entre d'altres, es poden impulsar actuacions integrals que abordin els reptes de futur que demanda la nostra societat.

Tenint en compte aquesta necessitat de disposar d'un **instrument integrador**, el Pla parteix d'una **mirada sistèmica** en la qual totes les iniciatives i actuacions són considerades a partir de la seva **multisectorialitat** i **transversalitat**.

En aquest sentit, s'adopta un enfocament d'**una salut**, abordatge impulsat per l'Organització Mundial de la Salut com a estratègia mundial per augmentar la comunicació i la col·laboració interdisciplinària en la cura de la salut de les persones, els animals i el medi ambient, entenent que tots estan lligats entre si.[4]

L'adopció d'aquesta visió implica, en primer lloc, l'aposta per configurar un **model alimentari** que entén i incorpora la **relació intrínseca** entre la **salut** del sòl, de l'aigua, de l'aire, de les plantes, dels animals, del mar i de les persones i formula les iniciatives a partir d'aquest plantejament.

En segon lloc, suposa orientar les dinàmiques de treball cap a la conformació d'**estructures multisectorials**, que integren **actors públics i privats**, i que sumen capacitats i coneixements des de la transversalitat de les seves perspectives, articulant un **model de governança** basat en la **cogestió** i la **corresponsabilitat**.

Visió a llarg termini i alineada amb les agendes internacionals, europees i nacionals.

Els models curtterministes han demostrat la seva caducitat a l'hora de proporcionar solucions de manera eficaç i eficient. La capacitat de combinar una **mirada d'estabilitat en el temps** amb una disposició d'aportar **mesures preventives i proactives** és un element determinant per poder articular un **model alimentari** que permeti el **creixement equilibrat i regenerador** en termes socials, ambientals i econòmics.

Així mateix, aquest propòsit no és un element inconnex amb les estratègies que s'estan dissenyant a escala internacional, sinó tot el contrari: el PEAC beu de les **agendes internacionals, europees i nacionals** i, per tant, la seva formulació pren com a base les orientacions que aquestes agendes marquen, principalment pel que respecta a tres àmbits essencials:

(4) OMS, setembre de 2016.

- A escala **internacional**, l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides.
- A escala **europea**, el Pacte Verd Europeu (*European Green Deal*), l'estratègia *De la granja a la taula* (*The Farm to Fork Strategy*) i la Política Agrícola Comuna (PAC), programes clau en el desplegament del full de ruta previst per la Comissió Europea per dissenyar un sistema alimentari europeu saludable i sostenible en termes ambientals, econòmics i socials.
- A escala **nacional**, aquelles estratègies sectorials i intersectorials en matèria alimentària desenvolupades en els últims anys, entre les quals destaquen els plans interdepartamentals en què el PEAC s'incardina:
  - El **Pla nacional per a l'Agenda 2030**, que té com a objectiu implementar aquesta agenda a Catalunya i vetllar per assolir els 17 Objectius per al Desenvolupament Sostenible (ODS) mitjançant les polítiques públiques impulsades per la Generalitat de Catalunya.
  - El **Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública (PINSAP)** de la Generalitat de Catalunya, que impulsa la salut des de tots els àmbits de l'acció del Govern i la societat, és a dir, incorpora la salut a totes les polítiques, en aquest cas l'alimentària.
  - L'**Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic (ESCACC)** en l'horitzó 2013-2020, per afrontar els impactes del canvi climàtic en el sistema agroalimentari mitigant-ne les causes i adaptant-lo a les condicions futures.

A més d'aquests plans i estratègies, el PEAC s'ha elaborat a partir de la consideració de múltiples referències identificades a les pàgines següents.

Plans i estratègies internacionals*

Plans i estratègies nacionals*

2003
- Pla estratègic de caça a Catalunya (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)

2008
- Pla d'acció per a l'alimentació i l'agricultura ecològiques 2008-2012 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)
- Pla de regadius de Catalunya 2008-2020 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)

2010
- Estratègia Europa 2020 (Comissió Europea)

2013
- **Política Agrícola Comuna** (Comissió Europea) *Darrera actualització*
- Política Pesquera Comuna (Comissió Europea) *Darrera actualització*
- Pla estratègic de recerca, innovació i transferència agroalimentària de Catalunya 2013-2020 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)
- Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya 2013-2020 (Agència de Residus de Catalunya)
- Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic 2013-2020 (Oficina Catalana del Canvi Climàtic)

2014
- RIS3 – Estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya (Comissió Europea)
- Horizon 2020 – Framework Programme for Research and Innovation (Comissió Europea)
- Pla d'acció de la biodiversitat cultivada a Catalunya (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)
- Estratègia Catalunya 2020; SmartCatalonia; RIS3CAT (Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda)

2015
- The European Cultural Heritage Strategy for the 21st century (Comissió Europea)
- Primer Pla d'acció per a l'economia circular (Comissió Europea)
- Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública, PINSAP 2014-2020 (Agència Catalana de Salut Pública)
- Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)
- Impuls a l'economia verda i l'economia circular (Departament de Territori i Sostenibilitat)

2016
- **Agenda 2030 i Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)** (Nacions Unides)
- Futures of food provision. Four possible scenarios for the AgriFood industry (PwC)
- Delivering on EU Food Safety and Nutrition in 2050 – Future challenges and policy preparedness (Comissió Europea)
- Programa de foment de la producció agroalimentària ecològica a Catalunya 2015-2020 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)
- Agenda 2030. Transformar Catalunya, millorar el món (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible)
- Pla de la gastronomia de Catalunya (PRODECA)
- Pla de salut 2016-2020 (Departament de Salut)
- Programa de dones del món rural i marítim de Catalunya 2016-2020 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)
- Pacte Nacional per a la Transició Energètica de Catalunya (Institut Català d'Energia)

2017
- Cómo entender el nexo Alimentación-Salud (IPES FOOD)
- Shaping the Future of Global Food Systems. A Scenario Analysis (Fòrum Econòmic Mundial)
- Pla de seguretat alimentària 2017-2021 (Agència Catalana de Salut Pública)
- Pacte Nacional per a la Indústria (Departament d'Empresa i Coneixement)
- Pla d'acció de la fruita dolça (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)
- Pla d'acció del sector làctic català 2017-2019 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)

Plans i estratègies detallats a les pàgines següents

(*) Les referències dels plans i les estratègies exposades es poden consultar a l'annex d'aquest document.

Plans i estratègies internacionals*

Plans i estratègies nacionals*

2018

Estratègia europea per al plàstic (Comissió Europea)

Estratègia marítima de Catalunya 2030. Pla estratègic 2018-2021 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)

Pla de màrqueting turístic de Catalunya 2018-2022 (Agència Catalana de Turisme)

Pla d'acció per a la prevenció del malbaratament alimentari a Catalunya 2019-2020 (Agència de Residus de Catalunya)

Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya 2030 (Departament de Territori i Sostenibilitat)

L'aigua a Catalunya. Diagnosi i propostes d'actuació (Agència Catalana de l'Aigua)

Pla estratègic per a la valoració de l'avellana (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)

Mengem futur (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible)

2019

Climate Change and Land: an IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems (Grup Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic, GIECC)

Towards a Common Food Policy for the EU (Comissió Europea)

European Green Deal (Comissió Europea)

Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible)

Pla d'acció dels cítrics (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)

Guia per treballar reptes socials complexos amb un enfocament sistèmic (Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda)

2020

Estratègia industrial europea (Comissió Europea)

Farm to Fork Strategy, F2F (Comissió Europea)

Next Generation EU (Comissió Europea)

InvestEU Programme 2021-2027 (Comissió Europea)

Covid-19 and the food and agriculture sector: issues and policy responses (Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic, OCDE)

Food 2030 pathways for action. Research and innovation policy as a driver for sustainable, healthy and inclusive food systems (Comissió Europea)

Pla estratègic de recerca, innovació i transferència agroalimentària de Catalunya (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació) *En procés d'elaboració*

Pla de reactivació econòmica i protecció social (Generalitat de Catalunya)

Articulació d'agendes compartides per a la sostenibilitat i el canvi social (Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda)

Plan Estratégico de la Gastronomía y Alimentación de Euskadi 2020 (Govern Basc)

Pla de recuperació, transformació i resiliència (Govern d'Espanya)

Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement (Departament d'Empresa i Coneixement)

Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya 2021-2026

Plans i estratègies detallats a les pàgines següents

(*) Les referències dels plans i les estratègies exposades es poden consultar a l'annex d'aquest document.

Les agendes internacionals i europees: una oportunitat estratègica

L'Agenda 2030 i els ODS

L'Assemblea General de l'ONU va aprovar, el setembre de 2015, l'**Agenda 2030** per al desenvolupament sostenible, que fixa **17 objectius globals** (d'ara endavant, els ODS) i **169 fites** que cal assolir en aquest horitzó. Mitjançant aquests objectius i fites, s'aborden els grans reptes globals relacionats amb la pobresa, la fam, la pau, la salut, l'educació, les desigualtats, la inclusió, la prosperitat econòmica, la protecció del planeta, la lluita contra el canvi climàtic, les ciutats i els territoris, l'energia, el consum i la producció sostenibles i la governança.

El Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya és l'instrument per vehicular la consecució dels ODS en l'àmbit alimentari a Catalunya.

L'alimentació en general, i el sector agroalimentari en particular, té una àmplia **capacitat transformadora** sobre la sostenibilitat des de tots els vessants (social, econòmic i mediambiental). És en aquest marc on el **PEAC** s'erigeix en un **instrument** per vehicular la consecució dels ODS que es relacionen més directament amb l'alimentació, traslladant aquests objectius universals en línies orientades a l'acció.

Concretament, i tot i que l'alimentació té relació amb una àmplia majoria dels 17 ODS, hi ha una sèrie d'objectius que fan una al·lusió més explícita a l'àmbit alimentari, com són els encaminats a la fi de la pobresa (ODS1) i a la «fam zero»,* i se centren en problemes derivats de la malnutrició i la inseguretat alimentària.

No obstant això, i encara que de manera menys evident, altres ODS també tenen implicacions importants en l'alimentació i la configuració del model de producció, distribució i consum. Un exemple d'ODS que estaria en aquesta categoria de vinculació indirecta a l'alimentació és l'objectiu 3, «Salut i benestar», que al·ludeix a la problemàtica de l'increment de les malalties no transmissibles, patologies molt relacionades amb els hàbits dietètics poc saludables.** L'alimentació és, per tant, un **pilar important** dins de l'**estructura** dels **Objectius de Desenvolupament Sostenible** i és aquí on el PEAC, des d'un **abordatge sistèmic**, aspira a ser palanca de canvi per contribuir a la transformació del model.

(*) Aquests compromisos, juntament amb les fites concretes associades, estan recollits al Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030. (**) Consulteu l'annex per veure la relació dels ODS amb les dimensions del PEAC.

El Pacte Verd Europeu

El Pacte Verd (*Green Deal*) és la resposta europea a l'Agenda 2030 i als ODS definits per les Nacions Unides i planteja una agenda destinada a transformar la Unió Europa en una societat equitativa i pròspera, basada en l'**ús eficient dels recursos**, en la **reducció de les emissions de gasos** amb efecte d'hivernacle, en la **modernització** dels sectors productius, en la **protecció del capital natural** i en l'**increment de l'ambició per combatre l'emergència climàtica**.

Aquesta visió ha de permetre assolir una **societat**, una **economia** i un **territori** més **sostenibles**, **equitatius** i **resilients** davant les amenaces derivades del canvi climàtic, frenant la pèrdua de biodiversitat, protegint la salut humana i mantenint tots els actors de la cadena de valor alimentària.

Així doncs, considerant el Pacte Verd Europeu com el **full de ruta** per dotar la UE d'una economia sostenible, el **PEAC** esdevé una **palanca reforçadora** i d'impuls d'aquesta visió i incorpora actuacions que incideixen de manera especial i concreta en dos dels eixos del Pacte («assoliment d'un sistema alimentari just, saludable i respectuós amb el medi ambient» i «preservació dels ecosistemes i de la biodiversitat») i, de manera transversal, en els sis restants (especialment els d'«ambició climàtica», «energia neta, accessible i segura» i «tendir a la contaminació zero»).

El Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya dona suport al Pacte Verd i a la implementació del seu full de ruta i impulsa accions vinculades a l'eficiència dels recursos, la restauració de la biodiversitat i la circularitat.

Estratègia 'De la granja a la taula'

La translació del Pacte Verd Europeu al sistema alimentari es concreta en l'estratègia promoguda per la Comissió Europea *De la granja a la taula* (*Farm to Fork Strategy*).

Aquesta estratègia proposa accions orientades a facilitar la **transició** cap a un **sistema alimentari sostenible** a escala europea, capaç de reduir la **petjada ambiental** i **climàtica**, vetllar per la **seguretat alimentària** i garantir l'accés a **patrons alimentaris saludables**.

En aquest sentit, l'estratègia estableix una sèrie de fites per assolir la transformació del sistema, les quals es traslladen i s'adapten a aquesta estratègia alimentària de Catalunya.

D'aquestes grans fites se'n deriven un conjunt de 27 mesures, que, entre d'altres, faciliten l'accés a opcions saludables en els patrons alimentaris i milloren la informació disponible sobre aliments saludables i sostenibles mitjançant l'etiquetatge.

La Política Agrícola Comuna de la Unió Europea

La Política Agrícola Comuna de la Unió Europea (PAC) ha estat, des del principi, una de les polítiques principals de la Unió Europea i neix amb uns objectius que avui dia es continuen mantenint:

- Incrementar la productivitat agrícola, fomentant el progrés tècnic, assegurant un desenvolupament racional de la producció agrícola i garantint una ocupació òptima de la mà d'obra.
- Garantir un nivell de vida equitatiu a la població agrícola per mitjà de l'increment de la renda individual dels qui hi treballen.
- Estabilitzar els mercats.
- Garantir la seguretat dels abastaments.
- Assegurar al consumidor un subministrament a preus raonables.

En els primers anys, en un escenari de sortida de la Segona Guerra Mundial, l'objectiu era produir aliments per a una població que afrontava la postguerra. En reformes posteriors, s'hi van incorporar criteris ambientals per orientar l'activitat agrària a la sostenibilitat, a la mitigació del canvi climàtic i a l'adaptació a aquest escenari, així com actuacions a favor del relleu generacional i per al desenvolupament econòmic i social dels territoris rurals per lluitar contra el despoblament. Tot això, sense oblidar la producció d'aliments en un escenari d'augment de la població mundial i, per tant, de consum d'aliments.

Les diferents reformes de la PAC han aprofundit en el manteniment de les rendes als productors i productores i en l'establiment d'instruments específics per garantir la sostenibilitat econòmica i ambiental de les explotacions agrícoles i ramaderes, ja que la seva continuïtat contribueix a enfortir el teixit socioeconòmic de les zones rurals, manté un medi rural viu i gestionat, amb gent al territori, i, per tant, ajuda a l'equilibri social i territorial del país.

El fet que els treballs de la reforma de la PAC, amb l'establiment dels plans estratègics, coincideixin en el temps amb els treballs de redacció del PEAC és una oportunitat per alinear el sector agroalimentari català amb els objectius que fixa la PAC i per situar-lo a la primera línia tant pel que fa a la qualitat dels productes com pel que fa a la sostenibilitat de les produccions i l'orientació a les demandes dels consumidors i consumidores.

L'última reforma, que és la que s'està tancant a hores d'ara, coincideix en el temps amb la publicació, per la Comissió Europea, del *Green Deal* i de l'estratègia *Farm to Fork*, que marquen la línia de compromís de la Comissió Europea per afrontar els reptes del clima i el medi ambient, mitjançant un creixement sostenible i integrador que impulsi l'economia, cuidi la natura, millori la salut i la qualitat de vida de les persones i redueixi la generació de residus mitjançant l'economia circular, sobre la base d'un sector agrícola tecnològic, intel·ligent i resilient, que garanteixi la seguretat alimentària, tant des del punt de vista de la salut com de l'abastament.

En línia amb aquestes estratègies, la PAC canvia, dona prioritat a l'assoliment dels objectius fixats per davant del control de l'aplicació de la norma i incrementa l'ambició ambiental a través de reforçar la part verda del primer pilar, amb l'establiment dels ecoesquemes i el manteniment de les mesures agroambientals del segon pilar, ambdues mesures adreçades a promoure les pràctiques agrícoles que siguin beneficioses per al medi ambient mitjançant:

- La contribució a la mitigació del canvi climàtic i l'adaptació a aquest escenari.
- L'afavoriment del desenvolupament sostenible i la gestió eficient dels recursos naturals com ara l'aigua, el sol i l'aire.
- La reducció en la generació de residus mitjançant el foment de l'economia circular.
- La reducció de l'ús d'antibiòtics i fertilitzants i la minimització dels residus que se'n deriven.
- La contribució a la protecció de la biodiversitat, els hàbitats i els paisatges naturals, potenciant i conservant els serveis ecosistèmics.

Els objectius i les mesures que s'han fixat per aconseguir-ho requereixen que cada un dels estats membres estableixi un pla estratègic. Si bé l'establiment d'aquests plans estratègics és una centralització de la PAC i un allunyament de les necessitats del sector, la coincidència amb la definició del PEAC esdevé una oportunitat per alinear les estratègies d'actuació a partir de les necessitats i els reptes propis del sistema alimentari català actual.

En aquest sentit, el pròxim Pla Estratègic de la PAC, reforça l'assoliment dels reptes plantejats en el PEAC referents a la incorporació a l'activat agrària de les dones i els joves.

Estat de situació del sector agroalimentari a Catalunya

A fi d'elaborar i definir el Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya de manera alineada amb la realitat del sector, ha estat necessari fer abans un **estudi en profunditat** del seu **estat de situació**.

En aquest sentit, durant la primera etapa d'elaboració d'aquest Pla (tardor de l'any 2019), es va iniciar un procés d'anàlisi i diagnosi del sistema alimentari, amb l'ajuda de diferents grups de treball formats per experts del sector i representants de l'Administració.

A partir d'aquest treball conjunt, es van identificar **les debilitats, les amenaces, les fortaleses i les oportunitats** del sistema alimentari,* una anàlisi que ha permès establir les bases dels objectius que ha d'assolir el PEAC.

Anàlisi DAFO

	Anàlisi interna	Anàlisi externa
Aspectes negatius	**DEBILITATS**	**AMENACES**
Aspectes positius	**FORTALESES**	**OPORTUNITATS**

Àmbits d'anàlisi

- **Sostenibilitat:** elements clau de la sostenibilitat ambiental, econòmica i social, com ara recursos naturals, gestió de residus, model productiu i accés a una alimentació digna.
- **Territori, gastronomia i cultura:** contribució a la diversitat i l'equilibri del territori català, i construcció d'una identitat cultural al voltant de l'alimentació i la gastronomia.
- **Salut i nutrició:** impacte de l'alimentació en la salut i l'estat nutricional dels agents involucrats.
- **Seguretat alimentària:** accés a una alimentació suficient, innòcua, nutritiva i de qualitat d'acord amb les necessitats i les preferències per a una vida activa i saludable.
- **Formació:** capacitació requerida.
- **Comunicació:** difusió i transmissió d'informació i coneixement.
- **Recerca, desenvolupament i innovació:** ús i capitalització de l'R+D+I.

Els documents de l'estat de l'art de l'alimentació a Catalunya elaborats en aquesta diagnosi es poden trobar a la pàgina web del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

DEBILITATS

- **Desequilibri** en la **distribució de valor** entre les diverses **baules** de la **cadena alimentària**.
- **Baixa productivitat laboral** del sistema alimentari català.
- **Desconnexió** entre la **població urbana** i el **món rural**.
- **Despoblament** de les **zones rurals i marítimes** a causa, entre altres fenòmens, del procés d'urbanització.
- **Envelliment** de la **població** de les **zones rurals**.
- **Fragmentació** i **manca** de **col·laboració** i **cohesió** entre els diferents agents de la cadena, sobretot en la baula de la producció.
- **Falta** de **metodologies** i **indicadors d'avaluació homogenis** i **consensuats** en relació amb l'**impacte ambiental** del sector.
- **Manca** de **priorització** de la **sostenibilitat ambiental** per part de diversos agents de la cadena de valor alimentària.
- **Manca d'accessibilitat** a una **alimentació digna, saludable, nutritiva, sostenible i suficient** per part de determinats sectors de la població.
- **Nivells elevats** de **pèrdues i malbaratament alimentari** en totes les fases de la cadena de valor alimentària.
- **Disminució** de la **intensitat d'innovació** en la **indústria agroalimentària**.
- **Disminució** de la **superfície dedicada** al **conreu** a causa de **l'abandonament** i la subseqüent **expansió** de la **superfície forestal** i de la **urbanització creixent**
- **Existència** d'un **nombre reduït** de **xarxes** articulades per **compartir** de manera conjunta el **coneixement generat** i **identificar reptes comuns**.
- **Tendència decreixent** del **nombre d'empreses** del **sector agroalimentari** que **duen a terme activitats d'innovació**.
- **Baix percentatge d'empreses innovadores** en el sector agroalimentari.
- **Intensitat escassa d'innovació** i **evolució decreixent** de la **inversió** del sector en **innovació**.
- **Cooperació reduïda**, principalment en relació amb les empreses agroalimentàries i les universitats.

Aspectes positius Aspectes negatius

AMENACES

- **Tendència creixent** dels **efectes** i l'**impacte** de l'**emergència climàtica**.
- **Manca** de **prestigi social** dels **oficis** vinculats a la **producció primària**, cosa que en dificulta el **relleu generacional**.
- Falta d'**oportunitats** de **vida** i de **feina**, especialment per a joves i dones.
- **Forta dependència** del sistema alimentari català en relació amb el **mercat global**.
- **Inestabilitat** dels **preus** mundials dels **aliments** i **existència** de **preus superiors** relacionats amb l'**alimentació saludable**.
- **Manca** d'una **comunicació transversal** i **difusió** d'una **proposta d'imatge de marca única** del territori i dels productes catalans.
- **Desinformació** en matèria d'alimentació **malgrat** la **gran disponibilitat** de **canals** de comunicació i d'informació.
- **Impacte** en l'**opinió pública** de les **crisis** que han afectat el **sector agroalimentari** (descrèdit i desconfiança social).
- **Manca d'alineament** de la **informació** que es **difon** i les **recomanacions** de **consum oficials**.
- **Incertesa** pel que fa a les **noves tendències de consum d'alimentació**.
- **Elevat cost** en termes sanitaris vinculat a les conseqüències dels **mals hàbits alimentaris**.
- **Riscos associats** als **hàbits alimentaris** de la població derivats de l'estil de vida (jornades de treball extenses, tendència a menjar fora de casa, increment del menjar preparat...), els quals ocasionen una **pèrdua** de la **cultura culinària**.
- **Incidència creixent** de **patologies** vinculades a la **mala alimentació**.
- **Risc creixent** d'**aparició** de **noves malalties** a causa del **canvi climàtic** i la **globalització** (riscos emergents).
- **Aparició** de **nous reptes** vinculats a **la seguretat i la qualitat alimentàries**.

Aspectes positius Aspectes negatius

FORTALESES (1/2)

- **Alt potencial** del **sector** per **generar** un **impacte ambiental positiu** a causa del seu volum dins de l'economia del país.
- **Disponibilitat** de **varietats i races autòctones** amb una gran **capacitat d'adaptació al canvi climàtic**.
- **Territori amb diversitat geogràfica** que afavoreix la biodiversitat i l'equilibri entre activitats.
- **Augment** de la **protecció del sòl agrícola** i de la **facilitat d'accés a la terra**.
- **Àmplia riquesa** de **productes autòctons** i disponibilitat de **nombrosos productes** amb **distintius de qualitat diferenciada** (DOP, IGP i marca Q).
- **Oportunitat** de **potenciar** el **patrimoni agrari i pesquer**, així com **millorar** el **posicionament** del **producte català** i la **percepció** de la seva **qualitat** i **valor diferencial**.
- **Presència** d'un **ampli teixit d'entitats** que **promouen el consum de proximitat i ecològic i l'agricultura integrada**.
- **Suficiència** de **recursos naturals** per **produir** els **aliments** que **requereix** la **població**.
- **Gran rellevància econòmica** del **sector agroalimentari**, el qual genera un **volum de negoci** del **14,1% del PIB català**.
- **Qualitat professional** i **experta** dels **professionals** del **sector alimentari**.
- **Desacceleració** del **despoblament rural i incorporació creixent** de les **dones** a les **explotacions**.
- **Dinamització** de les **àrees rurals i marítimes** per impulsar la **vertebració** del **territori** català.
- **Disponibilitat** d'**instruments** que **promouen l'equilibri** entre els **diferents operadors** de la **cadena de valor alimentària**.
- **Increment** de la **producció d'aliments** fruit d'una **millora del rendiment i la productivitat dels conreus**, així com de la gestió adequada dels recursos.

Aspectes positius Aspectes negatius

FORTALESES (2/2)

- **Alta potencialitat** d'aplicar la **circularitat** a les **empreses agroalimentàries** com a model sostenible.
- **Augment** de la **professionalització** de les **explotacions agrícoles**.
- **Lideratge** de la **indústria agroalimentària** en l'**economia catalana**.
- **Gran volum**, **diversitat** i **distribució territorial** d'**oportunitats laborals** generades en el sector de l'alimentació.
- **Existència** d'una **normativa exigent** relacionada amb **la seguretat i la qualitat alimentàries**.
- **Increment** de l'**oferta formativa** i de la **participació** en la **formació continuada** de l'àmbit agroalimentari.
- **Tendència creixent** de **grups** de **treball formats** per diferents **agents disposats** a **impulsar plans d'R+D+I** i de **transformació econòmica**.
- **Consolidació** del **posicionament** i del **prestigi** de la **gastronomia catalana** i dels seus cuiners i cuineres.
- **Existència d'associacions**, **gremis** i **empreses artesanals alimentàries**, que **actuen** com a **promotors** del **patrimoni agrari català**.
- **Grau elevat** de **compliment** dels **requisits normatius**, dels **estàndards** i dels **controls** previstos en l'àmbit europeu, estatal i local, en tota la cadena alimentària.
- **Impuls** de la **sensibilització** i la **formació** en **seguretat alimentària** al llarg de la cadena alimentària.

Aspectes positius Aspectes negatius

OPORTUNITATS

- **Aprofitament** dels **mecanismes** de **traçabilitat existents** per mesurar l'**impacte** (ambiental, social, econòmic) dels **productes alimentaris**.
- **Increment** de la **consciència ambiental** dels consumidors i consumidores.
- **Interès creixent** per la **producció** i el **consum responsable**, de **proximitat** i de **temporada**.
- **Interès** dels **mercats exteriors** en els **productes catalans**.
- **Tendència creixent** a la **implementació** d'**iniciatives** de **sostenibilitat ambiental** als **canals** de **consum**.
- **Augment** de la **conscienciació** envers l'**alimentació sostenible i saludable**.
- **Aparició d'avenços tecnològics** que poden tenir un **impacte positiu** en el sector.
- **Capitalització** del **reconeixement internacional** de la **gastronomia**.
- **Tendència creixent** de la **responsabilitat social** per part de grans, mitjanes i petites empreses del sector agroalimentari.
- **Demanda social creixent** per **disposar d'informació contrastada** relacionada amb els **aliments**.

Aspectes positius Aspectes negatius

Procés d'elaboració del Pla

Aquest **Pla** és el resultat de la **participació** de la **ciutadania** i de les **persones** que treballen en l'àmbit de l'**alimentació**. Durant tot el procés d'elaboració del PEAC, s'han habilitat una sèrie d'**espais de debat i reflexió** per poder garantir la implicació i la suma de totes les visions.

En aquest sentit, i per mitjà de dinàmiques de cocreació obertes, totes aquestes persones han contribuït a dissenyar la **política alimentària catalana** per als anys vinents, concretada en el full de ruta que preveu el PEAC.

Codefinició del Pla: volumetries principals

Procés d'elaboració del Pla

Fases	*Grups de treball*	*Persones**	*Entitats implicades**
Diagnosi: identificació de l'estat de situació del sistema alimentari català	**9** grups	**220** persones expertes	**130** entitats
Marc estratègic: definició de reptes i d'iniciatives	**7** grups	**91** persones expertes	
Sessions participatives temàtiques	**7** sessions	**355** persones**	**49** entitats
Marc operatiu: definició d'actuacions concretes	**19** grups	**131** persones expertes	
Sessions participatives territorials	**6** sessions	**97** persones	**38** entitats

Assessorament transversal

Fases	*Grups de treball*	*Persones*
Validació i acompanyament: grup multidisciplinari	**1** grup	**24** persones

359 **Persones expertes** consultades

452 **Ciutadania** implicada en el procés participatiu

217 **Entitats** implicades **(*)**

(*) El detall de les persones consultades i les entitats implicades s'inclou a l'annex d'aquest document. Així mateix, cal tenir en compte que les persones poden haver participat en diverses fases de l'elaboració del Pla. **(**)** S'hi inclouen les persones implicades en les sessions participatives d'aquesta fase (107), les que han incorporat propostes a la plataforma participa.gencat.cat (78), els professionals i les professionals del DARP que van participar en la sessió pilot (42) i aquelles persones que van completar l'enquesta inicial de prioritització d'objectius (128).

2. Formulació estratègica

2.1 Missió
2.2 Visió
2.3 Valors

Missió

Articular un sistema alimentari integral, sostenible, competitiu, arrelat territorialment al país i basat en la seva diversitat, que produeixi uns aliments saludables, accessibles i de qualitat, reconeguts pels consumidors i consumidores

El Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya es fonamenta en una sèrie d'**atributs** que concreten la **proposta** de **valor diferencial** traslladada en forma de ***missió***:

Un sistema alimentari integral,

El sistema alimentari abasta totes les persones i tot l'entramat d'actors i d'activitats interconnectades que formen part de l'alimentació de la població: és a dir, la producció, la recol·lecció, la pesca, la transformació, l'elaboració, la distribució, la venda, l'emmagatzematge, la comercialització i el consum.

... sostenible,

El creixement equilibrat i regenerador, en termes socials, ambientals i econòmics, articula la construcció d'un sistema alimentari capaç de garantir la protecció del medi ambient, l'oferta d'aliments saludables i la qualitat de vida de les persones, sense comprometre els recursos disponibles per a les generacions futures.

... competitiu,

L'eficiència en l'ús dels inputs i dels recursos naturals i, també, la capitalització dels actius diferencials encaminen el sistema i els agents que en formen part cap a un desenvolupament sostenible i inclusiu, de manera que tots participen d'aquest creixement estable i sostingut en el temps.

... arrelat territorialment al país i basat en la seva diversitat,

La riquesa del territori català en termes de recursos, paisatges i productes genera una identitat que vincula tota la població i vertebra el sistema alimentari com a propi i diferencial.

... que produeixi uns aliments saludables, accessibles...

Tota la ciutadania és la destinatària final de l'oferta alimentària, orientada a la superació de totes aquelles barreres (econòmiques, socials, culturals...) que generen algun tipus de desigualtat en l'accés a una alimentació saludable.

... i de qualitat, reconeguts pels consumidors i consumidores.

Els aliments catalans registren uns nivells òptims pel que respecta als aspectes tècnics i els requisits normatius que intervenen en totes les activitats de la cadena, i això ha de ser percebut pels consumidors i consumidores en termes d'identificació i diferenciació dels productes catalans pel que fa a la qualitat i la confiança.

Visió

Convertir Catalunya en un país de referència en termes d'excel·lència alimentària, reconegut i valorat com a tal per tots els agents de la cadena de valor alimentària, tant a escala nacional com internacional

Potenciar la proposta de **valor diferencial** del **sistema alimentari català** esdevé la fita **principal** d'aquest Pla. Catalunya ha de ser un **territori referent** pel que fa a la seva excel·lència alimentària i sostenibilitat ambiental. Per assolir aquesta aspiració, s'han d'activar una sèrie de palanques que seran determinants en l'èxit d'aquest camí:

- L'articulació d'una **cadena de valor** orientada a la **qualitat** del **producte** en totes les fases del seu cicle de vida, on el **capital humà** i la **innovació** constitueixin les forces tractores principals.
- La valoració del **paper** que tots i cadascun dels **agents** de la **cadena** tenen en el camí cap a l'**excel·lència alimentària**, impulsant el seu **reconeixement mutu** i la **valoració justa** del seu esforç i aportació.
- La interiorització, per part de tota la ciutadania i dels agents de la cadena, del seu **sistema alimentari** com a **únic** i **propi**, en el qual l'alimentació sigui un eix articulador de la nostra socialització, dels nostres costums i, en definitiva, de la nostra **qualitat de vida**, un fet diferencial respecte a altres territoris.
- El **posicionament** d'aquesta **oferta distintiva** per mitjà d'una projecció consistent respecte a la **proposta real de país**, que generi entorns de sensibilització educativa i de transmissió d'un **imaginari col·lectiu** que ubica Catalunya en aquest paper de **referent alimentari**.

Valors

Transformador, innovador, resilient, just, equitatiu, col·laborador, sostenible, transparent i de qualitat

El PEAC s'articula a partir d'uns **principis** que, com a conductors de la missió i la visió, impregnen l'orientació de totes les iniciatives que s'inclouen en aquesta missió i visió.

Durant el desplegament del full de ruta resultant, i com a premissa del model de governança previst, es vetllarà perquè els **valors** es mantinguin **estables** en el temps i proporcionin **coherència** a les actuacions del Pla. Els valors en els quals es fonamenta el Pla són:

- ***Transformador:*** capacitat de plantejar solucions i alternatives més enllà de la sostenibilitat del sistema mateix, evitant la perpetuació de dinàmiques infructuoses i trobant la combinatòria d'elements (recursos, inputs, capital humà, tecnologies...) que permeti respondre de manera disruptiva i innovadora a les necessitats reals del sistema agroalimentari.
- ***Innovador:*** orientació a la generació d'idees i l'impuls de projectes d'impacte que generen un valor col·lectiu i tangible, en termes econòmics però també socials, i de manera sostenible.
- ***Resilient:*** solidesa davant els canvis estructurals i els reptes emergents, adoptant un enfocament reactiu però també —i sobretot— proactiu, avançant-se a les possibles circumstàncies adverses i incorporant-les com a potencials palanques en la presa de decisions.
- ***Just:*** inclusió de totes les persones en el sistema mateix, sense deixar a ningú al marge i reconeixent explícitament, en termes de drets i obligacions equànimes, la seva posició en la formulació i el desplegament de les intervencions.
- ***Equitatiu:*** adaptació en funció de la capacitat d'aportació i, per tant, de l'esforç a l'hora de generar valor.
- ***Col·laborador:*** incorporació i promoció de la suma de capacitats com a vector de l'acceleració de l'impacte de les actuacions i, per extensió, dels canvis en el sistema.
- ***Sostenible:*** orientació de les actuacions a la perdurabilitat i el manteniment del seu impacte de manera estable en el temps.
- ***Transparent:*** obertura en la compartició d'informació per generar confiança global i credibilitat en les actuacions i esdevenir un exemple d'integritat i honestedat.
- ***De qualitat:*** desplegament d'accions i consecució de resultats encaminats a la generació de valor i a l'excel·lència en termes d'impacte real.

3. Estructura del Pla

La formulació estratègica del Pla es concreta, des del punt de vista operatiu, en el full de ruta que cal implementar durant el període 2021-2026. Aquest full de ruta, orientat a donar una **resposta sistèmica** als **reptes** identificats, s'estructura en una sèrie de **nivells** que ordenen i agrupen les diferents iniciatives previstes.

Concretament, el Pla inclou **quatre nivells**, que van des d'un abordatge més ampli fins a un de més concret:

- El **primer nivell** són les quatre **dimensions**, és a dir, els grans àmbits inclosos en l'estratègia alimentària.
- El segon nivell de l'estructura del Pla són els **objectius estratègics**, reptes que es deriven de les quatre dimensions i els elements principals als quals dona resposta el Pla.
- Per poder operativitzar aquests objectius, el **tercer nivell** previst són les **línies estratègiques**, les quals funcionen com a agrupadors temàtics que ordenen les diferents intervencions previstes.
- El **quart** i últim nivell és el de les **iniciatives**, accions orientades a assolir els objectius marcats i que, per tant, constitueixen el nucli del full de ruta.

La implementació efectiva d'aquest quart nivell, el de les iniciatives, implica activar una sèrie d'**actuacions** que garanteixen l'**abordatge holístic** de les iniciatives. En aquest sentit, i en funció de la seva orientació i abast d'impacte, es consideren tres tipus d'actuacions:

- **Actuacions transformadores**, adreçades a canviar les lògiques del sistema actual i que tenen un impacte transversal en múltiples iniciatives.
- **Actuacions específiques**, referides a un àmbit acotat que s'associa directament, i de manera única, a algunes iniciatives.
- **Actuacions instrumentals**, que són accions vinculades a tres àmbits:
  - Comunicació i sensibilització
  - Formació i assessorament
  - R+D+I i tecnologies exponencials

  Aquestes actuacions es relacionen amb totes les línies estratègiques del Pla, i n'impulsen l'execució.

Estructura i nivells

Dimensió 4

Objectius estratègics: **2**
Línies estratègiques: **3**
Iniciatives: **7**
Actuacions: **31**

Dimensió 1

Objectius estratègics: **3**
Línies estratègiques: **6**
Iniciatives: **21**
Actuacions: **160**

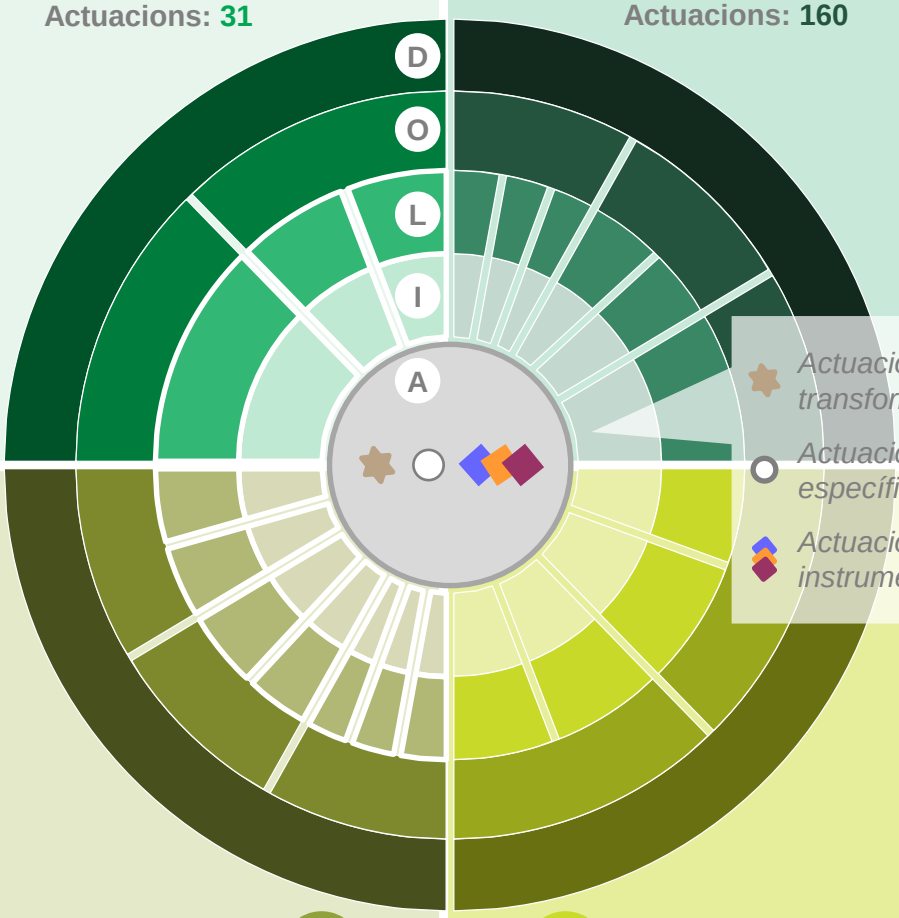

Dimensió 3

Objectius estratègics: **3**
Línies estratègiques: **7**
Iniciatives: **16**
Actuacions: **48**

Dimensió 2

Objectius estratègics: **2**
Línies estratègiques: **4**
Iniciatives: **11**
Actuacions: **62**

D Dimensions O Objectius estratègics L Línies estratègiques
I Iniciatives A Actuacions (transformadores, específiques i instrumentals)

4. Dimensions

4.0 Introducció
4.1 Dimensió 1. Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular
4.2 Dimensió 2. Propi i arrelat al territori
4.3 Dimensió 3. Just, equitatiu i cohesionat
4.4 Dimensió 4. Saludable i de confiança

Amb l'objectiu d'articular una estratègia alimentària que **reflecteixi la realitat del sistema alimentari català i hi respongui**, s'han identificat una sèrie de reptes que cal abordar des d'una perspectiva integral.

En aquest sentit, i per poder **materialitzar l'estratègia**, aquests **reptes** s'han concretat en un conjunt de **resultats quantificats**. A partir d'aquests resultats, s'han formulat els **objectius estratègics** que integren el Pla.

D'aquesta manera, les iniciatives i les actuacions en les quals es tradueixen els objectius estan formulades per respondre a les **necessitats específiques** del sistema agroalimentari i orienten el PEAC a una **perspectiva d'acció i d'assoliment** dels **resultats concrets**.

Dimensió 1. Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular

L'estratègia alimentària de Catalunya aposta per articular un **model productiu** que sigui **socialment responsable**, **ambientalment sostenible** i **econòmicament viable**, i que vetlli per un **creixement equilibrat** i **regenerador** en aquests tres àmbits: social, ambiental i econòmic.

Amb l'objectiu de fer front a aquest repte, és del tot necessari treballar per la **mitigació de l'emergència climàtica** i l'**adaptació** a aquest escenari, afavorint la **transició** cap a **models** de **producció** i d'**indústria sostenibles**, prevenint les **pèrdues** i el **malbaratament d'aliments** i vetllant per la **preservació** dels **recursos** dels quals depèn el sistema alimentari.

Així mateix, atès que la **circularitat** dels **recursos** es considera la base de partida per abordar un sistema sostenible a llarg termini, és imprescindible assolir un **model alimentari dinàmic i generador de valor**, basat en la **bioeconomia circular**.

Finalment, i considerant les tensions que generarà la **creixent demanda d'aliments**, dos dels elements clau són, d'una banda, **reduir** les pèrdues i el malbaratament alimentaris i, de l'altra, incrementar la **producció alimentària catalana** per donar resposta, d'una manera solidària, a aquest repte i orientar el sistema a un grau més elevat d'**autoproveïment**.

A partir de l'anàlisi del **punt de partida** del sistema agroalimentari en l'àmbit de la dimensió 1, s'han definit un conjunt de fites que cal assolir en forma de **resultats esperats**. Aquests resultats han permès formular els **tres objectius estratègics** d'aquesta primera dimensió.

La dimensió 1 del PEAC respon de manera directa als ODS següents:

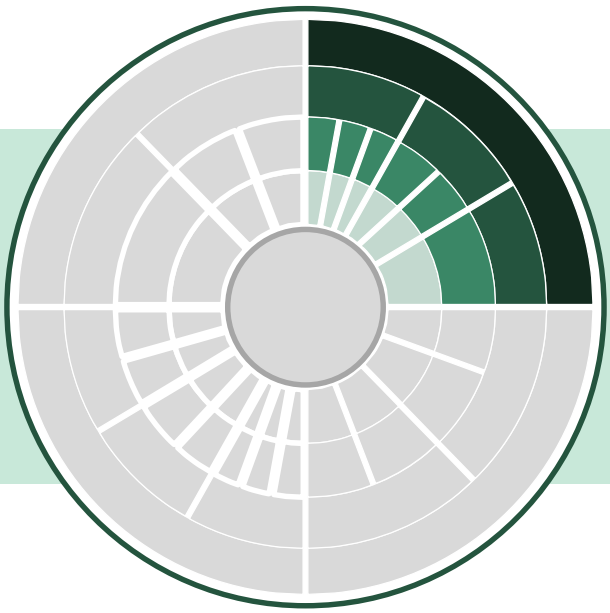

Objectius estratègics de la dimensió 1

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• El **sector primari català** és el responsable del **4%** del **consum final d'energia** a Catalunya. El consum total anual en aquest sector és de **522.900 TEP**.* • Pel que fa al sector de **l'alimentació, les begudes i el tabac**, l'autoconsum elèctric d'origen renovable (hidràulic i fotovoltaic) de l'any 2017 és de **156,35 TEP**. • La **participació** de les **energies renovables** (solar tèrmica, biomasses, residus renovables i biogàs) en el **consum total energètic** del sector de **l'alimentació, les begudes i el tabac** l'any 2017 va ser del 3,2%.[2] • S'estima que el **potencial mitigador tècnic** total de les **activitats agrícoles i ramaderes** i de l'**agroforesteria** és **de 2,3-9,6 Gt CO_2-e/any^{-1}** per al 2050 i que el dels **canvis en la dieta** és **de 0,7-8 Gt CO_2-e/any^{-1}** per al 2050.[1,**]	✓ **Augmentar en un 30% l'ús d'energies renovables i millorar l'eficiència energètica en el sector agroalimentari i pesquer.**	**Objectiu 1.** **Garantir que el sistema alimentari català esdevé una eina de mitigació de l'emergència climàtica, aprofitant la seva capacitat d'embornal de gasos amb efecte d'hivernacle i preservant i restablint els recursos ecosistèmics dels quals depèn.**

(*) TEP: tona equivalent de petroli. **(1)** GIECC (IPCC, per les sigles en anglès). *Climate Change and Land: an IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems*, 2019. **(2)** ICAEN. Taula de resultats de l'*Estadística del consum energètic del sector industrial de Catalunya (ECESI) en el període 2003-2017*. **(**)** Ha: hectàrea. **(***)** Gigatona de diòxid de carboni equivalent. És la quantitat d'emissions de CO_2 que provocaria la mateixa intensitat radiant que una quantitat determinada emesa d'una mescla de gasos amb efecte d'hivernacle, multiplicada pel seu GWP (acrònim en anglès de potencial d'escalfament global) (Oficina Catalana del Canvi Climàtic. *Guia pràctica per al càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH)*, 2019).

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• A Catalunya, els **models de producció agrícola sostenible***, que inclou la **producció integrada** i la **producció ecològica**, representen el **10,25% del total de superfície agrícola de Catalunya** (5,11%, producció integrada, i 5,14%, producció ecològica). Quant a la **producció ramadera**, **les explotacions ecològiques representen el 3,15% del total d'explotacions a Catalunya**.[3]	✓ **Incrementar en un 25% la producció d'aliments que provinguin de models de producció i pesca sostenibles.**	**Objectiu 1.** **Garantir que el sistema alimentari català esdevé una eina de mitigació de l'emergència climàtica, aprofitant la seva capacitat d'embornal de gasos amb efecte d'hivernacle i preservant i restablint els recursos ecosistèmics dels quals depèn.**
• El **malbaratament anual** a Catalunya és de **260.000 tones d'aliments**, les quals corresponen al **7%** del que adquireixen les **famílies**, els **restaurants** i els **comerços**, i equivalen a **35 kg d'aliments *per capita***.[4]	✓ **Desplegar totalment la Llei 3/2020, d'11 de març, de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.**	
• El **sector alimentari català utilitza** el **71%** dels envasos i els embalatges fabricats.[5] • El **50%** de les **empreses treballen** principalment **amb plàstic**, a causa de l'elevada demanda de *packaging* en la indústria alimentària amb aquest material. Bona part de la producció s'enfoca cap a l'usuari final no industrial, sobretot en el sector alimentari.[5]	✓ **Aconseguir que el 60% dels envasos i els embalatges plàstics utilitzats siguin reutilitzables o reciclables.**	

(*) Producció agrícola Sostenible: és un nou model productiu, voluntari i certificat que pretén valorar la sostenibilitat de les explotacions agrícoles i fomentar-ne la transició cap a un model d'agricultura sostenible, basat en els principis de l'agroecologia. Inclou les tres dimensions de la sostenibilitat: la dimensió econòmica, la dimensió social i la dimensió mediambiental. Dins de cada dimensió, es defineixen unes pràctiques, que permetran classificar les explotacions segons el seu grau de sostenibilitat. La PAS pretén ser un model integrador, on l'agricultura ecològica tingui cabuda, atès que hi ha aspectes com són l'energia, els residus, l'adaptació al canvi climàtic i el bloc social i de preu just que no es desenvolupen en la producció ecològica i que, des de la PAS, poden complementar-la

(3) Consell Català de la Producció Integrada (estadístiques 2019), Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (estadístiques 2019) i DARP (*Dades bàsiques de l'agroalimentació a Catalunya*, 2019). **(4)** ARC, 2012. **(5)** ACCIÓ. *El sector del packaging a Catalunya,* 2017.

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• El **sector agroalimentari** és el **sector català** amb **més potencial** d'aplicar mesures d'**economia circular**. • El **sector agroalimentari català** presenta una **elevada dependència** envers la **disponibilitat** de **materials** i és un dels sectors amb **més contribució** al **volum generat de residus i consum energètic i d'aigua**.[6]	✓ **Aconseguir que el 30% dels negocis del sector agroalimentari de nova creació es basin en la bioeconomia circular.**	**Objectiu 2.** **Assolir un model alimentari dinàmic i generador de valor, basat en la bioeconomia circular, que garanteixi la sostenibilitat econòmica de tota la cadena alimentària.**
• El **PEAC** pretén **transformar l'economia agroalimentària i el món rural** mitjançant el desenvolupament i el desplegament de **sistemes** de **gran abast** basats en **tecnologies exponencials**. Les tecnologies exponencials comprenen: sistemes de producció agroalimentària digital, intel·ligència artificial, realitat virtual i augmentada, maquinària intel·ligent, *blockchain*, ciència de dades, biologia i biotecnologia digitals, Internet de les coses, *edge computing*, robòtica, connectivitat... • En el cas de l'**agricultura de precisió**, s'esmenten com a efectes una **reducció de costos** entre l'1 i el 4% dels costos totals, un increment dels rendiments de l'1 al 4%, una reducció de l'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) de fins a l'1% i una disminució de l'ús d'aigua d'entre el 2 i el 5%.[7]	✓ **Incrementar en un 20% el nombre d'empreses agroalimentàries i pesqueres que adopten tecnologies exponencials.**	

(6) ICAEN, 2016. **(7)** Fòrum Econòmic Mundial. *Innovation with a Purpose: The role of technology innovation in accelerating food systems transformation*, 2018.

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• El **sistema agroalimentari català** disposa d'un **baix nombre** d'**empreses innovadores** respecte a altres països (per exemple, la indústria alimentària i la fabricació de begudes a Catalunya tenen un 28,5% d'empreses innovadores).[8] • La **indústria agroalimentària** presenta una **baixa intensitat d'innovació**, amb només un **0,78%** respecte a l'1,69% de la mitjana industrial catalana.[8] • La **cooperació** per **promoure** la **innovació agroalimentària** a Catalunya és **baixa** (només el 8,6% d'empreses que cooperen ho fan en activitats innovadores), principalment en relació amb les empreses i les universitats.[8] • El **finançament públic** a les **empreses innovadores** és **reduït** en comparació d'altres països,[8] i el 2016 va suposar el 25,2% a Catalunya i el 30,9% a Espanya. • El **pressupost** en **innovació** a les **empreses agroalimentàries** presenta una **tendència decreixent**,[8] i la intensitat d'innovació cau des de l'1,06% fins al 0,78% en el període 2008-2016. • El **sistema agroalimentari català** és **ric** i **divers**, malgrat que està **atomitzat** i no està **prou organitzat** i **coordinat** per crear una demanda efectiva d'innovació.[8] • **No es disposa** d'un **bon sistema de concertació** entre l'**oferta** i la **demanda** de **coneixement** i d'**innovació**.[8]	✓ **Impulsar set projectes transformadors basats en la recerca i la innovació que promoguin la transformació del sistema agroalimentari i pesquer arreu del territori.**	**Objectiu 2.** **Assolir un model alimentari dinàmic i generador de valor, basat en la bioeconomia circular, que garanteixi la sostenibilitat econòmica de tota la cadena alimentària.**

(8) DARP. *Informe de la indústria, la distribució i el consum agroalimentaris a Catalunya*, 2019.

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• La **taxa d'autosuficiència** del **sector agrari** a **Catalunya** és del **63%**, i la de **productes alimentaris elaborats** és del **132%.**[9]	✓ **Increment d'un 10% la taxa d'autosuficiència dels productes agraris no elaborats.**	**Objectiu 3.** **Orientar el sistema alimentari català cap a un grau més elevat d'auto-proveïment.**
• **Catalunya** es caracteritza pel fet de ser **molt competitiva** en productes d'**alt valor afegit** (indústria alimentària). Tanmateix, és clarament **deficitària** en la **generació** de **matèries primeres** per satisfer la demanda d'aquesta indústria. Un exemple d'això són els cereals i les llavors, productes que majoritàriament s'importen: la taxa de cobertura* dels cereals és del 3,84%[9] i la de les llavors és del 27,47%.[9]	✓ **Augmentar en un 10% el consum agroalimentari de procedència local, tant per part del consumidor final com per part de les indústries agroalimentàries.**	
• El **consum *per capita*** de **proteïna animal** a Espanya durant el 2019 ha estat de **124 g/dia**,[10] tres cops més que les recomanacions de l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició (AESAN), que aconsella mantenir un consum moderat de carn, 2-3 cops per setmana, que equivalen a 40 g/dia.	✓ **Substituir un 10% de les proteïnes animals tradicionals per noves fonts de proteïnes, tant per al consum humà com animal.**	

(*) Taxa de cobertura: reflexa el percentatge d'importacions que poden pagar-se amb les exportacions realitzades durant un mateix període de temps (CREDA, 2020).

(9) CREDA. *Informe sobre el sistema agroalimentari a Catalunya*, 2020. **(10)** MAPA.

Mapa conceptual de la dimensió 1*

Els **tres objectius estratègics** definits per donar resposta als reptes detectats per la dimensió 1 es concreten en **sis línies estratègiques** i en **21 iniciatives**:

Objectius estratègics	*Línies estratègiques*	*Iniciatives*
O1. Garantir que el sistema alimentari català esdevé una eina de mitigació de l'emergència climàtica, aprofitant la seva capacitat d'embornal de gasos amb efecte d'hivernacle i preservant i restablint els recursos ecosistèmics dels quals depèn.	**L1. Afavorir la transició cap a models de producció d'aliments que generin un impacte mediambiental neutre o positiu.**	I1. Impulsar la transició cap a un model de producció agrícola sostenible.
		I2. Impulsar la transició cap a un model de producció ramadera sostenible.
		I3. Impulsar la transició cap a ecosistemes marins preservats, diversos i plenament funcionals que garanteixin la provisió de serveis a la societat.
		I4. Impulsar l'anàlisi de la petjada ambiental dels principals productes agroalimentaris de Catalunya en el marc de la iniciativa europea (*Product Environmental Footprint*).
	L2. Afavorir la transició cap a models d'indústria alimentària sostenibles amb impacte mediambiental neutre o positiu.	I5. Identificar i definir el model d'indústria ambientalment sostenible.
		I6. Impulsar la xarxa per a la sostenibilitat ambiental de les indústries.
	L3. Prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris al llarg de tota la cadena de valor alimentària.	I7. Generar coneixement per comprendre el fenomen de les pèrdues i el malbaratament alimentaris i la seva evolució en el context del sistema agroalimentari.
		I8. Sensibilitzar, educar i capacitar per a l'acció en la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris amb accions adreçades als sectors professionals i a la ciutadania.
		I9. Impulsar la prevenció en origen de les pèrdues i el malbaratament, evitant la generació d'aliments descartats al llarg de tota la cadena alimentària.
		I10. Recuperar els aliments descartats i prioritzar-ne l'aprofitament per al consum humà.
		I11. Desplegar un model de governança, en l'àmbit de les pèrdues i el malbaratament, basat en la coordinació entre els agents de la cadena alimentària.
		I12. Promoure un marc normatiu que augmenti i acceleri l'impacte de les accions vinculades a la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.

[Continua a la pàgina següent]

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer el detall de totes les actuacions vinculades a cada iniciativa.

Objectius estratègics	*Línies estratègiques*	*Iniciatives*
O2. Assolir un model alimentari dinàmic i generador de valor, basat en la bioeconomia circular, que garanteixi la sostenibilitat econòmica de tota la cadena alimentària.	**L4. Assegurar la viabilitat econòmica de les petites i mitjanes produccions i les indústries agroalimentàries.**	I13. Aglutinar i dimensionar les xarxes de distribució de productes locals a partir de les iniciatives ja existents al territori, i dotar-les d'una estructura més forta i resilient.
		I14. Impulsar la millora de la competitivitat de les petites produccions i les pimes.
		I15. Fomentar la generació de productes d'alt valor afegit.
		I16. Impulsar la comercialització internacional dels productes agroalimentaris catalans, d'acord amb les capacitats dels recursos existents.
	L5. Fomentar la circularitat en els processos i les etapes de la cadena de valor alimentària.	I17. Millorar la circularitat i facilitar l'assoliment dels principals estàndards de circularitat en els processos i les etapes de tota la cadena de valor alimentària.
		I18. Fomentar nous models de negoci en el sector agroalimentari basats en la bioeconomia circular.
O3. Orientar el sistema alimentari català a un grau més elevat d'autoproveïment.	**L6. Millorar la capacitat productiva d'aliments a Catalunya, d'acord amb les capacitats dels recursos existents.**	I19. Diversificar la producció agroalimentària catalana.
		I20. Ampliar i reforçar la capacitat productiva de Catalunya, d'acord amb les capacitats dels recursos existents.
		I21. Optimitzar l'ús dels recursos i l'eficiència productiva del sistema alimentari català.

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer el detall de totes les actuacions vinculades a cada iniciativa.

Dimensió 2. Propi i arrelat al territori

L'**alimentació** és un àmbit que té un impacte directe en la **vertebració** i la **cohesió territorial** i configura una **identitat compartida** entorn dels **productes autòctons** i la **cultura gastronòmica pròpia i diferencial**.

Un dels reptes que s'aborden per mitjà d'aquest pla és la configuració d'una nova **relació entre les zones rurals i marítimes i les urbanes** mitjançant la identificació de necessitats i reptes compartits. Les zones rurals i marítimes, menys poblades i principals productores d'aliments, han de dialogar amb el món urbà i establir-hi una cooperació, ja que sovint el món urbà desconeix l'origen dels seus aliments, però amb les seves opcions de consum condiciona en gran manera les zones rurals i marítimes.

Per aquesta raó, els aspectes clau d'aquesta dimensió són el **reconeixement mutu** d'ambdues realitats per mitjà de mesures que fomentin la identificació de **necessitats compartides**; l'**atracció** i la **fixació** de **població** a les zones rurals i marítimes mitjançant la promoció d'un **teixit empresarial atractiu i dinàmic**, i la generació d'un mercat de **treball digne**.

Addicionalment, és imprescindible reforçar l'**autoestima alimentària** a Catalunya, fet que implica potenciar el **reconeixement** de la **cultura alimentària** i la **gastronomia**, valorar la **riquesa** dels **productes** alimentaris catalans, i **conscienciar** la ciutadania en relació amb l'**impacte** que les seves decisions de **consum** generen en el **territori**.

En aquest sentit, i a partir de l'anàlisi del **punt de partida** del sistema agroalimentari pel que fa a la dimensió 2, s'han identificat i quantificat una sèrie de **resultats esperats**. Aquests resultats són la base per establir els **dos objectius estratègics** d'aquesta segona dimensió.

La dimensió 2 del PEAC respon de manera directa als ODS següents:

Objectius estratègics de la dimensió 2

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• Malgrat que es detecta un augment en el **percentatge de persones** de **menys de 35 anys** a les **zones rurals** respecte a les dades de 2016, el món rural català destaca pel seu **sobreenvelliment**; quasi el 30% dels agricultors i agricultores tenen més de 65 anys.[1]	✓ **Incrementar netament en un 10% anual les noves incorporacions a l'activitat agrària.**	**Objectiu 4.** **Garantir la cohesió territorial i l'arrelament de la població a les zones rurals i marítimes de Catalunya.**
• Les **dones** representen, només, l'**1%** de l'**ocupació** del **sector** de la **pesca** i l'**1,8%** en l'**aqüicultura**.[2] • Les **dones** són **titulars** del **31%** de les **explotacions agràries**.[2] • De les **1.785 persones** que són **membres** dels **consells rectors** de les **cooperatives**, només un **5,5%** són **dones**.[3]	✓ **Augmentar en un 10% anual el nombre de dones titulars d'empreses agroalimentàries, així com augmentar la participació de les dones en els òrgans de decisió i de representació.**	

(1) Fundació del Món Rural, 2018. **(2)** Règim especial marítim i DARP; DUN, 2019. **(3)** Estudi de Dashboard.coop, 2020.

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• L'indicador sintètic del **dinamisme socioeconòmic** (resultat de sumar l'evolució de la població, l'afiliació a la seguretat social no agrària, la taxa d'atur, l'evolució de l'atur i els habitatges iniciats; indicador calculat a escala municipal) és del **–0,20** per a les **zones rurals** i del **0,28** per a les **zones urbanes**.[4] • El **nombre d'indústries agroalimentàries** de les **zones rurals** és de **2.167**; en canvi, a les **zones urbanes** és de **2.931**.[4] • La disponibilitat de **fibra òptica** als domicilis és del **29,3%** a les **zones rurals** i del **81,3%** a les **zones urbanes**.[4] En aquest context socioeconòmic del desequilibri territorial a Catalunya, sorgeix l'oportunitat d'aprofitar la tendència que s'està generant en l'última dècada sobre nous models de negoci basats en la sostenibilitat ambiental i que donen resposta a les noves tendències de consum. En la lògica que domina el mercat agroalimentari, la sostenibilitat es presenta com un atribut davant els consumidors i consumidores, però també com una característica que repercuteix en la perdurabilitat i la solidesa dels projectes.	✓ **Impulsar la creació de 10 iniciatives emprenedores en el sector agroalimentari, en zones rurals i marítimes, que fomentin la cohesió territorial.**	**Objectiu 4.** **Garantir la cohesió territorial i l'arrelament de la població a les zones rurals i marítimes de Catalunya.**
• Les dades mostren que actualment a Catalunya hi ha unes **100 iniciatives** de **venda de productes locals en xarxa**.[5]	✓ **Augmentar en un 25% el nombre de productors integrats a la xarxa de distribució de venda directa de productes locals.**	

(4) Observatori del Món Rural, 2019. **(5)** PRODECA.

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• El **sector agroalimentari** genera una **producció anual** de **60.700 milions d'euros** i representa un **14,1% del PIB català**.[6] No obstant, malgrat la seva importància econòmica, no hi ha un reconeixement de la gastronomia catalana com a sector d'activitat econòmica amb característiques pròpies. • Només el **14%** dels **consumidors i consumidores** a **Europa reconeixen** els **logotips** dels **productes** que es beneficien d'una **denominació d'origen protegida** (DOP); el **20%**, d'una **indicació geogràfica protegida** (IGP), i el **14%**, d'una **especialitat tradicional**.[7]	✓ **Fomentar un mínim de 25 iniciatives de valoració de varietats locals, races autòctones, productes de qualitat diferenciada i artesans i artesanes com a via per promocionar la gastronomia catalana.**	**Objectiu 5.** **Reforçar l'autoestima alimentària de Catalunya.**
• A Catalunya, anualment se serveixen uns **200-250 milions de menús d'oferta pública alimentària**, que suposen uns 700.000 menús diaris.[8]	✓ **Aconseguir que el 50% de l'oferta alimentària de caràcter públic sigui amb producte local, de temporada i de producció sostenible.**	

(6) CREDA, (2020. **(7)** Eurobaròmetre especial núm. 504. **(8)** PIMEC, 2019.

Mapa conceptual de la dimensió 2*

Els **dos objectius estratègics** formulats a partir dels reptes identificats es concreten en **quatre línies estratègiques** i **11 iniciatives**:

Objectius estratègics	*Línies estratègiques*	*Iniciatives*
O4. Garantir la cohesió territorial i l'arrelament de la població a les zones rurals i marítimes de Catalunya.	**L7. Fomentar el reconeixement mutu de zones urbanes, rurals i marítimes.**	I22. Transmetre i visibilitzar entre tota la ciutadania la realitat rural i marítima del territori català.
		I23. Valorar l'elevada riquesa territorial com a element diferencial de país.
	L8. Atreure i fixar població a les zones rurals i costaneres per aturar el despoblament.	I24. Millorar les condicions per a la incorporació dels professionals i les professionals a l'activitat agrària i pesquera.
		I25. Impulsar actuacions que facilitin la integració de les dones en el món rural i marítim.
		I26. Dotar el món rural i marítim de serveis bàsics i fomentar la implantació d'empreses agroalimentàries.
		I27. Consolidar la permanència dels professionals en l'activitat agrària i pesquera.

[Continua a la pàgina següent]

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer el detall de totes les actuacions vinculades a cada iniciativa.

Objectius estratègics	*Línies estratègiques*	*Iniciatives*
O5. Reforçar l'autoestima alimentària de Catalunya.	**L9. Assolir un reconeixement i un prestigi més grans de la cultura alimentària i la gastronomia catalanes, basades en els nostres productes, com a patrimoni de país.**	I28. Dotar de prestigi els oficis relacionats amb la producció d'aliments.
		I29. Definir estratègies de promoció del producte autòcton català.
		I30. Consolidar la gastronomia com a vector d'impuls de la cultura culinària catalana.
	L10. Promoure una consciència alimentària entre la ciutadania a fi que es valorin les repercussions que generen les seves decisions de consum.	I31. Analitzar i difondre informació veraç, independent, fiable i vinculada a l'alimentació i la gastronomia de Catalunya.
		I32. Informar i sensibilitzar la població de l'impacte que tenen les seves decisions de consum.

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer el detall de totes les actuacions vinculades a cada iniciativa.

Dimensió 3. Just, equitatiu i cohesionat

Un sistema alimentari **just**, **equitatiu** i **cohesionat** és el repte més important que cal assolir en la tercera dimensió del Pla, el qual s'ha d'abordar des de tres perspectives diferenciades: l'**accessibilitat**, l'**equilibri intersectorial** i la **col·laboració** dels **agents**.

En primer lloc, atès que l'alimentació és un **dret universal**, és imprescindible assegurar que el model alimentari català és **socialment sostenible** i **assequible** per a tothom. Així doncs, el sistema alimentari ha de garantir l'accés físic i econòmic a una **alimentació suficient, segura, saludable, sostenible i de qualitat** i, al mateix temps, ha de contribuir a la generació de **llocs de treball inclusius** i amb unes **condicions dignes**.

En segon lloc, destaca la necessitat de millorar la **capacitat d'organització** del sector primari i reforçar la **posició** dels **professionals** en la cadena de valor alimentària, vetllant perquè adoptin un **paper equànime** en les negociacions amb la resta d'agents i es garanteixi una distribució equitativa del valor generat.

Finalment, cal promoure i impulsar la **cooperació** entre els actors de la cadena de valor alimentària, traslladant i visibilitzant els beneficis que comporta aquesta col·laboració.

A partir de l'estudi de l'estat de situació del sistema agroalimentari en aquests àmbits, s'han determinat una sèrie de **resultats esperats**. Aquests resultats han constituït la base per establir els **tres objectius estratègics** d'aquesta tercera dimensió.

La dimensió 3 del PEAC respon de manera directa als ODS següents:

Objectius estratègics de la dimensió 3

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• El **model actual** de **distribució** i **accés social** als **aliments**[1] s'ha demostrat **poc eficaç** per combatre la **pobresa**, pels motius següents: o **No és inclusiu**, tendeix a **cronificar** la **dependència** de les persones usuàries i no promou el seu empoderament. o S'ha convertit en un problema per la **gran quantitat de recursos** que consumeix (econòmics, humans, logístics, etc.). o Es basa, en bona part, en les donacions d'excedents alimentaris. Aquests excedents evidencien la **ineficiència** de la **cadena alimentària** i no resolen el **problema** de l'**abastiment d'aliments**. o Hi ha **alternatives millors**, com la **targeta moneder**, que ja compta amb una certa trajectòria a Catalunya. • Així doncs, cal **evolucionar** de les **donacions d'aliments** en espècies a l'increment dels recursos destinats a **millorar l'eficiència de la cadena alimentària** i la **recuperació** i l'**aprofitament** dels **aliments**, a banda de promoure un desenvolupament adequat de la **Llei contra el malbaratament**. Aquests canvis permetrien augmentar el **consum** de **productes frescos** i fer **assequible** el **menjar saludable**, com la fruita i la verdura, entre les **persones vulnerables**, per millorar, d'aquesta manera, la seva salut.	✓ **Garantir l'accés universal a una quantitat suficient d'aliments per tenir una dieta saludable mitjançant eines que facilitin l'empoderament de les persones vulnerables.**	**Objectiu 6.** **Impulsar un model alimentari socialment sostenible i accessible per a tothom.**

(1) Federació Catalana de Bancs dels Aliments, Càritas i Creu Roja. *Bases per transformar el model de distribució i accés social als aliments*, juny de 2019.

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• Segons consta a la seva Memòria del 2018, mentre que l'any 2008 el Banc dels Aliments de Barcelona atenia 57.000 persones, 10 anys més tard, el 2018, n'atenia gairebé 118.000. I, pel que fa al volum d'aliments distribuïts, ha passat de 7.000 t el 2008 a gairebé 18.000 t el 2018.[2]		**Objectiu 6.** **Impulsar un model alimentari socialment sostenible i accessible per a tothom.**
• El **valor** que reben els **productors i productores del total del marge d'un producte** és generalment **molt baix** (per exemple, pel que fa a la fruita de pinyol i de llavor, el productor rep entre el 21 i el 35% —marge brut— del preu de venda a consumidor final).[3]	✓ **Garantir que els productors i productores d'aliments frescos no transformats reben com a mínim el cost de producció mitjà d'aquell producte en la seva zona.**	**Objectiu 7.** **Garantir l'equilibri del sistema mitjançant una distribució de valor justa i equitativa entre tots els agents de la cadena alimentària.**

(2) Fundació Banc dels Aliments, 2017. **(3)** CREDA. *Estudi de les cadenes de valor del préssec/nectarina, de la poma i de la pera*, 2017 i 2019.

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• Les **cooperatives agràries** compten amb un **total de 30.191 socis productors**. • El **65%** dels **productors i productores de fruita i hortalisses** estan **adherits** a una **OPFH**.[4]	✓ **Incrementar en un 10% el nombre de productors adscrits a associacions de comercialització conjunta.**	**Objectiu 8.** **Impulsar la col·laboració i la cooperació entre els actors de la cadena de valor alimentària a Catalunya.**
• Les **organitzacions interprofessionals agroalimentàries** i les **circumscripcions econòmiques** són inexistents a Catalunya. ** Aquestes dues figures promogudes per l'OCM* tenen per objectiu dur a terme actuacions encaminades a la millora del sector primari i enfortir la seva situació dins la cadena alimentària. Així doncs, el fet que el sector primari català no s'organitzi al voltant d'aquestes dues figures va en detriment del seu poder negociador.*	✓ **Augmentar en un 10% les aliances o les associacions d'operadors econòmics amb suport públic directe o indirecte de les administracions.**	

(*) OCM: Organització Comuna de Mercats Agrícoles. **(4)** Estudi de Dashboard.coop, 2020, i DARP.

Mapa conceptual de la dimensió 3*

Els **tres objectius estratègics** definits en aquesta tercera dimensió es traslladen en **set línies estratègiques** i **16 iniciatives**:

Objectius estratègics	*Línies estratègiques*	*Iniciatives*
O6. Impulsar un model alimentari socialment sostenible i accessible per a tothom.	**L11. Garantir que totes les persones tenen accés físic i econòmic a una alimentació suficient, segura, saludable, sostenible i de qualitat.**	I33. Reforçar la col·laboració entre els diferents agents que treballen per garantir l'accés a una alimentació digna.
		I34. Promoure la reducció del preu d'aquells productes alimentaris que afavoreixin el seguiment d'hàbits saludables i sostenibles.
		I35. Garantir que les persones en situació de vulnerabilitat social i econòmica tenen accés a una alimentació suficient, saludable i sostenible en un entorn normalitzat no estigmatitzador.
	L12. Promoure les condicions per generar llocs de treball inclusius i de qualitat, i que garanteixin una vida digna a tots els actors implicats en la cadena de valor alimentària.	I36. Millorar les condicions laborals dels treballadors i treballadores del sector alimentari.
		I37. Fomentar la inserció sociolaboral en el sector alimentari.
		I38. Impulsar la responsabilitat social en les indústries agroalimentàries.
	L13. Reforçar la resiliència del sistema agroalimentari i la capacitat d'anticipació per fer front a situacions sobrevingudes.	I39. Disposar d'una xarxa àgil i eficaç per a la provisió i la distribució d'aliments entre les persones en situació de vulnerabilitat, en cas de grans emergències.
		I40. Sistematitzar els mecanismes de coordinació i d'actuació per concretar les estratègies reactives davant de potencials emergències.

[Continua a la pàgina següent]

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer el detall de totes les actuacions vinculades a cada iniciativa.

Objectius estratègics	*Línies estratègiques*	*Iniciatives*
O7. Garantir l'equilibri del sistema mitjançant una distribució de valor justa i equitativa entre tots els agents de la cadena alimentària.	**L14. Equilibrar la captació de valor entre els diversos agents de la cadena alimentària segons la seva capacitat de generar valor.**	I41. Analitzar de manera periòdica la generació i la captació de valor en cada una de les fases de la cadena de valor alimentària, estudiant les relacions de poder i vetllant pel seu equilibri.
		I42. Redistribuir la captació de valor entre els agents de la cadena alimentària per garantir la sostenibilitat del sector.
	L15. Millorar el poder negociador dels productors primaris en la cadena de valor, reconeixent-los com a baula imprescindible.	I43. Impulsar la professionalització de les organitzacions de productors (OP) i les associacions d'organitzacions de productors (AOP) i treballar en aquesta direcció.
		I44. Fomentar la comercialització conjunta per mitjà de les organitzacions de productors (OP) i de les associacions d'organitzacions de productors (AOP).
O8. Impulsar la col·laboració i la cooperació entre els actors de la cadena de valor alimentària a Catalunya.	**L16. Facilitar la cooperació i la generació de sinergies entre els actors d'una mateixa baula de la cadena alimentària.**	I45. Ampliar la interlocució sectorial integrant tots els agents d'una mateixa baula de la cadena.
		I46. Fomentar les circumscripcions econòmiques com a palanca clau en la configuració coordinada dels sistemes de comercialització.
	L17. Promoure la interrelació i la col·laboració entre les diferents baules de la cadena alimentària.	I47. Fomentar la creació d'organitzacions interprofessionals catalanes.
		I48. Atreure empreses auxiliars a la cadena de valor alimentària.

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer el detall de totes les actuacions vinculades a cada iniciativa.

Dimensió 4. Saludable i de confiança

Una alimentació saludable (suficient, equilibrada, variada, segura i sostenible) és la base per a la promoció de la salut de les persones. Des d'aquesta perspectiva, i apuntant a la interrelació entre **alimentació**, **salut** i **sostenibilitat**, la quarta dimensió aborda el desenvolupament i la promoció d'**hàbits alimentaris saludables**, així com l'assoliment d'un sistema alimentari **segur**, de **qualitat** i capaç de generar **confiança** als consumidors i consumidores i als mercats.

En aquest context, cal considerar que, actualment, en la nostra societat coexisteixen dues grans realitats. D'una banda, hi ha una població d'elevada vulnerabilitat econòmica i social, que pateix més malalties relacionades amb l'alimentació (com l'obesitat i el sobrepès) i, de l'altra, la resta de població, més formada i amb més poder adquisitiu, que pateix menys malalties relacionades amb aquest àmbit.

Per aquest motiu, s'evidencia que un dels reptes principals que cal abordar des d'aquesta estratègia alimentària és assegurar l'accés a una alimentació saludable, segura, sostenible i de qualitat per a totes les persones.

Aquest repte s'encararà garantint, d'una banda, la transmissió d'informació veraç i entenedora, per facilitar la presa de decisions saludables, i, d'altra banda, assegurant l'existència d'entorns i estratègies que promoguin l'adquisició d'hàbits i conductes saludables (entorns facilitadors no obesògens).

Així mateix, cal continuar apostant per la **qualitat**, la **higiene**, la **innocuïtat** i la **seguretat** dels aliments al llarg de tota la cadena alimentària, ja que són aspectes essencials per protegir la **salut** de la ciutadania i reduir l'exposició a les **malalties** transmeses per via alimentària. És necessari que el sistema continuï garantint els **màxims estàndards** de **seguretat** i de **qualitat alimentària** i que, mitjançant la transmissió transparent d'informació, sigui reconegut com a tal per part dels consumidors i consumidores.

En aquest sentit, seguint l'anàlisi realitzada de l'estat de situació del sistema agroalimentari en els àmbits relacionats amb aquesta dimensió, s'han concretat una sèrie de fites que cal assolir. A partir d'aquests resultats esperats, s'han formulat els **dos objectius estratègics** de la quarta dimensió.

La dimensió 4 del PEAC respon de manera directa als ODS següents:

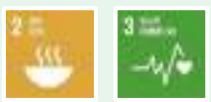

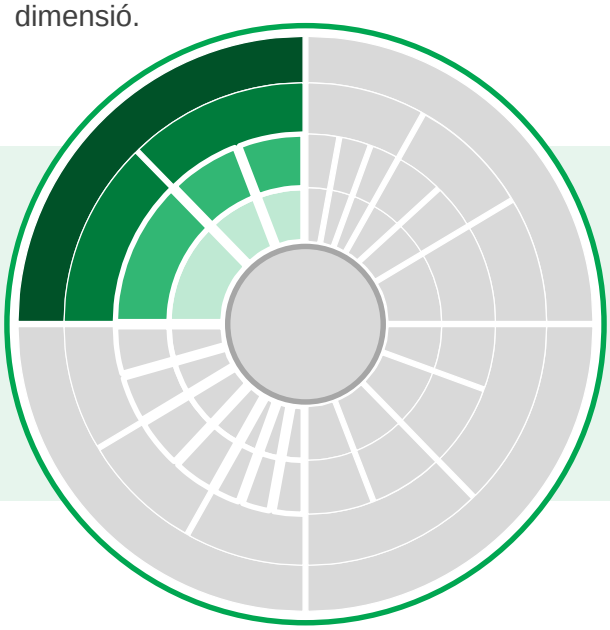

Objectius estratègics de la dimensió 4

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• Segons les dades de l'Enquesta de salut de Catalunya,[1] l'**excés de pes** (suma de sobrepès i obesitat) en persones de **18 a 74 anys** és del **52,1%**. En **infants** (de 6 a 12 anys), l'**excés de pes** és del **34,6%**. Aquestes prevalences estan molt relacionades amb grups de població que tenen una vulnerabilitat econòmica i social elevada.	✓ **Aturar la tendència creixent d'excés de pes en la població, i especialment en la més afectada per les desigualtats socials, tot promovent l'adquisició d'hàbits alimentaris per part de tota la ciutadania.**	**Objectiu 9.** **Assegurar que la població manté uns hàbits alimentaris saludables.**
• El **reconeixement explícit** de la **relació** entre el **sistema de producció**, la **comercialització** i el **consum** dels **aliments** i la **salut**, el **medi ambient** i l'**educació** és **clau** per donar **resposta**, de manera **integral**, als **reptes** actuals de la societat. • En aquest sentit, es fa palesa la **necessitat d'incorporar** en **tots els plans docents formació específica** sobre **estils de vida saludables**. Cal incidir en l'**alimentació**, l'**origen** i la **producció**, l'**elaboració**, les **característiques físiques** i **nutricionals** dels **aliments**, la **seguretat** i la **higiene**, la **cuina** i la **gastronomia**, les **desigualtats** en l'**accés** als aliments, la **sostenibilitat**, etc.	✓ **Incorporar formació estructurada i sistemàtica en tots els plans docents sobre estils de vida saludables. Destacar sobre l'alimentació, l'origen i la producció, l'elaboració, les característiques físiques i nutricionals dels aliments, la seguretat i la higiene, la cuina i la gastronomia, les desigualtats en l'accés als aliments, la sostenibilitat, etc., fomentant el pensament crític.**	

(1) Resultats de l'*Enquesta de salut de Catalunya (ESCA)*, 2019.

Punt de partida	Repte per assolir	Objectius estratègics PEAC
• La **ciutadania** mostra cada vegada més un **interès** i una **necessitat** de **disposar d'informació veraç i contrastada** envers l'**alimentació** i els **aliments** que consumeix. Així ho reflecteix l'informe de recerca sobre els interessos i els hàbits informatius relacionats amb l'alimentació,[2] que mostra que l'interès de la població a Catalunya pels temes d'alimentació en els mitjans de comunicació, Internet i les xarxes socials és de 3,47 sobre 5, i que palesa una necessitat d'informació clara, autoritzada, desmitificadora, referenciada i adaptada a tots els públics. • Manca un **canal de comunicació institucional** perquè els consumidors i consumidores puguin accedir a informació objectiva, facilitant-los una tria responsable i informada de la seva alimentació.	**Implantar el Canal Aliments.**	**Objectiu 09.** **Assegurar que la població manté uns hàbits alimentaris saludables.**
• Donada la necessitat dels **consumidors i consumidores** de **conèixer** els **vincles** i les **relacions** que hi ha entre els **agents** de la **cadena alimentària** (producció, fabricants, distribuïdors i consumidors i consumidores) i la **salut**, el **medi ambient**, el manteniment del **territori** i la **responsabilitat social**, es requereix una **eina** que integri tota aquesta **informació** i **visualitzi l'impacte** que té la producció alimentària en la nostra societat. D'aquesta manera, els consumidors i consumidores disposaran de les eines necessàries per poder prendre decisions de consum conscients.	✓ **Implantar l'etiquetatge intel·ligent en un 10% dels productes agroalimentaris, amb l'objectiu d'arribar al 50% el 2030.**	**Objectiu 10.** **Garantir un sistema alimentari segur, de qualitat i que generi confiança als consumidors i consumidores i als mercats.**

(2) UPF i Observatori de la Comunicació Científica, 2019.

Mapa conceptual de la dimensió 4*

Els **dos objectius estratègics** formulats per donar resposta als reptes detectats en el marc de la dimensió 4 es concreten en **tres línies estratègiques** i **sis iniciatives**:

Objectius estratègics	*Línies estratègiques*	*Iniciatives*
O9. Assegurar que la població manté uns hàbits alimentaris saludables.	**L18. Promoure i impulsar el seguiment d'hàbits alimentaris saludables i sostenibles per part de tota la població, i conscienciar-la de l'impacte que ocasiona l'alimentació en la seva salut i el seu entorn.**	I49. Identificar, valorar i traslladar l'impacte dels hàbits alimentaris, el consum d'aliments i l'oferta dels entorns sobre la salut de la ciutadania.
		I50. Garantir la transmissió d'informació entenedora, independent, veraç i contrastada, i generar una consciència envers el trinomi «alimentació, salut i sostenibilitat».
		I51. Capacitar la població en relació amb la importància de l'alimentació en la salut individual i col·lectiva i garantir-ne una oferta saludable i sostenible.
O10. Garantir un sistema alimentari segur, de qualitat i que generi confiança als consumidors i consumidores i als mercats.	**L19. Assolir els màxims estàndards de seguretat** i de qualitat alimentària i vetllar pel seu compliment.**	I52. Millorar el control i reduir el temps de reacció davant d'incidències ocasionades al llarg de la cadena alimentària.
		I53. Fomentar el compliment de les regulacions en l'àmbit de la seguretat alimentària.
		I54. Reforçar el sistema d'autocontrol com a pilar bàsic en què se sustenta la seguretat alimentària.
	L20. Promoure la informació transparent i veraç sobre els aliments.	I55. Consolidar la confiança dels consumidors i consumidores i dels mercats, i millorar la transparència en la transmissió de la informació dels productes alimentaris.

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer el detall de totes les actuacions vinculades a cada iniciativa.

** La seguretat alimentària, conceptualment i en termes globals, s'entén com l'accés físic, social i econòmic a una alimentació suficient, innòcua i nutritiva, per satisfer les necessitats i les preferències alimentàries de la població (*food security*) i, en un sentit més restringit, com la garantia d'innocuïtat dels aliments (*food safety*) i de compliment de les condicions relacionades amb la percepció, la confiança, els interessos i les expectatives de la ciutadania. Aquest document fa referència a aquesta última accepció del terme.

5. Actuacions

5.0 Introducció
5.1 Actuacions transformadores
5.2 Actuacions instrumentals
5.3 Actuacions específiques

5.0

El Pla estratègic de l'alimentació aspira a articular un sistema alimentari competitiu, arrelat territorialment al país i basat en la seva diversitat, que produeixi uns aliments accessibles, saludables i de qualitat, reconeguts pels consumidors i consumidores.

Assolir aquest objectiu implica activar una sèrie d'**actuacions** que garanteixin l'**abordatge holístic** de les intervencions considerades.

En aquest sentit, i en funció de la seva orientació i abast d'impacte, es preveuen tres tipus d'actuacions:

- **Actuacions transformadores**, adreçades a canviar les lògiques del sistema actual i que tenen un impacte transversal en múltiples dimensions.
- **Actuacions específiques**, enfocades a desplegar una sèrie d'iniciatives concretes de cada dimensió.
- **Actuacions instrumentals**, incloses en tres àmbits impulsors de les mesures que cal implementar: la comunicació, la formació i l'R+D+I i les tecnologies exponencials.

Tipologia	*Descripció*	
Actuacions transformadores	12 actuacions transformadores que es despleguen en 106 accions	106
Actuacions instrumentals	Actuacions associades a tres àmbits instrumentals:	
	Comunicació i sensibilització	45
	Formació i assessorament	24
	R+D+I i tecnologies exponencials	27
Actuacions específiques	Actuacions adreçades a impulsar el desplegament d'iniciatives concretes:	99
	Dimensió 1. Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular	47
	Dimensió 2. Propi i arrelat al territori	28
	Dimensió 3. Just, equitatiu i cohesionat	16
	Dimensió 4. Saludable i de confiança	8

Actuacions transformadores

Les **actuacions transformadores**, com a **palanques prioritàries de canvi**, permeten transformar i encarar els reptes del sistema alimentari català. En concret, el Pla preveu **12 actuacions transformadores** que el vertebren de manera transversal i que es traslladen en accions concretes per a cada iniciativa en particular.*

Actuacions transformadores

TR1. Llei de contractació pública alimentària: articulació d'un marc normatiu que reguli i incentivi l'alimentació saludable, de proximitat i sostenible en els entorns i els espais públics.

Aquesta actuació incideix en vuit iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

TR2. Impuls de la sostenibilitat ambiental del sistema alimentari: foment de la sostenibilitat ambiental del sistema alimentari a través de l'impuls de la transició energètica de les indústries agroalimentàries i l'articulació d'un marc normatiu que reguli i incentivi la transició cap al model d'agricultura i ramaderia sostenibles.

Aquesta actuació incideix en set iniciatives, desenvolupades en l'apartat 6.

TR3. Observatori de la Cadena Alimentària: constitució d'una entitat que centralitzi la recollida de dades i les comparteixi obertament, per potenciar, d'aquesta manera, la interoperabilitat del sistema alimentari, i que porti a terme anàlisis i estudis de les volumetries i les tendències més importants de la cadena de valor alimentària.

Aquesta actuació incideix en nou iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

TR4. Agència Catalana de Control Oficial de la Cadena Alimentària: formalització d'un organisme autònom encarregat de garantir el màxim nivell de seguretat alimentària al llarg de totes les baules de la cadena de valor, des de la producció primària fins a la indústria de transformació dels aliments, la distribució i el comerç al detall.

Aquesta actuació incideix en dues iniciatives, desenvolupada a l'apartat 6.

TR5. Aliança de Recerca i Innovació FoodCat: conformació d'un ecosistema col·laboratiu per abordar els reptes prioritaris en l'àmbit alimentari, creant macroprojectes transformadors, vinculats a la recerca, la innovació, la transferència de coneixement, l'emprenedoria, la generació de noves cadenes de valor basades en la bioeconomia circular, els models d'indústria 4.0 i la sostenibilitat ambiental.

Aquesta actuació incideix en 11 iniciatives, desenvolupades en l'apartat 6.

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer el detall de totes les actuacions.

TR6. Consumidors/es conscients – etiquetatge intel·ligent: implementació de l'etiquetatge intel·ligent com a eina per facilitar que els consumidors i consumidores tinguin al seu abast informació sobre l'impacte ambiental, economicosocial i nutricional dels productes i, d'aquesta manera, puguin prendre decisions de consum conscients.

Aquesta actuació incideix en 12 iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

TR7. Xarxes de distribució i venda en línia de productes locals: impuls de sistemes de connexió entre la producció local i els consumidors i consumidores, agilitzant i facilitant la seva interacció, mitjançant plataformes digitals i logístiques.

Aquesta actuació incideix en cinc iniciatives, desenvolupada a l'apartat 6.

TR8. Finançament del sistema alimentari català: definició d'un nou model de finançament adaptat a les peculiaritats de les empreses agroalimentàries i basat en la corresponsabilitat, la col·laboració publicoprivada i la igualtat d'accés per part de tots els agents implicats.

Aquesta actuació incideix en nou iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

TR9. Transformació tecnològica i digital del sistema agroalimentari: aposta per les infraestructures facilitadores, la transferència tecnològica, la generació de coneixement, l'articulació d'un ecosistema innovador en tecnologies digitals i l'impuls a les inversions en aquests àmbits.

Aquesta actuació incideix en 11 iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

TR10. Programa integral d'assessorament: disseny d'un programa integral d'assessorament, mentoria i acompanyament al sector agroalimentari, adreçat a donar resposta a les necessitats concretes dels professionals vinculats a l'alimentació.

Aquesta actuació incideix en sis iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

TR11. Nous models de negoci: impuls de nous models de negoci basats en la bioeconomia circular i orientats a la transformació de productes agroalimentaris d'alt valor afegit.

Aquesta actuació incideix en 13 iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

TR12. Organització, estructuració i dimensionament del sector: foment de la coordinació i la cooperació conjunta dels professionals del sector per capitalitzar els esforços i orientar les actuacions als reptes compartits com a col·lectiu.

Aquesta actuació incideix en 13 iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

Actuacions instrumentals

La implementació de la majoria d'iniciatives previstes al PEAC tenen una relació directa amb **tres grans àmbits**: **la comunicació i la sensibilitzacció**, **la formació i l'assessorament** i **l'R+D+I i les tecnologies exponencials**.

En concret, les iniciatives inclouen una sèrie d'actuacions que es canalitzen mitjançant aquests tres àmbits i que fan referència a diverses categories que després es particularitzen en cada cas.*

Àmbits instrumentals

La comunicació i la sensibilització s'articulen com un àmbit instrumental orientat a garantir la **correcta difusió i transmissió d'informació veraç** en cada fase de la cadena. Mitjançant aquest àmbit, es preveuen actuacions adreçades a generar **eines** i **sistemes** que permetin donar a **conèixer** els aspectes més rellevants de l'alimentació i impulsin una **consciència col·lectiva** més profunda envers aquest àmbit.

CO1. Impulsar **campanyes** de **comunicació** d'**alt impacte** i **accions complementàries** de **difusió**.
Aquesta actuació incideix en 15 iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

CO2. Treballar per **controlar** i **regular** la **publicitat** dels productes alimentaris per garantir-ne la fiabilitat i la rigorositat.
Aquesta actuació incideix en dues iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

CO3. Crear el **Canal Aliments** com a mitjà institucional de centralització i difusió d'**informació veraç i contrastada** en l'àmbit alimentari.
Aquesta actuació incideix en cinc iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

CO4. Dissenyar i promocionar una **imatge única** i **conjunta** del **territori català** que permeti diferenciar els productes i la cultura alimentària de Catalunya.
Aquesta actuació incideix en una iniciativa, desenvolupada a l'apartat 6.

CO5. Identificar i involucrar els **actors del sector alimentari** perquè facin d'**altaveus** en la promoció i la difusió dels productes i la gastronomia catalana.
Aquesta actuació incideix en tres iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

CO6. Articular i fomentar **iniciatives** per valorar la **riquesa territorial** i la **cultura alimentària** de Catalunya.
Aquesta actuació incideix en vuit iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

CO7. Promoure l'ús d'**elements distintius** per **visibilitzar** i **valorar** determinades característiques dels **productes alimentaris**.
Aquesta actuació incideix en 10 iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer la translació de les actuacions instrumentals vinculades a l'àmbit de la comunicació i la sensibilització en cada iniciativa.

L'àmbit de **la formació i l'assessorament** engloba actuacions adreçades als professionals del sector alimentari i a la ciutadania. En aquest sentit, inclou una sèrie d'**eines d'aprenentatge** i **sistemes d'acompanyament** per ajudar aquests professionals a dur a terme de manera òptima la seva activitat, així com un conjunt de mecanismes per **promoure el pensament crític** entre la ciutadania.

FO1. Dissenyar **programes de formació** orientats a **capacitar** i **acompanyar** els i les **professionals** del sector agroalimentari i altres agents implicats en aquest àmbit.

Aquesta actuació incideix en set iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

FO2. Establir **programes** i **espais de formació** i **d'intercanvi** de **coneixement** adreçats a fomentar l'**emprenedoria** i la introducció de nous i noves professionals al sector agroalimentari.

Aquesta actuació incideix en tres iniciatives, desenvolupada a l'apartat 6.

FO3. Definir **nous itineraris formatius** per orientar-los a **donar resposta** a les futures **necessitats** del sector agroalimentari.

Aquesta actuació incideix en cinc iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

FO4. Incorporar en tots els **plans docents formació estructurada** i **sistemàtica** sobre hàbits de vida saludable, origen i producció dels aliments, sostenibilitat, cuina i gastronomia.

Aquesta actuació incideix en cinc iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer la translació de les actuacions instrumentals vinculades a l'àmbit de la formació i l'assessorament en cada iniciativa.

L'R+D+I i les tecnologies exponencials es consideren una **palanca clau** per impulsar un canvi en el **sistema alimentari català** a partir de l'**ús** i la **capitalització** de la **recerca**, la **innovació** i el **coneixement** i la seva **transferència** en relació amb les diferents fases de la cadena.

RDI1. Potenciar **agendes compartides** en l'àmbit de l'R+D+I per identificar **oportunitats** i **reptes comuns** i generar **marcs de col·laboració** entre diferents organitzacions i entitats.

Aquesta actuació incideix en vuit iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

RDI2. Capitalitzar l'**R+D+I** com a **motor de transformació** del **sector agroalimentari** i del **territori**, **orientant** la **recerca** i la **transferència** de coneixement a les **necessitats** i els àmbits específics per impulsar aquest procés de canvi.

Aquesta actuació incideix en 15 iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

RDI3. Impulsar l'**aplicació** de les **tecnologies emergents** al sector agroalimentari per potenciar el procés de transformació digital.

Aquesta actuació incideix en dues iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

RDI4. Promoure la **capacitació** i la **captació de talent** en l'àmbit de l'R+D+I entre universitats, centres de recerca, empreses agroalimentàries i administracions per compartir pràctiques i solucions innovadores i aprofitar les sinergies que se'n derivin.

Aquesta actuació incideix en dues iniciatives, desenvolupades a l'apartat 6.

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer la translació de les actuacions instrumentals vinculades a l'àmbit de l'R+D+I i les tecnologies exponencials en cada iniciativa.

Actuacions específiques

A fi de poder assolir amb èxit la transformació i l'impuls de la política alimentària proposada des d'una perspectiva integral, el Pla preveu una sèrie d'actuacions específiques.

Aquestes actuacions són instruments que només estan previstos en algunes iniciatives concretes, ja que responen a les seves particularitats a l'hora d'implementar-les.*

Actuacions específiques

Dimensió 1. Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular	**47 actuacions específiques vinculades a 21 iniciatives**
Dimensió 2. Propi i arrelat al territori	**28 actuacions específiques vinculades a 11 iniciatives**
Dimensió 3. Just, equitatiu i cohesionat	**16 actuacions específiques vinculades a 16 iniciatives**
Dimensió 4. Saludable i de confiança	**8 actuacions específiques vinculades a 7 iniciatives**

* Consulteu l'apartat 6, «Concreció de les iniciatives», per conèixer la translació de les actuacions.

6. Concreció de les iniciatives

6.0 Mapa global
6.1 Dimensió 1. Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular
6..2 Dimensió 2. Propi i arrelat al territori
6..3 Dimensió 3. Just, equitatiu i cohesionat
6..4 Dimensió 4. Saludable i de confiança
6.5 Actuacions transformadores
6.6 Actuacions instrumentals

Mapa global. Relació entre iniciatives i actuacions

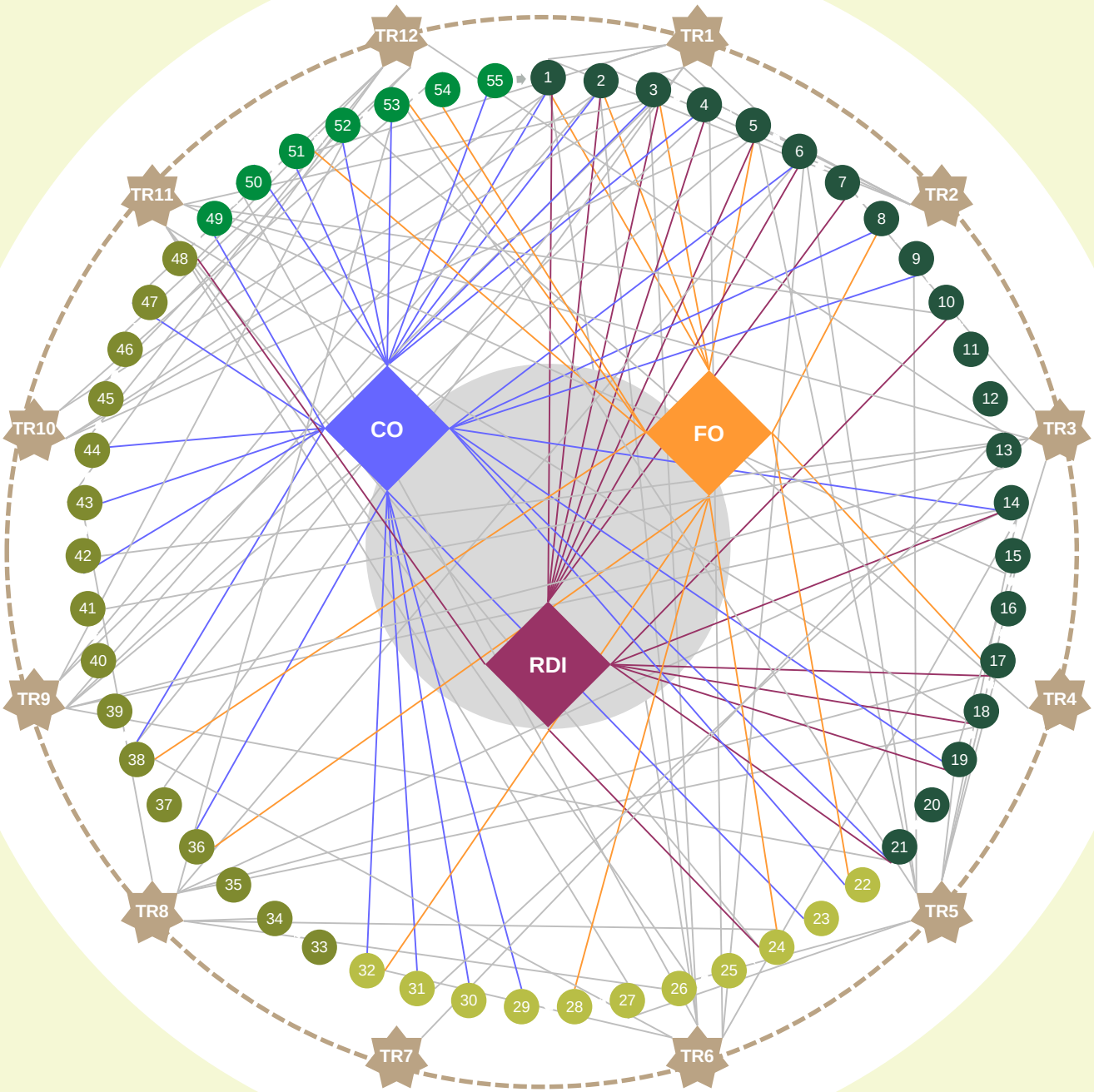

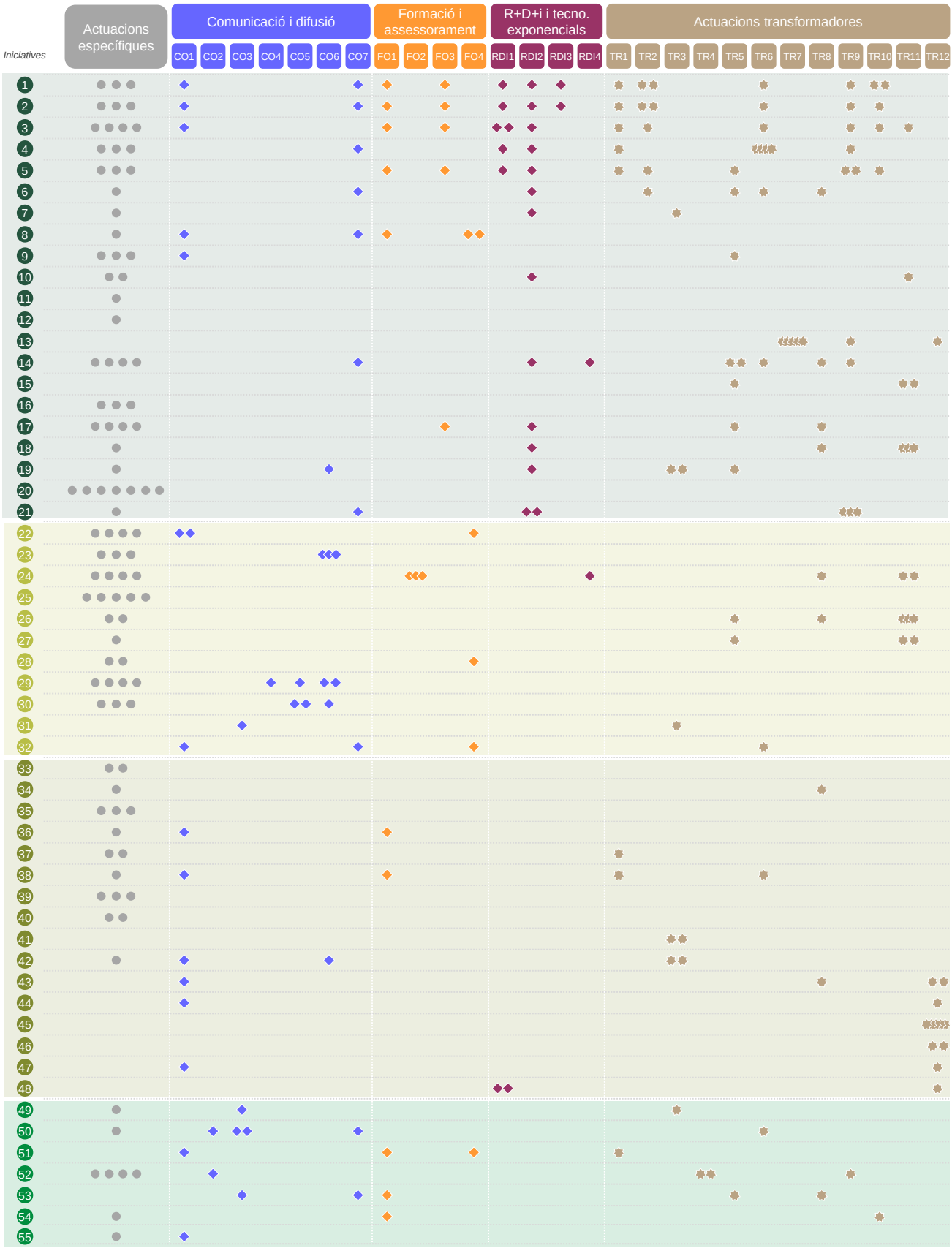
Actuacions específiques
Comunicació i difusió
Formació i assessorament
R+D+i i tecno. exponencials
Actuacions transformadores
Iniciatives
CO1
CO2
CO3
CO4
CO5
CO6
CO7
FO1
FO2
FO3
FO4
RDI1
RDI2
RDI3
RDI4
TR1
TR2
TR3
TR4
TR5
TR6
TR7
TR8
TR9
TR10
TR11
TR12

Dimensió 1. Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular

Fitxes descriptives de les iniciatives

1 *Dimensió* 1 *Objectiu* 1 *Línia*

Afavorir la transició cap a models de producció d'aliments que generin un impacte mediambiental neutre o positiu.

Iniciativa 1

Impulsar la transició cap a un model de producció agrícola sostenible.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Inclusió dels aliments obtinguts mitjançant la producció agrícola sostenible en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.	TR1.1
• Impuls de la transició cap al model agrícola sostenible, en el marc de la Llei d'agricultura i ramaderia sostenibles.	TR2.1
• Promoció de l'ús d'energies renovables en la producció agrícola, de manera que no competeixin amb l'activitat productiva.	TR2.2
• Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat de la producció agrícola en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.	TR6.2
• Foment de l'agricultura de precisió articulant un sistema àgil de centralització i compartició de dades sobre les pràctiques agrícoles per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos en la producció primària.	TR9.1
• Inclusió de la producció agrícola sostenible dins del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat als professionals del sector en el procés de transició del model.	TR10.1
• Disseny d'un mòdul, en el marc del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat al personal tècnic assessor de les explotacions.	TR10.2

Actuacions específiques

• Articulació d'una taula de treball per promoure un Acord Nacional de Sostenibilitat Agrícola.	ES1.1
• Foment de la producció agrícola ecològica en el marc del Pla d'acció per al foment de la producció agroalimentària ecològica.	ES1.2
• Foment de les explotacions que duen a terme la seva activitat amb els principis de la producció agrícola sostenible.	ES1.3

[continua a la pàgina següent]

Concreció de la iniciativa *[continuació iniciativa 1]*

Actuacions instrumentals

	Codi
• Realització d'una campanya de difusió de la producció agrícola sostenible i la producció ecològica per emfatitzar el seu paper en la lluita contra el canvi climàtic.	CO1.1
• Difusió i promoció dels productes procedents d'agricultura sostenible i agricultura ecològica mitjançant un distintiu/segell perquè els consumidors i consumidores en valorin la qualitat i es generi consciència en aquest àmbit.	CO7.1
• Disseny d'un programa de formació en l'àmbit de la producció agrícola sostenible per capacitar els i les professionals del sector en la implementació efectiva d'aquest model productiu.	FO1.1
• Adaptació de les formacions actuals i incorporació de la producció agrícola sostenible i la producció ecològica en els plans docents de totes les formacions relacionades amb la producció agrícola.	FO3.1
• Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants que poden tenir resposta per mitjà de l'R+D+I en l'àmbit de la producció agrícola sostenible i la producció ecològica.	RDI1.1
• Orientació de la recerca, la transferència i la innovació als reptes que presenta la transició cap al model de producció agrícola sostenible.	RDI2.1
• Articulació de projectes pilot per testar i avalar la implantació efectiva de la producció agrícola sostenible.	RDI3.1

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 1 Objectiu | 1 Línia

Afavorir la transició cap a models de producció d'aliments que generin un impacte mediambiental neutre o positiu.

Iniciativa 2

Impulsar la transició cap a un model de producció ramadera sostenible.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Inclusió dels aliments obtinguts mitjançant la producció ramadera sostenible en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.	TR1.2
• Impuls de la transició cap al model ramader sostenible, en el marc de la Llei d'agricultura i ramaderia sostenibles.	TR2.3
• Promoció de l'ús d'energies renovables en la producció ramadera, de manera que no competeixin amb l'activitat productiva.	TR2.4
• Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat de la producció ramadera en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.	TR6.3
• Foment de la ramaderia de precisió articulant un sistema àgil de centralització i compartició de dades sobre les pràctiques ramaderes per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos i els medicaments en la producció primària.	TR9.2
• Inclusió de la ramaderia sostenible dins del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat als professionals del sector en el procés de transició del model.	TR10.3

Actuacions específiques

• Articulació d'una taula de treball per promoure un Acord Nacional de Sostenibilitat Ramadera conformada pel sector productiu, el sector transformador i distribuïdor, les administracions competents i els centres de recerca.	ES2.1
• Elaboració d'un Pla de foment de la ramaderia sostenible.	ES2.2
• Foment de la producció ramadera ecològica en el marc del Pla d'acció per al foment de la producció agroalimentària ecològica.	ES2.3

[continua a la pàgina següent]

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

Concreció de la iniciativa *[continuació iniciativa 2]*

Actuacions instrumentals

	Codi
• Llançament d'una campanya de comunicació i sensibilització entorn dels principals missatges de la ramaderia sostenible per acompanyar els ramaders i ramaderes en la transició del model.	**CO1.2**
• Difusió i promoció dels productes procedents de ramaderia sostenible i ramaderia ecològica mitjançant un distintiu/segell perquè els consumidors i consumidores en valorin la qualitat i es generi consciència en aquest àmbit.	**CO7.2**
• Impuls d'un programa formatiu específic en l'àmbit de la ramaderia sostenible per assessorar els petits ramaders i altres agents implicats en el procés de transició de model, incorporant una figura anàloga als agents d'extensió agrària.	**FO1.2**
• Adaptació de les formacions actuals i incorporació de la ramaderia sostenible i la ramaderia ecològica en els plans docents de totes les formacions relacionades amb la producció ramadera.	**FO3.2**
• Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants en l'àmbit de la producció ramadera sostenible i la ramaderia ecològica que poden tenir resposta per mitjà de l'R+D+I.	**RDI1.2**
• Orientació de la recerca, la transferència i la innovació als reptes que presenta la transició cap al model de producció ramadera sostenible.	**RDI2.2**
• Articulació de projectes pilot per testar i avalar la implantació efectiva de la producció ramadera sostenible.	**RDI3.2**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 1 Objectiu | 1 Línia

Afavorir la transició cap a models de producció d'aliments que generin un impacte mediambiental neutre o positiu.

Iniciativa 3

Impulsar la transició cap a ecosistemes marins preservats, diversos i plenament funcionals que garanteixin la provisió de serveis a la societat.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Inclusió de productes de la pesca i l'aqüicultura sostenibles, el peix de llotja i el peix de cogestió, en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.	TR1.3
• Promoció de l'ús d'energies renovables en la pesca i en l'aqüicultura.	TR2.5
• Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat de la pesca i l'aqüicultura en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.	TR6.4
• Articulació d'un sistema àgil de centralització i compartició de dades associades a les pràctiques pesqueres i aqüícoles per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos.	TR9.3
• Inclusió de la pesca i l'aqüicultura basades en models sostenibles dins del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat als professionals del sector en el procés de transició del model.	TR10.4
• Facilitació de la implementació d'un polígon multitròfic d'aqüicultura marina (peixos, mol·luscs bivalves i algues).	TR11.1

Actuacions específiques

• Adopció de plans de cogestió* marítima amb la finalitat de recuperar pesqueres i mantenir-les en nivells sostenibles, amb un enfocament ecosistèmic i aplicant el principi de precaució.	ES3.1
• Incorporació d'incentius de conservació orientats a reduir l'impacte de l'activitat pesquera.	ES3.2
• Avaluació de la sostenibilitat ambiental de l'activitat pesquera i aqüícola mitjançant la definició i l'anàlisi d'indicadors, en el marc de l'Estratègia marítima de Catalunya.	ES3.3
• Creació de zones de protecció pesquera o marisquera.	ES3.4

[continua a la pàgina següent]

* La cogestió és un sistema de governança descentralitzada dels recursos pesquers que es duu a terme mitjançant acords reguladors entre l'Administració pública, pescadors, investigadors, la societat civil i altres actors clau. Aquests agents treballen sota el principi de corresponsabilitat, per aconseguir un aprofitament sostenible dels recursos.

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

Concreció de la iniciativa *[continuació iniciativa 3]*

Actuacions instrumentals

	Codi
• Articulació d'una campanya de promoció del consum de peix de cogestió* i del peix de llotja.	CO1.3
• Formació a pescadors i aqüicultors en relació amb les eines que faciliten la producció sostenible.	FO1.3
• Adaptació de les formacions actuals i incorporació de la pesca i l'aqüicultura sostenibles en els plans docents de totes les formacions relacionades amb l'àmbit marítim.	FO3.3
• Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants en l'àmbit de la producció aqüícola sostenible que poden tenir resposta per mitjà de l'R+D+I.	RDI1.3
• Creació de grups focals vinculats a la pesca i l'aqüicultura per impulsar el *networking*, amb l'objectiu de captar les necessitats reals i orientar la recerca a la demanda corresponent.	RDI1.4
• Impuls de l'R+D+I en l'àmbit dels cultius aqüícoles sostenibles i l'avaluació i el seguiment de poblacions amb el suport i la col·laboració de l'Institut Català de Recerca per la Governança del Mar (ICATMAR).	RDI2.3

Comunicació i sensibilització Formació i assessorament R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 1 Objectiu | 1 Línia

Afavorir la transició cap a models de producció d'aliments que generin un impacte mediambiental neutre o positiu.

Iniciativa 4

Impulsar l'anàlisi de la petjada ambiental dels principals productes agroalimentaris de Catalunya en el marc de la iniciativa europea PEF (*Product Environmental Footprint*).

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Prioritització dels productes agroalimentaris amb indicadors ambientals favorables, en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.	TR1.4
• Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat de la producció agrícola en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.	TR6.2
• Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat de la producció ramadera en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.	TR6.3
• Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat de la pesca i l'aqüicultura en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.	TR6.4
• Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat dels processos d'elaboració dels aliments en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.	TR6.5
• Articulació d'un sistema àgil de centralització i compartició de dades associades a la petjada ambiental dels productes agroalimentaris.	TR9.4

Actuacions específiques

• Impuls d'estudis pilot per mesurar la petjada ambiental de determinats productes agroalimentaris que permetin identificar bones pràctiques.	ES4.1
• Elaboració d'una base de dades que incorpori els resultats dels estudis pilot i centralitzi la informació disponible.	ES4.2
• Elaboració i adaptació de guies que permetin traslladar la metodologia europea del càlcul de petjada ambiental al marc català i als seus productes.	ES4.3

Actuacions instrumentals

• Difusió de l'etiquetatge intel·ligent, que incorpori la petjada ambiental dels productes agroalimentaris.	CO7.3
• Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants en relació amb l'anàlisi de la petjada ambiental que poden tenir resposta per mitjà de l'R+D+I.	RDI1.5
• Foment de la recerca, la formació i la transferència de coneixement pel que fa al càlcul real de les emissions associades als productes agroalimentaris i la promoció d'instruments com l'ecoetiquetatge.	RDI2.4

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 1 Objectiu | 2 Línia

Afavorir la transició cap a models d'indústria alimentària sostenibles i que generin un impacte mediambiental neutre o positiu.

Iniciativa 5

Identificar i definir el model d'indústria ambientalment sostenible.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Inclusió dels aliments elaborats a les indústries que segueixen el model de producció sostenible, que es mesura per mitjà del PEF i l'OEF, en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.	TR1.5
• Prioritització i disseny de línies d'ajuts que fomentin l'ús de les energies renovables i la implantació d'auditories energètiques.	TR2.6
• Creació de l'Aliança de Recerca i Innovació FoodCat.	TR5.1
• Articulació d'un sistema àgil de centralització i compartició de dades associades als models d'indústria sostenibles per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos.	TR9.5
• Impuls de la logística avançada mitjançant l'aplicació de les noves tecnologies per articular cadenes de subministrament eficients en termes ambientals.	TR9.6
• Inclusió del model d'indústria sostenible dins del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat a les empreses agroalimentàries en el procés de transició del model.	TR10.5

Actuacions específiques

• Establiment de protocols d'anàlisi de sostenibilitat ambiental en les indústries agroalimentàries.	ES5.1
• Impuls de l'elaboració de bases de dades referides a la petjada ambiental dels productes i les organitzacions, en el marc de les iniciatives europees existents.	ES5.2
• Avaluació de l'impacte ambiental generat per la indústria alimentària per mitjà dels indicadors definits en els protocols d'anàlisi.	ES5.3

[continua a la pàgina següent]

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

Concreció de la iniciativa *[continuació iniciativa 5]*

Actuacions instrumentals

Codi

- Articulació d'una formació vinculada als models, els processos, les metodologies i les tècniques que permeten impulsar la sostenibilitat de les indústries agroalimentàries adreçada als agents del sector. **FO1.4**
- Adaptació de les formacions actuals i incorporació dels models vinculats a la indústria sostenible en els plans docents de totes les formacions relacionades amb aquest àmbit. **FO3.4**
- Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants que poden tenir resposta per mitjà de l'R+D+I en l'àmbit de la indústria sostenible. **RDI1.6**
- Orientació de la recerca, la transferència i la innovació als reptes que suposa la transició cap a models d'indústria sostenible. **RDI2.5**

1 *Dimensió* · 1 *Objectiu* · 2 *Línia*

Afavorir la transició cap a models d'indústria alimentària sostenibles i que generin un impacte mediambiental neutre o positiu.

Iniciativa 6

Impulsar la xarxa per a la sostenibilitat ambiental de les indústries.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Prioritització i disseny de línies d'ajuts que fomentin l'ús de les energies renovables i la implantació d'auditories energètiques. **TR2.6**
- Articulació d'un *Hub* d'indústries ambientalment sostenibles que aglutini empreses agroalimentàries i agents, en el marc de l'Aliança de Recerca i Innovació FoodCat. **TR5.2**
- Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat dels processos d'elaboració dels aliments en l'etiquetatge intel·ligent dels productes. **TR6.5**
- Prioritització de la sostenibilitat ambiental i de l'ús d'envasos i embalatges plàstics reutilitzables o reciclables en totes les línies d'ajuts a fi d'orientar les indústries agroalimentàries cap a models més sostenibles. **TR8.1**

Actuacions específiques

- Promoció de la compra conjunta de recursos energètics sostenibles. **ES6.1**

Actuacions instrumentals

- Difusió dels models d'indústria alimentària més sostenibles per mitjà de l'ecoetiquetatge. **CO7.4**
- Promoció de la recerca i la transferència de coneixement orientades a la millora de la sostenibilitat ambiental de la indústria alimentària. **RDI2.6**

Comunicació i sensibilització · Formació i assessorament · R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 1 Objectiu | 3 Línia

Prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris al llarg de tota la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 7

Generar coneixement per comprendre el fenomen de les pèrdues i el malbaratament alimentaris i la seva evolució en el context del sistema agroalimentari.

Concreció de la iniciativa

Codi

Actuacions transformadores

- Elaboració d'estudis periòdics vinculats a les pèrdues i el malbaratament alimentaris a través de l'Observatori de la Cadena Alimentària. — **TR3.2**

Actuacions específiques

- Promoció de la generació de coneixement relatiu a les pèrdues i el malbaratament alimentaris des de les universitats, els centres de recerca o altres agents d'interès. — **ES7.1**

Actuacions instrumentals

- Creació de xarxes empresarials de transferència de coneixement en l'àmbit de la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris, generant coneixement per comprendre aquest fenomen i la seva evolució en el context del sistema agroalimentari. — **RDI2.7**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 1 Objectiu | 3 Línia

Prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris al llarg de tota la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 8

Sensibilitzar, educar i capacitar per a l'acció en la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris amb accions adreçades als sectors professionals i a la ciutadania.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Impuls de premis que reconeguin bones pràctiques a les empreses agroalimentàries excel·lents en termes de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.	ES8.1

Actuacions instrumentals

• Realització d'una campanya de difusió sobre l'impacte de les pèrdues i el malbaratament alimentaris a Catalunya, incorporant recomanacions per prevenir aquesta problemàtica.	CO1.4
• Incorporació de consells i premisses per evitar el malbaratament alimentari a les etiquetes dels productes envasats, específics per a cada producte i addicionals a les dates de consum preferent i caducitat.	CO7.5
• Realització d'un programa formatiu sobre prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris adreçat al personal docent de totes les formacions relacionades amb el sector agroalimentari.	FO1.5
• Incorporació de formació associada a les pèrdues i el malbaratament alimentaris als programes curriculars escolars (formació primària i secundària).	FO4.1
• Creació d'un programa formatiu amb tallers i premis que, d'una manera dinàmica, apropi el fenomen de les pèrdues i el malbaratament alimentaris als menjadors escolars.	FO4.2

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 1 Objectiu | 3 Línia

Prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris al llarg de tota la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 9

Impulsar la prevenció en origen de les pèrdues i el malbaratament, evitant la generació d'aliments descartats al llarg de tota la cadena alimentària.

Concreció de la iniciativa

Codi

Actuacions transformadores

- Articulació d'un *Hub* de les pèrdues i el malbaratament alimentari que aglutini empreses agroalimentàries i agents en un espai comú, en el marc de l'Aliança de Recerca i Innovació FoodCat. **TR5.3**

Actuacions específiques

- Elaboració d'un catàleg de mesures concretes per afavorir la prevenció del malbaratament al canal HORECA. **ES9.1**
- Elaboració i difusió d'una guia per facilitar que els diferents departaments de la Generalitat incorporin clàusules per prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris en els contractes públics i els convenis de gestió de serveis relacionats amb la gestió d'aliments. **ES9.2**
- Impuls de la implementació del Pla de prevenció i reducció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris a les empreses agroalimentàries. **ES9.3**

Actuacions instrumentals

- Impuls d'accions de difusió de la guia per a la implantació d'un pla de prevenció i reducció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris en les empreses agroalimentàries. **CO1.5**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 1 Objectiu | 3 Línia

Prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris al llarg de tota la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 10

Recuperar els aliments descartats i prioritzar-ne l'aprofitament per al consum humà.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Aposta per la innovació amb projectes que promoguin l'aprofitament alimentari i l'impuls de noves línies de negoci. — **TR11.2**

Actuacions específiques

- Impuls de nous models que permetin l'aprofitament dels aliments sobrants i la creació de llocs de treball. — **ES10.1**
- Promoció de la millora de les condicions materials (logística, magatzems, cambres de fred i de congelació) dels centres de distribució d'aliments orientades a garantir una millor conservació dels aliments. — **ES10.2**

Actuacions instrumentals

- Impuls de la recerca en l'àmbit de l'aprofitament alimentari per poder identificar pràctiques i oportunitats innovadores amb relació als usos alternatius dels productes. — **RDI2.8**

1 Dimensió | 1 Objectiu | 3 Línia

Prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris al llarg de tota la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 11

Desplegar un model de governança, en l'àmbit de les pèrdues i el malbaratament, basat en la coordinació entre els agents de la cadena alimentària.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

Codi

- Establiment d'un model de governança global que vetlli per la reducció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris, mantenint la coordinació entre tots els agents que treballen en l'àmbit de les pèrdues i el malbaratament. — **ES11.1**

Comunicació i sensibilització | Formació i assessorament | R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 1 Objectiu | 3 Línia

Prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris al llarg de tota la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 12

Promoure un marc normatiu que augmenti i acceleri l'impacte de les accions vinculades a la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Desplegament reglamentari de la Llei 3/2020, d'11 de març, de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.	ES12.1

1 Dimensió | 2 Objectiu | 4 Línia

Assegurar la viabilitat econòmica de les petites i mitjanes produccions i les indústries agroalimentàries.

Iniciativa 13

Aglutinar i dimensionar les xarxes de distribució de productes locals a partir de les iniciatives ja existents al territori, dotant-les d'una estructura més forta i resilient.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Disseny d'una plataforma digital en línia que permeti gestionar, de manera centralitzada, les comandes i les vendes dels productes locals.	TR7.1
• Elaboració d'un estudi prospectiu de les actuacions ja existents que permeti disposar d'un mapatge exhaustiu d'aquestes actuacions i dels seus impulsors i garantir la coherència de totes les accions que s'impulsin.	TR7.2
• Impuls de l'agrupació de l'oferta incentivant aquelles figures que permetin concentrar l'oferta per generar més valor afegit, com ara les cooperatives, les associacions de venda directa de productors i les associacions de productors.	TR7.3
• Incorporació del comerç al detall a les xarxes de distribució per facilitar l'accés als consumidors i consumidores finals.	TR7.4
• Optimització de la xarxa de transports, centres distribuïdors i equipaments logístics per facilitar la distribució dels productes agroalimentaris de tot el territori a les ciutats.	TR7.5
• Digitalització de les xarxes de distribució de productes locals, des dels productors fins als consumidors i consumidores finals, incloent-hi els centres logístics.	TR9.7
• Articulació d'espais de trobada, coordinació i cooperació, per promoure projectes comuns entre agents de diferents baules de la cadena alimentària.	TR12.1

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 2 Objectiu | 4 Línia

Assegurar la viabilitat econòmica de les petites i mitjanes produccions i les indústries agroalimentàries.

Iniciativa 14

Impulsar la millora de la competitivitat de les petites produccions i les pimes.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Creació de l'Aliança de Recerca i Innovació FoodCat.	TR5.1
• Articulació d'un *Hub* adreçat a incorporar tecnologies exponencials a la indústria 4.0 i al sector primari, que aglutini empreses agroalimentàries i agents en un espai comú, en el marc de l'Aliança de Recerca i Innovació FoodCat.	TR5.4
• Creació i implementació del CatScore, etiquetatge identificatiu que permet distingir la quantitat de matèries primeres d'origen català dels productes agroalimentaris.	TR6.6
• Promoció de sistemes de finançament alternatius.	TR8.2
• Impuls de la logística avançada mitjançant l'aplicació de les noves tecnologies per millorar la capacitat de resposta de les pimes i reduir costos d'emmagatzematge i transport.	TR9.8

Actuacions específiques

• Flexibilització i adaptació dels requisits normatius higienicosanitaris a les petites produccions agroalimentàries.	ES14.1
• Acompanyament i professionalització dels processos artesanals per millorar-ne la competitivitat.	ES14.2
• Impuls d'espais de cocreació i innovació oberta per generar dinàmiques de col·laboració entre pimes.	ES14.3
• Creació de consorcis publicoprivats per impulsar projectes transformadors que permetin reforçar la competitivitat de les pimes.	ES14.4

Actuacions instrumentals

• Difusió del CatScore com l'etiquetatge identificatiu que permet distingir la quantitat de matèries primeres d'origen català dels productes agroalimentaris.	CO7.6
• Promoció de la recerca i la transferència de coneixement orientades a millorar la competitivitat de les pimes mitjançant l'impuls de nous models de gestió i la incorporació de tecnologies exponencials.	RDI2.9
• Impuls d'un programa de laboratori d'idees per fomentar la realització de treballs de grau entorn dels reptes identificats en l'àmbit de l'R+D+I, i que poden tenir una aplicació directa en la millora de la competitivitat de les petites produccions i les pimes.	RDI4.1

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 2 Objectiu | 4 Línia

Assegurar la viabilitat econòmica de les petites i mitjanes produccions i les indústries agroalimentàries.

Iniciativa 15

Fomentar la generació de productes d'alt valor afegit.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Explorar nous processos orientats a la creació de productes innovadors i d'alt valor afegit.	TR5.5
• Creació de nous models de negoci a partir de la generació de productes diferencials, d'alt valor afegit i innovadors, com ara els nous aliments funcionals.	TR11.3
• Articulació d'un programa per incentivar la transformació de productes agroalimentaris de les zones rurals i marítimes en aliments elaborats amb més valor afegit.	TR11.4

1 Dimensió | 2 Objectiu | 4 Línia

Assegurar la viabilitat econòmica de les petites i mitjanes produccions i les indústries agroalimentàries.

Iniciativa 16

Impulsar la comercialització internacional dels productes agroalimentaris catalans, d'acord amb les capacitats dels recursos existents.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Definició d'accions d'ajuda a la comercialització internacional per mitjà de plataformes conjuntes o espais de col·laboració per a la promoció del sector.	ES16.1
• Elaboració del Pla estratègic per a l'impuls de la comercialització internacional dels productes agroalimentaris catalans.	ES16.2
• Incorporació de delegats comercials del sector agroalimentari a les delegacions exteriors de la Generalitat.	ES16.3

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 2 Objectiu | 5 Línia

Fomentar la circularitat en tots els processos i etapes de la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 17

Millorar la circularitat i facilitar l'assoliment dels principals estàndards de circularitat en els processos i les etapes de tota la cadena de valor alimentària.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Articulació d'un *Hub* de la bioeconomia circular que aglutini empreses agroalimentàries i agents en un espai comú, en el marc de l'Aliança de Recerca i Innovació FoodCat.	TR5.6
• Inclusió, en les línies d'ajuts, del criteri de circularitat dels projectes com a element per prioritzar.	TR8.3

Actuacions específiques

• Desenvolupament d'un protocol perquè les empreses del sector agroalimentari puguin identificar com poden introduir/millorar la circularitat en els seus models de negoci per assolir els estàndards definits.	ES17.1
• Impuls de l'Estratègia de la bioeconomia circular de Catalunya 2021-2030.	ES17.2
• Creació d'estàndards de circularitat tenint en compte l'origen i la destinació dels productes (circularitat de proximitat).	ES17.3
• Impuls de l'Observatori de la Bioeconomia Circular per conèixer els recursos disponibles, les possibilitats de millora, les pràctiques per transformar, altres dades per obtenir, etc.	ES17.4

Actuacions instrumentals

• Definició de nous itineraris formatius basats en la circularitat.	FO3.5
• Impuls de la recerca orientada a fomentar la circularitat del sistema agroalimentari.	RDI2.10

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 2 Objectiu | 5 Línia

Fomentar la circularitat en tots els processos i etapes de la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 18

Fomentar nous models de negoci en el sector agroalimentari basats en la bioeconomia circular.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Llançament d'una línia d'ajuts orientada a l'ecodisseny, la demostració en economia circular i l'ecoinnovació estratègica.	TR8.4
• Generació de nous models de negoci d'aprofitament de les masses forestals.	TR11.5
• Promoció de la substitució de combustibles fòssils per biomassa de proximitat, racionalitzant-ne la gestió, en equilibri amb la capacitat d'embornal de les masses forestals.	TR11.6
• Impuls de la millora de la classificació dels subproductes i els residus de les empreses agroalimentàries, generant nous models de negoci.	TR11.7

Actuacions específiques

• Foment i promoció d'una substitució progressiva d'envasos/embalatges d'un sol ús per altres de biodegradables d'origen orgànic al llarg de tota la cadena.	ES18.1

Actuacions instrumentals

• Impuls de la recerca en envasos/embalatges biodegradable d'origen orgànic en totes les fases de la cadena alimentària.	RDI2.11

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 3 Objectiu | 6 Línia

Millorar la capacitat productiva d'aliments a Catalunya, d'acord amb les capacitats dels recursos existents.

Iniciativa 19

Diversificar la producció agroalimentària catalana.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Elaboració, per part de l'Observatori de la Cadena Alimentària, d'un estudi periòdic del balanç productiu català pel que fa a la producció i el consum, tenint en compte la procedència dels productes agroalimentaris i els inputs. **TR3.8**
- Anàlisi de les tendències de consum alimentari des de l'Observatori de la Cadena Alimentària, per identificar els àmbits per prioritzar en termes de diversificació de la producció agroalimentària. **TR3.9**
- Articulació d'un *Hub* d'innovació en la indústria agroalimentària que aglutini empreses agroalimentàries i agents en un espai comú, en el marc de l'Aliança de Recerca i Innovació FoodCat. **TR5.7**

Actuacions específiques

- Regulació de l'aprofitament dels recursos forestals no fusters (pinyes, bolets, herbes medicinals, tòfones, etc.). **ES19.1**

Actuacions instrumentals

- Promoció del consum de productes autòctons poc coneguts i valorats. **CO6.1**
- Impuls de la innovació en la generació de nous productes, foment de la recerca en nous aliments funcionals i monitoratge de l'impacte d'aquests nous aliments. **RDI2.12**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 3 Objectiu | 6 Línia

Millorar la capacitat productiva d'aliments a Catalunya, d'acord amb les capacitats dels recursos existents.

Iniciativa 20

Ampliar i reforçar la capacitat productiva de Catalunya, d'acord amb les capacitats dels recursos existents.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Elaboració de plans orientats a l'augment de la suficiència alimentària (Pla de proteïnes vegetals de Catalunya...).	ES20.1
• Ampliació i reorientació de les hectàrees productives en aquells espais on sigui possible, com ara el canal Segarra-Garrigues.	ES20.2
• Increment de la superfície destinada a la producció d'aliments a partir de la recuperació d'antics conreus de zones amb característiques que dificulten la producció (zones de muntanya, zones amb limitacions naturals i altres limitacions específiques).	ES20.3
• Millora de la competitivitat i la sostenibilitat de les explotacions agràries de secà en zones amb limitacions climàtiques per incrementar la productivitat i la viabilitat de les produccions en zones semiàrides.	ES20.4
• Manteniment del 100% de les races autòctones actuals i inclusió d'aquestes races al catàleg oficial de races en perill d'extinció.	ES20.5
• Recuperació, conservació i divulgació de les varietats locals d'interès agrari de Catalunya.	ES20.6
• Participació en projectes europeus per promoure la biodiversitat cultivada.	ES20.7

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

1 Dimensió | 3 Objectiu | 6 Línia

Millorar la capacitat productiva d'aliments a Catalunya, d'acord amb les capacitats dels recursos existents.

Iniciativa 21

Optimitzar l'ús dels recursos i l'eficiència productiva del sistema alimentari català.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Foment de l'agricultura de precisió articulant un sistema àgil de centralització i compartició de dades sobre les pràctiques agrícoles per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos dels fitosanitaris i els fertilitzants químics en la producció agrícola. **TR9.1**
- Foment de la ramaderia de precisió articulant un sistema àgil de centralització i compartició de dades sobre les pràctiques ramaderes per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos dels fitosanitaris, els fertilitzants químics i els medicaments en la producció ramadera. **TR9.2**
- Articulació d'un programa adreçat a incorporar les tecnologies exponencials a tot el sector agroalimentari, especialment a les pimes, a partir del treball conjunt de les empreses de base tecnològica amb les empreses agroalimentàries per millorar l'eficiència dels seus processos productius, de distribució i de comercialització. **TR9.10**

Actuacions específiques

- Impuls del Pla de millora de regadius i modernització dels canals existents, amb la finalitat de modernitzar les instal·lacions de reg i aplicar noves tecnologies que augmentin l'eficiència del transport, la distribució i l'aplicació del reg als conreus i l'emmagatzematge d'aigua. **ES21.1**

Actuacions instrumentals

- Promoció de la utilització dels inputs generats a Catalunya per maximitzar-ne l'aprofitament i l'ús per part de la indústria alimentària del país, mitjançant eines com el CatScore. **CO7.7**
- Promoció de la recerca i la innovació en l'àmbit dels inputs generats a Catalunya (en termes d'innovació i potencials usos) per maximitzar-ne l'aprofitament i l'ús per part de la indústria alimentària del país. **RDI2.13**
- Orientació de la recerca, la transferència i la innovació a la millora de l'adaptabilitat de les espècies agràries, incloses les varietats tradicionals i les races autòctones, en resposta al canvi climàtic per mitjà de la biotecnologia i l'agrigenòmica. **RDI2.14**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

Dimensió 2. Propi i arrelat al territori

2 Dimensió | 4 Objectiu | 7 Línia

Fomentar el reconeixement mutu de zones urbanes, rurals i marítimes.

Iniciativa 22

Transmetre i visibilitzar entre tota la ciutadania la realitat rural i marítima del territori català.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Identificació de les necessitats compartides entre productors i consumidors per crear una nova relació camp-ciutat.	ES22.1
• Promoció del consum alimentari responsable i del model de producció agroalimentària sostenible per donar una resposta conjunta al repte global de l'emergència climàtica.	ES22.2
• Articulació d'un programa d'apadrinament de productes agraris i pesquers.	ES22.3
• Promoció d'un programa d'estades per a joves a zones rurals de Catalunya, amb l'objectiu de treballar en àmbits rurals a canvi d'allotjament i manutenció.	ES22.4

Actuacions instrumentals

• Promoció del coneixement de l'activitat agrària i pesquera en els entorns urbans mitjançant mecanismes com ara els parcs agraris i d'altres.	◆ CO1.6
• Articulació de campanyes de comunicació específiques per promocionar els mercats i les fires agroalimentàries.	◆ CO1.7
• Creació de projectes educatius conjunts entre escoles rurals i escoles urbanes a fi de compartir diferències i similituds entre ambdues zones.	◆ FO4.3

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

2 Dimensió | 4 Objectiu | 7 Línia

Fomentar el reconeixement mutu de zones urbanes, rurals i marítimes.

Iniciativa 23

Valorar l'elevada riquesa territorial com a element diferencial de país.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Creació d'una oferta turística vinculada a la producció agroalimentària local («Benvinguts a pagès tot l'any»).	ES23.1
• Elaboració de l'*Atles dels paisatges gastronòmics de Catalunya*.	ES23.2
• Articulació de la Ruta Gastronòmica Catalana, com a suma de les diferents iniciatives que s'estan a duent a terme a escala territorial, que tingui en compte l'estacionalitat dels productes.	ES3.3

Actuacions instrumentals

• Promoció de l'oferta turística vinculada a la producció agroalimentària local («Benvinguts a pagès tot l'any»).	CO6.2
• Difusió de l'*Atles dels paisatges gastronòmics de Catalunya*.	CO6.3
• Impuls de la Ruta Gastronòmica Catalana.	CO6.4

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

2 Dimensió | 4 Objectiu | 8 Línia

Atreure i fixar població en les zones rurals i costaneres per aturar el despoblament.

Iniciativa 24

Millorar les condicions per a la incorporació dels professionals a l'activitat agrària i pesquera.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Promoció de l'establiment d'un sistema de finançament àgil i eficaç per a les noves incorporacions de joves amb la col·laboració de l'Institut Català de Finances (ICF).	TR8.5
• Agilització dels tràmits administratius vinculats a la creació i la gestió d'empreses agroalimentàries per facilitar el dinamisme del teixit empresarial.	TR11.8
• Impuls dels espais test com a fórmula per facilitar de manera innovadora la incorporació progressiva de noves persones al camp.	TR11.9

Actuacions específiques

• Proposta de reformulació del sistema de drets de la política agrícola comuna per facilitar l'accés de noves incorporacions.	ES24.1
• Promoció del banc de terres per impulsar l'accés a la terra en coordinació amb el programa de relleu generacional de les cooperatives agràries.	ES24.2
• Impuls del relleu generacional a les cooperatives agràries.	ES24.3
• Millora del programa d'incorporació de joves a l'activitat agrària i reforç de la seva difusió.	ES24.4

Actuacions instrumentals

• Promoció i articulació de vivers d'empreses agroalimentàries.	FO2.1
• Impuls d'un programa de mentoria adreçat específicament a persones de nova incorporació a l'activitat agrària i pesquera.	FO2.2
• Impuls de beques d'aprenentatge per atreure el talent qualificat al sector agroalimentari.	FO2.3
• Atracció de talent qualificat potenciant els ajuts a les convocatòries de captació de talent i de beques d'aprenentatge i reforçant la col·laboració del DARP amb altres administracions.	RDI4.2

* Els espais test agraris són finques condicionades per dur a terme algunes activitats agràries per testejar projectes agrícoles o ramaders en un entorn segur i, d'aquesta manera, facilitar la incorporació progressiva de gent nova al camp.

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

2 Dimensió | 4 Objectiu | 8 Línia

Atreure i fixar població en les zones rurals i costaneres per aturar el despoblament.

Iniciativa 25

Impulsar actuacions que facilitin la integració de les dones en el món rural i marítim.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Foment i increment de la presència de les dones en el teixit associatiu del món rural i marítim i en els seus òrgans de decisió.	ES25.1
• Identificació de les dificultats que tenen les dones en la conciliació per al desenvolupament de les activitats productives en l'àmbit rural i marítim, i que condicionen el seu accés al lideratge de les organitzacions.	ES25.2
• Adequació de l'oferta de convocatòries d'ajuts actual per cobrir les necessitats específiques de les dones amb dificultats per al desenvolupament d'activitats productives en l'àmbit rural i marítim, a causa de les seves condicions de vida.	ES25.3
• Promoció de la cotitularitat de dones i homes a les explotacions agràries.	ES25.4
• Incentivació d'iniciatives empresarials de desenvolupament rural promogudes per dones.	ES25.5

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

2 Dimensió | 4 Objectiu | 8 Línia

Atreure i fixar població en les zones rurals i costaneres per aturar el despoblament.

Iniciativa 26

Dotar el món rural i marítim de serveis bàsics i fomentar la implantació d'empreses.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Creació i promoció de *living labs* en l'àmbit d'innovació agroalimentària per impulsar el codisseny de solucions i facilitar l'alineació amb les polítiques europees i la captació de fons.	TR5.8
• Orientació de les convocatòries d'ajuts als reptes identificats en matèria de dinamització del món rural i del marítim.	TR8.6
• Impuls de les acceleradores d'empreses agroalimentàries existents i promoció d'aquesta fórmula per articular una xarxa de suport al teixit productiu de l'àmbit rural.	TR11.10
• Promoció d'instal·lacions d'aqüicultura continental i de producció agroalimentària en naus industrials en desús.	TR11.11
• Atracció d'empreses auxiliars a la indústria alimentària amb l'objectiu de dinamitzar el territori rural.	TR11.12

Actuacions específiques

• Impuls dels projectes orientats a garantir que la població rural disposa de l'accés a infraestructures i serveis essencials.	ES26.1
• Adaptació dels requisits d'accés a ajuts i programes d'èxit existents, considerant les necessitats i les limitacions específiques del perfil d'empresa agroalimentària del medi rural.	ES26.2

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

2 Dimensió | 4 Objectiu | 8 Línia

Atreure i fixar població en les zones rurals i costaneres per aturar el despoblament.

Iniciativa 27

Consolidar la permanència dels professionals en l'activitat agrària i pesquera.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Establiment d'una xarxa de laboratoris rurals dedicats a provar i validar solucions *smart* en entorns reals, focalitzades en el sector agroalimentari, a fi de generar una interlocució directa entre les *spin-off* i el sector. **TR5.9**
- Foment de les infraestructures compartides (obradors, cellers, centres de neteja i desinfecció per al transport, banc de barques de pesca, etc.). **TR11.13**
- Impuls d'instal·lacions i infraestructures de petita dimensió adaptades a les necessitats dels professionals del territori (per exemple, escorxadors de baixa capacitat). **TR11.14**

Actuacions específiques

- Facilitació i acompanyament del traspàs d'una explotació agrària en actiu quan la persona titular cessa en l'activitat i foment de l'ús continuat de les terres agràries en zones de muntanya i en zones amb limitacions naturals i altres limitacions específiques. **ES27.1**

Comunicació i sensibilització | Formació i assessorament | R+D+I i tecnologies exponencials

2 Dimensió | 5 Objectiu | 9 Línia

Assolir un reconeixement i un prestigi més grans de la cultura alimentària i la gastronomia catalanes, basades en els nostres productes, com a patrimoni de país.

Iniciativa 28

Dotar de prestigi els oficis relacionats amb la producció d'aliments.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

Codi

- Impuls del Dia de l'Alimentació Catalana i l'entrega de premis adreçats als agents de les diferents baules de la cadena de valor que promocionen el territori i el producte autòcton de Catalunya. **ES28.1**
- Promoció d'un programa de fira escolar sobre els oficis del sector primari per donar-los a conèixer i ser palanca d'atracció per a les noves generacions. **ES28.2**

Actuacions instrumentals

- Incorporació de formació associada específicament al sector primari i a la realitat dels seus oficis als programes curriculars escolars, amb la finalitat d'apropar el món urbà i el rural, avaluar el sector i incentivar el relleu generacional en l'àmbit rural. **FO4.4**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

2 Dimensió | 5 Objectiu | 9 Línia

Assolir un reconeixement i un prestigi més grans de la cultura alimentària i la gastronomia catalanes, basades en els nostres productes, com a patrimoni de país.

Iniciativa 29

Definir estratègies de promoció del producte autòcton català.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques	Codi
• Recuperació i actualització de l'inventari de productes catalans, amb especificació tant de la temporalitat com del territori on es produeix.	ES29.1
• Articulació d'un programa per a la incorporació del menú «Menjar català» a tots els actes institucionals a l'estranger i a Catalunya.	ES29.2
• Articulació d'un programa de valoració dels productes agroalimentaris de qualitat vinculats al territori (Programa de foment de les DOP i les IGP).	ES29.3
• Suport a les empreses elaboradores i artesanes agroalimentàries perquè participin en esdeveniments agroalimentaris.	ES29.4

Actuacions instrumentals	
• Diferenciació dels productes i la cultura alimentària de Catalunya respecte a la resta de regions per mitjà de la promoció d'una imatge única i conjunta del territori.	◆ CO4.1
• Articulació d'un programa (GastroCat) amb un cicle d'activitats periòdiques que, a partir de la implicació dels xefs catalans de referència, serveixi de canal per posicionar els productes autòctons i difondre una imatge única del territori.	◆ CO5.1
• Promoció de l'inventari de productes catalans per fer-ne difusió (especificant-ne tant la temporalitat com el territori on es produeix).	◆ CO6.5
• Foment de la Gastroteca: plataforma digital d'informació actualitzada sobre els productes agroalimentaris catalans.	◆ CO6.6

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

2 Dimensió | 5 Objectiu | 9 Línia

Assolir un reconeixement i un prestigi més grans de la cultura alimentària i la gastronomia catalanes, basades en els nostres productes, com a patrimoni de país.

Iniciativa 30

Consolidar la gastronomia com a vector d'impuls de la cultura culinària catalana.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Articulació d'un programa d'apadrinament de les produccions agroalimentàries per part de la restauració.	**ES30.1**
• Promoció del Congrés Internacional de Ciència i Cuina, orientat a reunir en un mateix fòrum científic cuiners de prestigi de diferents països per debatre obertament sobre ciència i gastronomia.	**ES30.2**
• Creació del Centre de Referència de la Gastronomia Catalana, que faci formació i recerca, així com accions de promoció i innovació entorn de la gastronomia i l'alimentació catalana, etc.	**ES30.3**

Actuacions instrumentals

• Constitució d'una xarxa de restaurants innovadors que actuïn de centres de referència i de recerca en gastronomia.	**CO5.2**
• Incorporació dels ambaixadors i ambaixadores de la cuina catalana per a la consolidació i la projecció de la gastronomia catalana.	**CO5.3**
• Actualització i promoció del receptari tradicional català o corpus de la cuina catalana.	**CO6.7**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

2 Dimensió | 5 Objectiu | 10 Línia

Promoure una consciència alimentària entre la ciutadania perquè es valorin les repercussions que generen les seves decisions de consum alimentari al nostre territori.

Iniciativa 31

Analitzar i difondre informació veraç, independent, fiable i vinculada a l'alimentació i la gastronomia de Catalunya.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Anàlisi periòdica de l'impacte de les decisions de consum alimentari al territori català mitjançant l'Observatori de la Cadena Alimentària. — **TR3.3**

Actuacions instrumentals

- Difusió d'informació veraç, transparent i fiable sobre l'alimentació a través de la plataforma institucional Canal Aliments. — **CO3.1**

2 Dimensió | 5 Objectiu | 10 Línia

Promoure una consciència alimentària entre la ciutadania perquè es valorin les repercussions que generen les seves decisions de consum alimentari al nostre territori.

Iniciativa 32

Informar i sensibilitzar la població de l'impacte que tenen les seves decisions de consum.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Creació de l'etiqueta intel·ligent, com a sistema centralitzador de la informació sobre sostenibilitat ambiental, econòmica, social i territorial dels productes alimentaris. — **TR6.1**

Actuacions instrumentals

- Difusió del calendari de productes de temporada per generar consciència sobre les repercussions que té el consum de productes fora de temporada. — **CO1.8**
- Difusió de l'etiquetatge intel·ligent com l'instrument que permet als consumidors i consumidores conèixer l'impacte ambiental, social i en la seva salut que té el consum d'un aliment. — **CO7.8**
- Programació de cicles d'activitats als centres educatius per fomentar i estimular la capacitat crítica dels infants a l'hora de consumir (conveniència, impacte, etiquetatge intel·ligent...). — **FO4.5**

Comunicació i sensibilització | Formació i assessorament | R+D+I i tecnologies exponencials

Dimensió 3. Just, equitatiu i cohesionat

3 Dimensió · 6 Objectiu · 11 Línia

Garantir que totes les persones disposen d'accés físic i econòmic a una alimentació suficient, segura, saludable, sostenible i de qualitat.

Iniciativa 33

Reforçar la col·laboració entre els diferents agents que treballen per garantir l'accés a una alimentació digna.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Creació d'una taula del tercer sector específica per a l'alimentació que coordini les iniciatives vinculades a garantir l'accés a una alimentació digna, saludable i no estigmatitzadora.	ES33.1
• Creació d'una xarxa de productors i productores de proximitat i, especialment, de producte fresc, que cobreixi les necessitats de compra de productes per part de les entitats socials que treballen per l'accés a una alimentació digna.	ES33.2

3 Dimensió · 6 Objectiu · 11 Línia

Garantir que totes les persones disposen d'accés físic i econòmic a una alimentació suficient, segura, saludable, sostenible i de qualitat.

Iniciativa 34

Promoure la reducció del preu d'aquells productes alimentaris que afavoreixin el seguiment d'hàbits saludables i sostenibles.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Incorporació d'avantatges fiscals per als productes alimentaris que afavoreixin el seguiment d'hàbits alimentaris saludables.	TR8.7

Actuacions específiques

	Codi
• Impuls d'una taula de treball amb representants de totes les baules de la cadena, juntament amb els departaments implicats, que analitzi l'impacte d'articular un gravamen sobre la sal, els sucres afegits i els greixos *trans*, i avaluï la viabilitat d'implementar-lo.	ES34.1

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

3 Dimensió | 6 Objectiu | 11 Línia

Garantir que totes les persones tenen accés físic i econòmic a una alimentació suficient, segura, saludable, sostenible i de qualitat.

Iniciativa 35

Garantir que les persones en situació de vulnerabilitat social i econòmica tenen accés a una alimentació suficient, saludable i sostenible en un entorn normalitzat no estigmatitzador.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Estudi de les potencialitats associades a l'establiment d'un sistema tarifari dels menjadors escolars públics per trams de renda per substituir l'actual sistema de beques.	**ES35.1**
• Consolidació de la targeta moneder com a mitjà d'accés no estigmatitzador a una alimentació suficient, saludable i sostenible.	**ES35.2**
• Articulació d'una cistella bàsica universal per donar resposta a situacions puntuals i períodes curts en situacions sobrevingudes.	**ES35.3**

3 Dimensió | 6 Objectiu | 12 Línia

Promoure les condicions per generar llocs de treball inclusius i de qualitat, i que garanteixin una vida digna a tots els actors implicats en la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 36

Millorar les condicions laborals dels treballadors i treballadores del sector alimentari.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Difusió i millora de les borses de treball específiques per a les necessitats de les empreses del sector agroalimentari, de les quals formin part tant les persones residents a la zona com aquelles en situació d'atur.	**ES36.1**

Actuacions instrumentals

• Difusió de les bones pràctiques d'inserció sociolaboral en el sector alimentari per mitjà de mecanismes com ara l'articulació de trobades i la promoció de visites a empreses i entitats de referència.	◆ **CO1.9**
• Llançament d'un programa específic per fomentar la qualificació en l'àmbit de les TIC dels professionals del sector primari i de la indústria agroalimentària com a palanca per millorar les seves condicions laborals.	◆ **FO1.6**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

3 Dimensió | 6 Objectiu | 12 Línia

Promoure les condicions per generar llocs de treball inclusius i de qualitat, i que garanteixin una vida digna a tots els actors implicats en la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 37

Fomentar la inserció sociolaboral en el sector alimentari.

Concreció de la iniciativa

Codi

Actuacions transformadores

- Incorporació, en el marc de la Llei de contractació pública alimentària, de clàusules socials per afavorir la inserció sociolaboral de persones en risc d'exclusió en els contractes públics i els convenis de gestió de serveis relacionats amb la gestió d'aliments. **TR1.6**

Actuacions específiques

- Realització de programes de connexió i espais de trobada regulars entre les entitats que treballen per la inserció sociolaboral i les empreses del sector agroalimentari. **ES37.1**
- Foment de l'enllaç entre els plans d'ocupació i el sector alimentari, especialment els centres especials de treball i les empreses d'inserció del sector. **ES37.2**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

3 Dimensió | 6 Objectiu | 12 Línia

Promoure les condicions per generar llocs de treball inclusius i de qualitat, i que garanteixin una vida digna a tots els actors implicats en la cadena de valor alimentària.

Iniciativa 38

Impulsar la responsabilitat social en les indústries agroalimentàries.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Incorporació de clàusules socials per afavorir la responsabilitat social corporativa en el marc de la Llei de contractació pública alimentària. **TR1.7**
- Inclusió d'informació sobre la responsabilitat social corporativa de les indústries en l'etiquetatge intel·ligent dels productes. **TR6.7**

Actuacions específiques

- Establiment de sinergies amb l'Observatori de la Responsabilitat Social de les Empreses, que depèn del Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, per impulsar la responsabilitat social a les empreses agroalimentàries. **ES38.1**

Actuacions instrumentals

- Elaboració i difusió de guies de bones pràctiques de responsabilitat social empresarial. **CO1.10**
- Impuls de formació específica en l'àmbit de la responsabilitat social corporativa. **FO1.7**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

3 Dimensió | 6 Objectiu | 13 Línia

Reforçar la resiliència del sistema agroalimentari i la capacitat d'anticipació per fer front a situacions sobrevingudes.

Iniciativa 39

Disposar d'una xarxa àgil i eficaç per a la provisió i la distribució d'aliments entre les persones en situació de vulnerabilitat, en cas de grans emergències.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Incorporació del requeriment d'adjuntar un pla per a la provisió i la distribució d'aliments entre famílies vulnerables en cas d'emergència en les licitacions públiques de gestió de serveis de distribució d'alimentació garantida.	**ES39.1**
• Establiment del requeriment a tots els ajuntaments de presentar a la Generalitat, mitjançant un contracte programa anual, un pla per a la provisió i la distribució d'aliments entre famílies en situació de vulnerabilitat en cas d'emergència, en el qual s'especifiquin, entre altres aspectes, les mancances i les necessitats davant d'esdeveniments d'emergència.	**ES39.2**
• Creació d'una xarxa de col·laboració amb el comerç de la ciutat (taula d'alimentació en xarxa de ciutat) on participin representants de la taula del tercer sector referent de la gestió de l'alimentació digna, els productors i els referents del comerç agroalimentari local.	**ES39.3**

3 Dimensió | 6 Objectiu | 13 Línia

Reforçar la resiliència del sistema agroalimentari i la capacitat d'anticipació per fer front a situacions sobrevingudes.

Iniciativa 40

Sistematitzar els mecanismes de coordinació i d'actuació per concretar les estratègies reactives davant de potencials emergències.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Creació d'un grup de treball encarregat de definir protocols d'actuació, processos d'intervenció i mecanismes de comunicació per preparar proactivament la resposta per fer front a situacions d'emergència.	**ES40.1**
• Identificació d'interlocutors clau i responsables científics per mobilitzar en el cas d'una situació d'emergència (com ara futures pandèmies).	**ES40.2**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

3 Dimensió | 7 Objectiu | 14 Línia

Equilibrar la captació de valor entre els diversos agents de la cadena alimentària segons la seva capacitat de generar valor.

Iniciativa 41

Analitzar de manera periòdica la generació i la captació de valor en cada una de les fases de la cadena de valor alimentària, estudiant les relacions de poder i vetllant pel seu equilibri.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Creació de l'Observatori de la Cadena Alimentària.	TR3.1
• Elaboració d'estudis, indicadors i anàlisis de les volumetries i les tendències més importants de la cadena de valor alimentària mitjançant l'Observatori de la Cadena Alimentària, a fi de conèixer la generació i la captació de valor en cada una de les seves fases.	TR3.4

3 Dimensió | 7 Objectiu | 14 Línia

Equilibrar la captació de valor entre els diversos agents de la cadena alimentària segons la seva capacitat de generar valor.

Iniciativa 42

Redistribuir la captació de valor entre els agents de la cadena alimentària per garantir la sostenibilitat del sector.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Proposta de millora de la normativa aplicable a la cadena alimentaria: Llei 12/2013 de mesures per a millorar el funcionament de la cadena alimentària i directiva UE sobre pràctiques comercials deslleials.	TR3.5
• Foment d'un sistema d'establiment de preus basat en la transparència mitjançant la utilització de tecnologies exponencials.	TR3.6

Actuacions específiques

• Articulació d'un registre de contractes agroalimentaris per impulsar la transparència en la distribució del valor en la cadena alimentària.	ES42.1

Actuacions instrumentals

• Difusió de la Llei de la cadena alimentària i impuls del control i les inspeccions per garantir-ne el compliment.	CO1.11
• Promoció de la compra responsable i justa i d'informació als consumidors i consumidores sobre quin percentatge del preu total reben els productors, per mitjà de l'etiquetatge intel·ligent.	CO6.8

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

3 Dimensió | 7 Objectiu | 15 Línia

Millorar el poder negociador dels productors primaris en la cadena de valor alimentària, reconeixent la seva posició com a baula imprescindible en la generació de valor.

Iniciativa 43

Impulsar la professionalització de les organitzacions de productors (OP) i les associacions d'organitzacions de productors (AOP) i treballar en aquesta direcció.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Articulació d'ajuts per a la creació de les organitzacions de productors (OP) i les associacions d'organitzacions de productors (AOP) com a eines clau per reforçar la col·laboració i la suma de capacitats dels productors i productores.	TR8.8
• Elaboració d'una disposició de caràcter general que estableixi els requisits específics i ajustats a la realitat catalana per constituir les organitzacions de productors.	TR12.3
• Incorporació de clàusules que fomentin la professionalització a l'hora d'accedir als ajuts.	TR12.4

Actuacions instrumentals

• Difusió dels avantatges associats a les organitzacions de productors (OP) i les associacions d'organitzacions de productors (AOP) per impulsar la constitució d'aquestes figures.	CO1.12

3 Dimensió | 7 Objectiu | 15 Línia

Millorar el poder negociador dels productors primaris en la cadena de valor alimentària, reconeixent la seva posició com a baula imprescindible en la generació de valor.

Iniciativa 44

Fomentar la comercialització conjunta per mitjà de les organitzacions de productors (OP) i de les associacions d'organitzacions de productors (AOP).

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Impuls de la transformació de productes agroalimentaris d'alt valor afegit al territori, prioritzant les transformacions que es facin a través de les organitzacions de productors (OP).	TR12.5

Actuacions instrumentals

• Difusió i pedagogia d'actuacions d'èxit per part de les organitzacions de productors (OP) i de les associacions d'organitzacions de productors (AOP) existents.	CO1.13

Comunicació i sensibilització | Formació i assessorament | R+D+I i tecnologies exponencials

3 Dimensió | 8 Objectiu | 16 Línia

Facilitar la cooperació i la generació de sinergies entre els actors d'una mateixa baula de la cadena alimentària.

Iniciativa 45

Ampliar la interlocució sectorial integrant tots els agents d'una mateixa baula de la cadena.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Articulació d'espais de trobada, coordinació i cooperació, per promoure projectes comuns entre agents d'una mateixa baula.	TR12.2
• Integració de tots els agents de la mateixa baula a les reunions intrasectorials.	TR12.6
• Creació de la Taula de la Indústria Alimentària Catalana.	TR12.7
• Creació d'una federació d'indústries catalanes d'aliments i de begudes.	TR12.8
• Creació d'una plataforma intersectorial del producte pesquer amb la finalitat de coordinar i gestionar un pla de comunicació transversal.	TR12.9

3 Dimensió | 8 Objectiu | 16 Línia

Facilitar la cooperació i la generació de sinergies entre els actors d'una mateixa baula de la cadena alimentària.

Iniciativa 46

Fomentar les circumscripcions econòmiques com a palanca clau en la configuració coordinada dels sistemes de comercialització.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Foment i difusió de la figura de l'agrupació de productors per a la creació de les circumscripcions econòmiques.*	TR12.10
• Ús de les extensions de normes** per millorar la comercialització i la promoció conjunta dels productes agroalimentaris.	TR12.11

* Una circumscripció econòmica és una zona geogràfica constituïda per regions de producció contigües o properes en les quals les condicions de producció i de comercialització són homogènies.

** L'extensió de normes són acords, decisions o pràctiques comercials pactades per una organització o una associació que també seran obligatoris, durant un període limitat, per a altres operadors que no pertanyin a l'organització o l'associació.

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

3 Dimensió | 8 Objectiu | 17 Línia

Promoure la interrelació i la col·laboració entre les diferents baules de la cadena alimentària.

Iniciativa 47

Fomentar la creació d'organitzacions interprofessionals catalanes.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Coordinació i facilitació de la interlocució entre els diferents agents implicats per explorar la constitució de potencials organitzacions interprofessionals agroalimentàries* d'abast català. **TR12.12**

Actuacions instrumentals

- Promoció i difusió de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries per visibilitzar els avantatges vinculats a la conformació d'aquesta fórmula associativa. **CO1.14**

* Segons la Llei 38/1994, s'entén per *organització interprofessional agroalimentària* la constituïda per organitzacions representatives de la producció, de la transformació i de la comercialització i la distribució agroalimentàries d'un sector o un producte inclòs en el sistema agroalimentari. El sistema agroalimentari està format pel conjunt dels sectors agrícola, ramader, forestal i pesquer, així com per les activitats de comercialització, transformació i comercialització dels seus productes.

3 Dimensió | 8 Objectiu | 17 Línia

Promoure la interrelació i la col·laboració entre les diferents baules de la cadena alimentària.

Iniciativa 48

Atreure empreses auxiliars a la cadena de valor alimentària.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Articulació d'espais de trobada, coordinació i cooperació, per promoure projectes comuns entre agents de diferents baules de la cadena alimentària. **TR12.1**

Actuacions instrumentals

- Foment de l'accés, la col·laboració i la integració d'agents de la cadena alimentària i d'agents d'altres sectors per a la identificació de reptes i solucions conjuntes, mitjançant la plataforma de recerca i innovació. **RDI1.7**
- Creació de grups focals per impulsar el *networking*, amb l'objectiu de captar les necessitats reals en l'àmbit de l'R+D+I i orientar la recerca a la demanda corresponent. **RDI1.8**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

Dimensió 4. Saludable i de confiança

4 Dimensió | 9 Objectiu | 18 Línia

Promoure i impulsar el seguiment d'hàbits alimentaris saludables i sostenibles per part de tota la població, i conscienciar-la de l'impacte que ocasiona l'alimentació en la seva salut i el seu entorn.

Iniciativa 49

Identificar, valorar i traslladar l'impacte dels hàbits alimentaris, el consum d'aliments i l'oferta dels entorns sobre la salut de la ciutadania.

Concreció de la iniciativa

Codi

Actuacions transformadores

- Elaboració d'estudis periòdics que analitzin els hàbits d'ingesta i de consum d'aliments i les seves conseqüències sobre la salut, a partir de les dades facilitades per l'Observatori de la Cadena Alimentària, en col·laboració amb altres organismes. **TR3.7**

Actuacions específiques

- Identificació de l'impacte sobre la salut de l'oferta alimentària de l'entorn i, també, dels entorns obesògens. **ES49.1**

Actuacions instrumentals

- Difusió dels resultats de l'estudi de l'impacte dels hàbits alimentaris en la nostra salut, mitjançant dossiers visuals difosos al Canal Aliments. **CO3.2**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

4 Dimensió | 9 Objectiu | 18 Línia

Promoure i impulsar el seguiment d'hàbits alimentaris saludables i sostenibles per part de tota la població, i conscienciar-la de l'impacte que ocasiona l'alimentació en la seva salut i el seu entorn.

Iniciativa 50

Garantir la transmissió d'informació entenedora, independent, veraç i contrastada, i generar una consciència envers el trinomi «alimentació, salut i sostenibilitat».

Concreció de la iniciativa

Codi

Actuacions transformadores

- Elaboració de recomanacions i guies de bones pràctiques sobre l'ús d'un etiquetatge que informi de manera clara, entenedora i contrastada i a través del qual es transmetin les característiques rellevants del producte. **TR6.8**

Actuacions específiques

- Inclusió de professionals especialitzats en alimentació i nutrició en determinats espais clau per garantir la transmissió d'informació veraç i contrastada, i generar una consciència envers el trinomi «alimentació, salut i sostenibilitat». **ES50.1**

Actuacions instrumentals

- Impuls del control de la publicitat de productes rics en sucres, sal o greix, especialment en horaris protegits per a infants o joves. **CO2.1**
- Impuls del Canal Aliments com a plataforma institucional de centralització de la informació en relació amb l'alimentació, la salut i la sostenibilitat de manera coordinada amb els altres departaments de la Generalitat i les entitats implicades. **CO3.3**
- Elaboració d'una guia de bones pràctiques de comunicació en relació amb l'alimentació i la nutrició, que també pugui ser d'utilitat per als agents prescriptors i que es difongui a través del Canal Aliments. **CO3.4**
- Incorporació, en els punts de compra i restauració, d'informació que ajudi els consumidors i consumidores a identificar els productes saludables i sostenibles. **CO7.9**

Comunicació i sensibilització | Formació i assessorament | R+D+I i tecnologies exponencials

4 Dimensió | 9 Objectiu | 18 Línia

Promoure i impulsar el seguiment d'hàbits alimentaris saludables i sostenibles per part de tota la població, i conscienciar-la de l'impacte que ocasiona l'alimentació en la seva salut i el seu entorn.

Iniciativa 51

Capacitar la població en relació amb la importància de l'alimentació en la salut individual i col·lectiva i garantir-ne una oferta saludable i sostenible.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Millora de l'oferta alimentària en tots els espais d'oferta d'aliments de caràcter públic, inclosos els mercats, perquè siguin entorns de conscienciació i formació bàsica mitjançant la seva excel·lència en la provisió d'aliments saludables i sostenibles. — **TR1.8**

Actuacions instrumentals

- Llançament de campanyes de difusió de la millora d'hàbits alimentaris. — **CO1.15**
- Promoció dels bons hàbits alimentaris, inclòs el consum de productes alimentaris saludables, de producció local, de temporada i de qualitat, entre tots els consumidors i consumidores per mitjà de tallers i càpsules de formació, aprofitant les escoles agràries i altres espais públics. — **FO1.8**
- Incorporació d'eixos de formació estructurada i sistemàtica sobre estils de vida saludables (alimentació, salut i sostenibilitat, entre d'altres) als plans docents. — **FO4.6**

Comunicació i sensibilització | Formació i assessorament | R+D+I i tecnologies exponencials

4 Dimensió | 10 Objectiu | 19 Línia

Assolir els màxims estàndards de seguretat i de qualitat alimentària i vetllar pel seu compliment.

Iniciativa 52

Millorar el control i reduir el temps de reacció davant d'incidències ocasionades al llarg de la cadena alimentària.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

Codi

- Creació de l'Agència Catalana de Control Oficial de la Cadena Alimentària. — **TR4.1**
- Reforç del control dels aliments al llarg de tota la cadena, des de la producció primària fins a la indústria de transformació dels aliments, la distribució i el comerç al detall, a través de l'Agència Catalana de Control Oficial de la Cadena Alimentària. — **TR4.2**
- Impuls del disseny i el desenvolupament de solucions digitals que facilitin el compliment de la normativa en seguretat alimentària i control del frau i redueixin el temps de reacció davant de possibles incidències. — **TR9.9**

Actuacions específiques

- Impuls del treball per regular el frau en el contingut informatiu i controlar la veracitat de la publicitat realitzada a través dels diversos canals comunicatius, principalment de les xarxes socials. — **ES52.1**
- Foment d'espais d'intercanvi d'informació amb persones expertes d'altres territoris a fi de conèixer diferents sistemes de prevenció i control de la seguretat alimentària, així com les eines tecnològiques aplicades. — **ES52.2**
- Elaboració i difusió de guies pràctiques per facilitar la implantació d'autocontrols i la traçabilitat per part dels operadors de la cadena alimentària. — **ES52.3**
- Adaptació dels sistemes de vigilància i control oficial a les noves tendències, innovacions i modalitats de venda com ara la venda per Internet, el repartiment a domicili, etc. — **ES52.4**

Actuacions instrumentals

- Impuls d'un acord per promoure una alimentació i uns hàbits de vida saludables i sostenibles en programes i anuncis audiovisuals. — **CO2.2**

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

4 Dimensió | 10 Objectiu | 19 Línia

Assolir els màxims estàndards de seguretat i de qualitat alimentària i vetllar pel seu compliment.

Iniciativa 53

Fomentar el compliment de les regulacions en l'àmbit de la seguretat alimentària.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Articulació d'un *Hub qualify* per donar suport a la indústria agroalimentària en matèria de qualitat, seguretat i frau alimentari.	TR5.10
• Dotació de recursos, finançament i serveis de suport i formació als petits productors per ajudar-los en el compliment de les regulacions en l'àmbit de la seguretat alimentària.	TR8.9

Actuacions instrumentals

• Llançament de recursos visuals i accessibles a través del Canal Aliments, que generin consciència ciutadana en relació amb la importància de la preservació dels aliments per mantenir-ne la qualitat i la seguretat.	CO3.5
• Impuls de sistemes de difusió que permetin visualitzar i reconèixer les bones pràctiques en el compliment de les regulacions.	CO7.10
• Impuls de la formació per a professionals del sector HORECA i per als consumidors i consumidores, amb l'objectiu de millorar-ne la capacitació en relació amb la seguretat alimentària.	FO1.9

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

4 Dimensió | 10 Objectiu | 19 Línia

Assolir els màxims estàndards de seguretat i de qualitat alimentària i vetllar pel seu compliment.

Iniciativa 54

Reforçar el sistema d'autocontrol com a pilar bàsic en què se sustenta la seguretat alimentària.

Concreció de la iniciativa

Actuacions transformadores

	Codi
• Impuls de la figura de l'assessor d'implantació de les guies de bones pràctiques.	TR10.6

Actuacions específiques

• Impuls de l'excel·lència en el disseny i la implementació del sistema d'autocontrol, per part de tots els operadors de la cadena alimentària, mitjançant l'aplicació de les guies de bones pràctiques.	ES54.1

Actuacions instrumentals

• Potenciació de la figura del responsable de l'autocontrol amb formació específica a les activitats de la cadena alimentària.	FO1.10

4 Dimensió | 10 Objectiu | 20 Línia

Promoure la informació transparent i veraç sobre els aliments.

Iniciativa 55

Consolidar la confiança dels consumidors i consumidores i dels mercats i millorar la transparència en la transmissió de la informació dels productes alimentaris.

Concreció de la iniciativa

Actuacions específiques

	Codi
• Millora del sistema d'informació i comunicació de les alertes alimentàries, reforçant la transparència, l'eficiència i el lideratge mitjançant la identificació prèvia de referents científics.	ES55.1

Actuacions instrumentals

• Difusió dels processos de control dels requisits higienicosanitaris i de qualitat als quals està sotmès tot el cicle de producció agroalimentària.	CO1.16

◆ Comunicació i sensibilització ◆ Formació i assessorament ◆ R+D+I i tecnologies exponencials

Actuacions transformadores

Fitxes resum de les actuacions transformadores

TR1. Llei de contractació pública alimentària.

Articulació d'un marc normatiu que reguli i incentivi l'alimentació saludable, de proximitat i sostenible en els entorns i els espais públics.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR1.1.** Inclusió dels aliments obtinguts mitjançant la producció agrícola sostenible en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.
- **TR1.2.** Inclusió dels aliments obtinguts mitjançant la producció ramadera sostenible en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.
- **TR1.3.** Inclusió de productes de la pesca i l'aqüicultura sostenibles, el peix de llotja i el peix de cogestió en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.
- **TR1.4.** Priorització dels productes agroalimentaris amb indicadors ambientals favorables en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.
- **TR1.5.** Inclusió dels aliments elaborats en les indústries que segueixen el model de producció sostenible, que es mesura per mitjà del PEF i l'OEF (petjada ambiental de l'organització), en la proposició de la Llei de contractació pública alimentària.
- **TR1.6.** Incorporació, en el marc de la Llei de contractació pública alimentària, de clàusules socials per afavorir la inserció sociolaboral de persones en risc d'exclusió en els contractes públics i els convenis de gestió de serveis relacionats amb la gestió d'aliments.
- **TR1.7.** Incorporació de clàusules socials per afavorir la responsabilitat social corporativa en el marc de la Llei de contractació pública alimentària.
- **TR1.8.** Millora de l'oferta alimentària en tots els espais d'oferta d'aliments de caràcter públic, inclosos els mercats, perquè siguin entorns de conscienciació i formació bàsica a través de la seva excel·lència en la provisió d'aliments saludables i sostenibles.

TR2. Impuls de la sostenibilitat ambiental del sistema alimentari.

Foment de la sostenibilitat ambiental del sistema alimentari a través de l'impuls de la transició energètica de les indústries agroalimentàries i l'articulació d'un marc normatiu que reguli i incentivi la transició cap al model d'agricultura i ramaderia sostenibles.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR2.1.** Impuls de la transició cap a un model agrícola sostenible, en el marc de la Llei d'agricultura i ramaderia sostenibles.
- **TR2.2.** Promoció de l'ús d'energies renovables en la producció agrícola, de manera que no competeixin amb l'activitat productiva.
- **TR2.3.** Impuls de la transició cap a un model ramader sostenible, en el marc de la Llei d'agricultura i ramaderia sostenibles.
- **TR2.4.** Promoció de l'ús d'energies renovables en la producció ramadera, de manera que no competeixin amb l'activitat productiva.
- **TR2.5.** Promoció de l'ús d'energies renovables en la pesca i l'aqüicultura.
- **TR2.6.** Priorització i disseny de línies d'ajuts que fomentin l'ús de les energies renovables i la implantació d'auditories energètiques.

TR3. Observatori de la Cadena Alimentària.

Constitució d'una entitat que centralitzi la recollida de dades i les comparteixi obertament, per potenciar, d'aquesta manera, la interoperabilitat del sistema alimentari, i que porti a terme anàlisis i estudis de les volumetries i les tendències més importants de la cadena de valor alimentària.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR3.1.** Creació de l'Observatori de la Cadena Alimentària.
- **TR3.2.** Elaboració d'estudis periòdics vinculats a les pèrdues i el malbaratament alimentaris.
- **TR3.3.** Anàlisi periòdica de l'impacte de les decisions de consum alimentari al territori català.
- **TR3.4.** Elaboració d'estudis, indicadors i anàlisis de les volumetries i les tendències més importants de la cadena de valor alimentària, a fi de conèixer la generació i la captació de valor en cada una de les seves fases.
- **TR3.5.** Proposta de millora de la normativa aplicable a la cadena alimentaria: Llei 12/2013 de mesures per a millorar el funcionament de la cadena alimentària i directiva UE sobre pràctiques comercials deslleials.
- **TR3.6.** Foment d'un sistema d'establiment de preus basat en la transparència mitjançant la utilització de tecnologies exponencials.
- **TR3.7.** Elaboració d'estudis periòdics que analitzin els hàbits d'ingesta i de consum d'aliments i les seves conseqüències sobre la salut, en col·laboració amb altres organismes.
- **TR3.8.** Elaboració d'un estudi periòdic del balanç productiu català pel que fa a la producció i el consum, tenint en compte la procedència dels productes agroalimentaris i els inputs.
- **TR3.9.** Anàlisi de les tendències de consum alimentari per identificar els àmbits per prioritzar en termes de diversificació de la producció agroalimentària.

TR4. Agència Catalana de Control Oficial de la Cadena Alimentària.

Formalització d'un organisme autònom encarregat de garantir el màxim nivell de seguretat alimentària al llarg de totes les baules de la cadena de valor, des de la producció primària fins a la indústria de transformació dels aliments, la distribució i el comerç al detall.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR4.1.** Creació de l'Agència Catalana de Control Oficial de la Cadena Alimentària.
- **TR4.2.** Reforç del control dels aliments al llarg de tota la cadena, des de la producció primària fins a la indústria de transformació dels aliments, la distribució i el comerç al detall, a través de l'Agència Catalana de Control Oficial de la Cadena Alimentària.

TR5. Aliança de Recerca i Innovació FoodCat.

Conformació d'un ecosistema col·laboratiu per abordar els reptes prioritaris en l'àmbit alimentari, i creació de macroprojectes transformadors vinculats a la recerca, la innovació, la transferència de coneixement, l'emprenedoria, la generació de noves cadenes de valor basades en la bioeconomia circular, els models d'indústria 4.0 i la sostenibilitat ambiental.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR5.1.** Creació de la Food Catalan Alliance.
- **TR5.2.** Articulació d'un *Hub* d'indústries ambientalment sostenibles que aglutini empreses agroalimentàries i agents, en el marc de la Food Catalan Alliance.
- **TR5.3.** Articulació d'un *Hub* de les pèrdues i el malbaratament alimentaris que aglutini empreses agroalimentàries i agents en un espai comú, en el marc de la Food Catalan Alliance.
- **TR5.4.** Articulació d'un *Hub* adreçat a incorporar tecnologies exponencials a la indústria 4.0 i al sector primari, que aglutini empreses agroalimentàries i agents en un espai comú, en el marc de l'Aliança de Recerca i Innovació FoodCat.
- **TR5.5.** Explorar nous processos orientats a la creació de productes innovadors i d'alt valor afegit.
- **TR5.6.** Articulació d'un *Hub* de la bioeconomia circular que aglutini empreses agroalimentàries i agents en un espai comú, en el marc de la Food Catalan Alliance.
- **TR5.7.** Articulació d'un *Hub* d'innovació en la indústria agroalimentària que aglutini empreses agroalimentàries i agents en un espai comú, en el marc de la Food Catalan Alliance.
- **TR5.8.** Creació i promoció de *living labs* en l'àmbit d'innovació agroalimentària per impulsar el codisseny de solucions i facilitar l'alineació amb les polítiques europees i la captació de fons.
- **TR5.9.** Establiment d'una xarxa de laboratoris rurals dedicats a provar i validar solucions *smart* en entorns reals, focalitzades en el sector agroalimentari, generant una interlocució directa entre les *spin-off* i el sector.
- **TR5.10.** Articulació d'un *Hub qualify* per donar suport a la indústria agroalimentària en matèria de qualitat, seguretat i frau alimentari.
- **TR5.11.** Promoció de macroprojectes transformadors d'iniciatives publicoprivades, per promoure el creixement industrial, comercial i econòmic de Catalunya en l'àmbit agroalimentari.

TR6. Consumidors/es conscients – etiquetatge intel·ligent.

Implementació de l'etiquetatge intel·ligent com a eina per facilitar que els consumidors i consumidores tinguin al seu abast informació sobre l'impacte ambiental, economicosocial i nutricional dels productes i, d'aquesta manera, puguin prendre decisions de consum conscients.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR6.1.** Creació de l'etiqueta intel·ligent, com a sistema centralitzador de la informació sobre sostenibilitat ambiental, econòmica, social i territorial dels productes alimentaris.
- **TR6.2.** Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat de la producció agrícola en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.
- **TR6.3.** Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat de la producció ramadera en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.
- **TR6.4.** Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat de la pesca i l'aqüicultura en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.
- **TR6.5.** Incorporació d'informació sobre la sostenibilitat dels processos d'elaboració dels aliments en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.
- **TR6.6.** Creació i implementació del CatScore, etiquetatge identificatiu que permet distingir la quantitat de matèries primeres d'origen català dels productes agroalimentaris.
- **TR6.7.** Inclusió d'informació sobre la responsabilitat social corporativa de les indústries en l'etiquetatge intel·ligent dels productes.
- **TR6.8.** Elaboració de recomanacions i guies de bones pràctiques per promoure la implementació de l'etiquetatge intel·ligent amb informació contrastada i autoexplicativa.

TR7. Xarxes de distribució i venda en línia de productes locals.

Impuls de sistemes de connexió entre la producció local i els consumidors i consumidores, agilitzant-ne i facilitant-ne la interacció, mitjançant plataformes digitals i logístiques.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR7.1.** Disseny d'una plataforma digital en línia que permeti gestionar, de manera centralitzada, les comandes i les vendes dels productes locals.
- **TR7.2.** Elaboració d'un estudi prospectiu de les actuacions ja existents que permeti disposar d'un mapatge exhaustiu d'aquestes actuacions i dels seus impulsors i garantir la coherència de totes les accions que s'impulsin.
- **TR7.3.** Impuls de l'agrupació de l'oferta incentivant aquelles figures que permetin concentrar l'oferta per generar més valor afegit, com ara les cooperatives, les associacions de venda directa de productors i les associacions de productors.
- **TR7.4.** Incorporació del comerç al detall a les xarxes de distribució per facilitar l'accés als consumidors i consumidores finals.
- **TR7.5.** Optimització de la xarxa de transports, centres distribuïdors i equipaments logístics per facilitar la distribució dels productes agroalimentaris d'arreu del territori a les ciutats.

TR8. Finançament del sistema alimentari català.

Definició d'un nou model de finançament adaptat a les peculiaritats de les empreses agroalimentàries i basat en la corresponsabilitat, la col·laboració publicoprivada i la igualtat d'accés per part de tots els agents implicats.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR8.1.** Priorització de la sostenibilitat ambiental i de l'ús d'envasos i embalatges plàstics reutilitzables o reciclables en totes les línies d'ajuts a fi d'orientar les indústries agroalimentàries cap a models més sostenibles.
- **TR8.2.** Promoció de sistemes de finançament alternatius.
- **TR8.3.** Inclusió, en les línies d'ajuts, del criteri de circularitat dels projectes com a element per prioritzar.
- **TR8.4.** Llançament d'una línia d'ajuts orientada a l'ecodisseny, la demostració en economia circular i l'ecoinnovació estratègica.
- **TR8.5.** Promoció de l'establiment d'un sistema de finançament àgil i eficaç per a les noves incorporacions de joves amb la col·laboració de l'Institut Català de Finances (ICF).
- **TR8.6.** Orientació de les convocatòries d'ajuts als reptes identificats en matèria de dinamització del món rural i del marítim.
- **TR8.7.** Incorporació d'avantatges fiscals per als productes alimentaris que afavoreixin el seguiment d'hàbits alimentaris saludables.
- **TR8.8.** Articulació d'ajuts per a la creació de les organitzacions de productors (OP) i les associacions d'organitzacions de productors (AOP) com a eines clau per reforçar la col·laboració i la suma de capacitats dels productors i productores.
- **TR8.9.** Dotació de recursos, finançament i serveis de suport i formació als petits productors per ajudar-los en el compliment de les regulacions en l'àmbit de la seguretat alimentària.

TR9. Transformació tecnològica i digital del sistema agroalimentari.

Aposta per les infraestructures facilitadores, la transferència tecnològica, la generació de coneixement, l'articulació d'un ecosistema innovador en tecnologies digitals i l'impuls a les inversions en aquests àmbits.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR9.1.** Foment de l'agricultura de precisió articulant un sistema àgil de centralització i compartició de dades sobre les pràctiques agrícoles per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos dels fitosanitaris i els fertilitzants químics en la producció agrícola.
- **TR9.2.** Foment de la ramaderia de precisió articulant un sistema àgil de centralització i compartició de dades sobre les pràctiques ramaderes per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos dels fitosanitaris, els fertilitzants químics i els medicaments en la producció ramadera.
- **TR9.3.** Articulació d'un sistema àgil de centralització i compartició de dades associades a les pràctiques pesqueres i aqüícoles per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos.
- **TR9.4.** Articulació d'un sistema àgil de centralització i compartició de dades associades a la petjada ambiental dels productes agroalimentaris.
- **TR9.5.** Articulació d'un sistema àgil de centralització i compartició de dades associades als models d'indústria sostenibles per poder prendre decisions i optimitzar l'ús dels recursos.
- **TR9.6.** Impuls de la logística avançada mitjançant l'aplicació de les noves tecnologies per articular cadenes de subministrament eficients en termes ambientals.
- **TR9.7.** Digitalització de les xarxes de distribució de productes locals, des dels productors fins als consumidors finals, incloent-hi els centres logístics.
- **TR9.8.** Impuls de la logística avançada mitjançant l'aplicació de les noves tecnologies per millorar la capacitat de resposta de les pimes i reduir costos d'emmagatzematge i transport.
- **TR9.9.** Impuls del disseny i el desenvolupament de solucions digitals que facilitin el compliment de la normativa en seguretat alimentària i control del frau i redueixin el temps de reacció davant de possibles incidències.
- **TR9.10.** Articulació d'un programa adreçat a incorporar les tecnologies exponencials a tot el sector agroalimentari, especialment a les pimes, a partir del treball conjunt de les empreses de base tecnològica amb les empreses agroalimentàries per millorar l'eficiència dels seus processos productius, de distribució i de comercialització.

TR10. Programa integral d'assessorament.

Disseny d'un programa integral d'assessorament, mentoria i acompanyament al sector agroalimentari, adreçat a donar resposta a les necessitats concretes dels professionals vinculats a l'alimentació.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR10.1.** Inclusió de la producció agrícola sostenible dins del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat als professionals del sector en el procés de transició del model.
- **TR10.2.** Disseny d'un mòdul, en el marc del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat al personal tècnic assessor de les explotacions.
- **TR10.3.** Inclusió de la ramaderia sostenible dins del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat als professionals del sector en el procés de transició del model.
- **TR10.4.** Inclusió de la pesca i l'aqüicultura basades en models sostenibles dins del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat als professionals del sector en el procés de transició del model.
- **TR10.5.** Inclusió del model d'indústria sostenible dins del Programa integral d'assessorament i mentoria, adreçat a les empreses agroalimentàries en el procés de transició del model.
- **TR10.6.** Impuls de la figura de l'assessor d'implantació de les guies de bones pràctiques.

TR11. Nous models de negoci.

Impuls de nous models de negoci basats en la bioeconomia circular i orientats a la transformació de productes agroalimentaris d'alt valor afegit.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR11.1.** Facilitació de la implementació d'un polígon multitròfic d'aqüicultura marina (peixos, mol·luscs bivalves i algues).
- **TR11.2.** Aposta per la innovació amb projectes que promoguin l'aprofitament alimentari i l'impuls de noves línies de negoci.
- **TR11.3.** Creació de nous models de negoci a partir de la generació de productes diferencials, d'alt valor afegit i innovadors, com ara els nous aliments funcionals.
- **TR11.4.** Articulació d'un programa per incentivar la transformació de productes agroalimentaris de les zones rurals i marítimes en aliments elaborats amb més valor afegit.
- **TR11.5.** Generació de nous models de negoci d'aprofitament de les masses forestals.
- **TR11.6.** Promoció de la substitució de combustibles fòssils per biomassa de proximitat, racionalitzant-ne la gestió, en equilibri amb la capacitat d'embornal de les masses forestals.
- **TR11.7.** Impuls de la millora de la classificació dels subproductes i els residus de les empreses agroalimentàries i generació de nous models de negoci.
- **TR11.8.** Agilització dels tràmits administratius vinculats a la creació i la gestió d'empreses agroalimentàries per facilitar el dinamisme del teixit empresarial.
- **TR11.9.** Impuls dels espais test com a fórmula per facilitar de manera innovadora la incorporació progressiva de noves persones al camp.
- **TR11.10.** Impuls de les acceleradores d'empreses agroalimentàries existents i promoció d'aquesta fórmula per articular una xarxa de suport al teixit productiu de l'àmbit rural.
- **TR11.11.** Promoció d'instal·lacions d'aqüicultura continental i de producció agroalimentària en naus industrials en desús.
- **TR11.12.** Atracció d'empreses auxiliars a la indústria alimentària a fi de dinamitzar el territori rural.
- **TR11.13.** Foment de les infraestructures compartides (obradors, cellers, centres de neteja i desinfecció per al transport, banc de barques de pesca, etc.).
- **TR11.14.** Impuls d'instal·lacions i infraestructures de petita dimensió adaptades a les necessitats dels professionals del territori (per exemple, escorxadors de baixa capacitat).

TR12. Organització, estructuració i dimensionament del sector.

Foment de la coordinació i la cooperació conjuntes dels professionals del sector per capitalitzar els esforços i orientar les actuacions als reptes compartits com a col·lectiu.

Concreció de l'actuació en les iniciatives

- **TR12.1.** Articulació d'espais de trobada, coordinació i cooperació, per promoure projectes comuns entre agents de diferents baules de la cadena alimentària.
- **TR12.2.** Articulació d'espais de trobada, coordinació i cooperació, per promoure projectes comuns entre agents d'una mateixa baula.
- **TR12.3.** Elaboració d'una disposició de caràcter general que estableixi els requisits específics i ajustats a la realitat catalana per constituir les organitzacions de productors.
- **TR12.4.** Incorporació de clàusules que fomentin la professionalització a l'hora d'accedir als ajuts.
- **TR12.5.** Impuls de la transformació de productes agroalimentaris d'alt valor afegit al territori i priorització de les transformacions que es facin a través de les organitzacions de productors (OP).
- **TR12.6.** Integració de tots els agents de la mateixa baula a les reunions intrasectorials.
- **TR12.7.** Creació de la Taula de la Indústria Alimentària Catalana.
- **TR12.8.** Creació d'una federació d'indústries catalanes d'aliments i de begudes.
- **TR12.9.** Creació d'una plataforma intersectorial del producte pesquer amb la finalitat de coordinar i gestionar un pla de comunicació transversal.
- **TR12.10.** Foment i difusió de la figura de l'agrupació de productors per a la creació de les circumscripcions econòmiques.
- **TR12.11.** Ús de les extensions de normes per millorar la comercialització i la promoció conjuntes dels productes agroalimentaris.
- **TR12.12.** Coordinació i facilitació de la interlocució entre els diferents agents implicats per explorar la constitució de potencials organitzacions interprofessionals agroalimentàries d'abast català.

Actuacions instrumentals

Fitxes resum de les actuacions instrumentals

Comunicació i sensibilització

CO1. Impulsar campanyes de comunicació d'alt impacte i accions complementàries de difusió.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **CO1.1.** Realització d'una campanya de difusió de la producció agrícola sostenible i la producció ecològica per emfatitzar el seu paper en la lluita contra el canvi climàtic.
- **CO1.2.** Llançament d'una campanya de comunicació i sensibilització entorn dels principals missatges de la ramaderia sostenible per acompanyar els ramaders i ramaderes en la transició del model.
- **CO1.3.** Articulació d'una campanya de promoció del consum de peix de cogestió* i del peix de llotja.
- **CO1.4.** Realització d'una campanya de difusió sobre l'impacte de les pèrdues i el malbaratament alimentaris a Catalunya, incorporant recomanacions per prevenir aquesta problemàtica.
- **CO1.5.** Impuls d'accions de difusió de la guia per a la implantació d'un pla de prevenció i reducció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris a les empreses agroalimentàries.
- **CO1.6.** Promoció del coneixement de l'activitat agrària i pesquera en els entorns urbans mitjançant mecanismes com ara els parcs agraris i d'altres.
- **CO1.7.** Articulació de campanyes de comunicació específiques per promocionar els mercats i les fires agroalimentàries.
- **CO1.8.** Difusió del calendari de productes de temporada per generar consciència sobre les repercussions que té el consum de productes fora de temporada.
- **CO1.9.** Difusió de les bones pràctiques d'inserció sociolaboral en el sector alimentari per mitjà de mecanismes com l'articulació de trobades i la promoció de visites a empreses i entitats de referència.
- **CO1.10.** Elaboració i difusió de guies de bones pràctiques de responsabilitat social empresarial.

[continua a la pàgina següent]

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives *[continuació CO1]*

- **CO1.11.** Difusió de la Llei de la cadena alimentària i impuls del control i les inspeccions per garantir-ne el compliment.
- **CO1.12.** Difusió dels avantatges associats a les organitzacions de productors (OP) i les associacions d'organitzacions de productors (AOP) per impulsar la constitució d'aquestes figures.
- **CO1.13.** Difusió i pedagogia d'actuacions d'èxit per part de les organitzacions de productors (OP) i de les associacions d'organitzacions de productors (AOP) existents.
- **CO1.14.** Promoció i difusió de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries per visibilitzar els avantatges vinculats a la conformació d'aquesta fórmula associativa.
- **CO1.15.** Llançament de campanyes de difusió de la millora d'hàbits alimentaris.
- **CO1.16.** Difusió dels processos de control dels requisits higienicosanitaris i de qualitat al qual està sotmès tot el cicle de producció agroalimentària.

Comunicació i sensibilització

CO2. Treballar per controlar i regular la publicitat dels productes alimentaris per garantir-ne la fiabilitat i la rigorositat.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **CO2.1.** Impuls del control de la publicitat de productes rics en sucres, sal o greix, especialment en horaris protegits per a infants o joves.
- **CO2.2.** Impuls d'un acord per promoure una alimentació i uns hàbits de vida saludables en programes i anuncis audiovisuals.

Comunicació i sensibilització

CO3. Crear el Canal Aliments com a mitjà institucional de centralització i difusió d'informació veraç i contrastada en l'àmbit alimentari.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **CO3.1.** Difusió d'informació veraç, transparent i fiable sobre l'alimentació a través de la plataforma institucional Canal Aliments.
- **CO3.2.** Difusió dels resultats de l'estudi de l'impacte dels hàbits alimentaris en la nostra salut, a través de dossiers visuals difosos al Canal Aliments.
- **CO3.3.** Impuls del Canal Aliments com a plataforma institucional de centralització de la informació amb relació a l'alimentació, la salut i la sostenibilitat de manera coordinada amb els altres departaments de la Generalitat i les entitats implicades.
- **CO3.4.** Elaboració d'una guia de bones pràctiques de comunicació amb relació a l'alimentació i la nutrició, que també pugui ser d'utilitat per als agents prescriptors i que es difongui a través del Canal Aliments.
- **CO3.5.** Llançament de recursos visuals i accessibles a través del Canal Aliments, que generin consciència ciutadana en relació amb la importància de la preservació dels aliments a fi de mantenir-ne la qualitat i la seguretat.

Comunicació i sensibilització

CO4. Dissenyar i promocionar una imatge única i conjunta del territori català que permeti diferenciar els productes i la cultura alimentària de Catalunya.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **CO4.1.** Diferenciació dels productes i la cultura alimentària de Catalunya respecte a la resta de regions mitjançant la promoció d'una imatge única i conjunta del territori.

Comunicació i sensibilització

CO5. Identificar i involucrar els actors del sector alimentari perquè facin d'altaveus en la promoció i la difusió de la gastronomia i els productes catalans.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **CO5.1.** Articulació d'un programa (GastroCat) amb un cicle d'activitats periòdiques que, a partir de la implicació dels xefs catalans de referència, serveixi de canal per posicionar els productes autòctons i per difondre una imatge única del territori.
- **CO5.2.** Constitució d'una xarxa de restaurants innovadors que actuïn de centres de referència i de recerca en gastronomia.
- **CO5.3.** Incorporació dels ambaixadors i ambaixadores de la cuina catalana per a la consolidació i la projecció de la gastronomia catalana.

Comunicació i sensibilització

CO6. Articular i fomentar iniciatives per valorar la riquesa territorial i la cultura alimentària de Catalunya.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **CO6.1.** Promoció del consum de productes autòctons poc coneguts i valorats.
- **CO6.2.** Promoció de l'oferta turística vinculada a la producció agroalimentària local («Benvinguts a pagès tot l'any»).
- **CO6.3.** Difusió de l'*Atles dels paisatges gastronòmics de Catalunya*.
- **CO6.4.** Impuls de la Ruta Gastronòmica Catalana.
- **CO6.5.** Promoció de l'inventari de productes catalans per fer-ne difusió (especificant-ne tant la temporalitat com el territori on es produeix).
- **CO6.6.** Foment de la Gastroteca: plataforma digital d'informació actualitzada sobre els productes agroalimentaris catalans
- **CO6.7.** Actualització i promoció del receptari tradicional català o corpus de la cuina catalana.
- **CO6.8.** Promoció de la compra responsable i justa i d'informació als consumidors i consumidores sobre quin percentatge del preu total reben els productors, per mitjà de l'etiquetatge intel·ligent.

Comunicació i sensibilització

CO7. Promoure l'ús d'elements distintius per visibilitzar i valorar determinades característiques dels productes alimentaris.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **CO7.1.** Difusió i promoció dels productes procedents de l'agricultura sostenible i l'agricultura ecològica mitjançant un distintiu/segell perquè els consumidors i consumidores en valorin la qualitat i es generi consciència en aquest àmbit.
- **CO7.2.** Difusió i promoció dels productes procedents de la ramaderia sostenible i la ramaderia ecològica mitjançant un distintiu/segell perquè els consumidors i consumidores en valorin la qualitat i es generi consciència en aquest àmbit.
- **CO7.3.** Difusió de l'etiquetatge intel·ligent, que incorpori la petjada ambiental dels productes agroalimentaris.
- **CO7.4.** Difusió dels models d'indústria alimentària més sostenibles mitjançant l'ecoetiquetatge.
- **CO7.5.** Incorporació de consells i premisses per evitar el malbaratament alimentari en les etiquetes dels productes envasats, específics per a cada producte i addicionals a les dates de consum preferent i caducitat.
- **CO7.6.** Difusió del CatScore com l'etiquetatge identificatiu que permet distingir la quantitat de matèries primeres d'origen català dels productes agroalimentaris.
- **CO7.7.** Promoció de la utilització dels inputs generats a Catalunya per maximitzar-ne l'aprofitament i l'ús per part de la indústria alimentària del país, mitjançant eines com el CatScore.
- **CO7.8.** Difusió de l'etiquetatge intel·ligent com l'instrument que permet als consumidors i consumidores conèixer l'impacte ambiental, social i en la seva salut que té el consum d'un aliment.
- **CO7.9.** Incorporació, en els punts de compra i restauració, d'informació que ajudi els consumidors i consumidores a identificar els productes saludables i sostenibles.
- **CO7.10.** Impuls de sistemes de difusió que permetin visualitzar i reconèixer les bones pràctiques en el compliment de les regulacions.

Formació i assessorament

FO1. Dissenyar programes de formació orientats a capacitar i acompanyar els i les professionals del sector agroalimentari i altres agents implicats en aquest àmbit.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **FO1.1.** Disseny d'un programa de formació en l'àmbit de la producció agrícola sostenible per capacitar els i les professionals del sector en la implementació efectiva d'aquest model productiu.
- **FO1.2.** Impuls d'un programa formatiu específic en l'àmbit de la ramaderia sostenible per assessorar els petits ramaders i altres agents implicats en el procés de transició de model, incorporant una figura anàloga als agents d'extensió agrària.
- **FO1.3.** Formació a pescadors i aqüicultors en relació amb les eines que faciliten la producció sostenible.
- **FO1.4.** Articulació d'una formació vinculada als models, els processos, les metodologies i les tècniques que permeten impulsar la sostenibilitat de les indústries agroalimentàries adreçada als agents del sector.
- **FO1.5.** Realització d'un programa formatiu sobre prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris adreçat al personal docent de totes les formacions relacionades amb el sector agroalimentari.
- **FO1.6.** Llançament d'un programa específic per fomentar la qualificació en l'àmbit de les TIC dels professionals del sector primari i de la indústria agroalimentària com a palanca per millorar les seves condicions laborals.
- **FO1.7.** Impuls de formació específica en l'àmbit de la responsabilitat social corporativa.
- **FO1.8.** Promoció dels bons hàbits alimentaris, inclòs el consum de productes alimentaris saludables, de producció local, de temporada i de qualitat, entre tots els consumidors i consumidores per mitjà de tallers i càpsules de formació, aprofitant les escoles agràries i altres espais públics.
- **FO1.9.** Impuls de la formació per a professionals del sector HORECA i per als consumidors i consumidores, amb la finalitat de millorar la seva capacitació en relació amb la seguretat alimentària.
- **FO1.10.** Potenciació de la figura del responsable de l'autocontrol amb formació específica a les activitats de la cadena alimentària.

Formació i assessorament

FO2. Establir programes i espais de formació i d'intercanvi de coneixement adreçats a fomentar l'emprenedoria i la introducció de nous i noves professionals al sector agroalimentari.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **FO2.1.** Promoció i articulació de vivers d'empreses agroalimentàries.
- **FO2.2.** Impuls d'un programa de mentoria adreçat específicament a persones de nova incorporació a l'activitat agrària i pesquera.
- **FO2.3.** Impuls de beques d'aprenentatge per atreure el talent qualificat al sector agroalimentari.

Formació i assessorament

FO3. Definir nous itineraris formatius per orientar-los a donar resposta a les futures necessitats del sector agroalimentari.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **FO3.1.** Adaptació de les formacions actuals i incorporació de la producció agrícola sostenible i la producció ecològica en els plans docents de totes les formacions relacionades amb la producció agrícola.
- **FO3.2.** Adaptació de les formacions actuals i incorporació de la ramaderia sostenible i la ramaderia ecològica en els plans docents de totes les formacions relacionades amb la producció ramadera.
- **FO3.3.** Adaptació de les formacions actuals i incorporació de la pesca i l'aqüicultura sostenibles en els plans docents de totes les formacions relacionades amb l'àmbit marítim.
- **FO3.4.** Adaptació de les formacions actuals i incorporació dels models vinculats a la indústria sostenible en els plans docents de totes les formacions relacionades amb aquest àmbit.
- **FO3.5.** Definició de nous itineraris formatius basats en la circularitat.

Formació i assessorament

FO4. Incorporar en tots els plans docents formació estructurada i sistemàtica sobre hàbits de vida saludable, origen i producció dels aliments, sostenibilitat, cuina i gastronomia.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **FO4.1.** Incorporació de formació associada a les pèrdues i el malbaratament alimentaris als programes curriculars escolars (educació primària i secundària).
- **FO4.2.** Creació d'un programa formatiu amb tallers i premis que, d'una manera dinàmica, apropi el fenomen de les pèrdues i el malbaratament alimentaris als menjadors escolars.
- **FO4.3.** Creació de projectes educatius conjunts entre escoles rurals i escoles urbanes a fi de compartir diferències i similituds entre ambdues zones.
- **FO4.4.** Incorporació de formació associada específicament al sector primari i a la realitat dels seus oficis als programes curriculars escolars, amb l'objectiu d'apropar el món urbà i el món rural, avaluar el sector i incentivar el relleu generacional en l'àmbit rural.
- **FO4.5.** Programació de cicles d'activitats als centres educatius per fomentar i estimular la capacitat crítica dels infants a l'hora de consumir (conveniència, impacte, etiquetatge intel·ligent...).
- **FO4.6.** Incorporació d'eixos de formació estructurada i sistemàtica sobre estils de vida saludables (alimentació, salut i sostenibilitat, entre d'altres) als plans docents.

R+D+I i tecnologies exponencials

RDI1. Potenciar agendes compartides en l'àmbit de l'R+D+I per identificar oportunitats i reptes comuns i generar marcs de col·laboració entre diferents organitzacions i entitats.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **RDI1.1.** Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants que poden tenir resposta per mitjà de l'R+D+I en l'àmbit de la producció agrícola sostenible i la producció ecològica.
- **RDI1.2.** Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants en l'àmbit de la producció ramadera sostenible i la ramaderia ecològica que poden tenir resposta mitjançant l'R+D+I.
- **RDI1.3.** Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants en l'àmbit de la producció aqüícola sostenible que poden tenir resposta per mitjà de l'R+D+I.
- **RDI1.4.** Creació de grups focals vinculats a la pesca i l'aqüicultura per impulsar el *networking*, amb l'objectiu de captar les necessitats reals i orientar la recerca a la demanda corresponent.
- **RDI1.5.** Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants amb relació a l'anàlisi de la petjada ambiental que poden tenir resposta mitjançant l'R+D+I.
- **RDI1.6.** Identificació de les necessitats i els reptes territorials més importants que poden tenir resposta per mitjà de l'R+D+I en l'àmbit de la indústria sostenible.
- **RDI1.7.** Foment de l'accés, la col·laboració i la integració d'agents de la cadena alimentària i d'agents d'altres sectors per a la identificació de reptes i solucions conjuntes, mitjançant la plataforma de recerca i innovació.
- **RDI1.8.** Creació de grups focals per impulsar el *networking* amb l'objectiu de captar les necessitats reals en l'àmbit de l'R+D+I i orientar la recerca a la demanda corresponent.

R+D+I i tecnologies exponencials

RDI2. Capitalitzar l'R+D+I com a motor de transformació del sector agroalimentari i del territori, orientant la recerca i la transferència de coneixement a les necessitats i els àmbits específics per impulsar aquest procés de canvi.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **RDI2.1.** Orientació de la recerca, la transferència i la innovació als reptes que presenta la transició cap al model de producció agrícola sostenible.
- **RDI2.2.** Orientació de la recerca, la transferència i la innovació als reptes que presenta la transició cap al model de producció ramadera sostenible.
- **RDI2.3.** Impuls de l'R+D+I en l'àmbit dels cultius aqüícoles sostenibles i l'avaluació i el seguiment de poblacions amb el suport i la col·laboració de l'Institut Català de Recerca per la Governança del Mar (ICATMAR).
- **RDI2.4.** Foment de la recerca, la formació i la transferència de coneixement pel que fa al càlcul real de les emissions associades als productes agroalimentaris i a la promoció d'instruments com l'ecoetiquetatge.
- **RDI2.5.** Orientació de la recerca, la transferència i la innovació als reptes que suposa la transició cap a models d'indústria sostenible.
- **RDI2.6.** Promoció de la recerca i la transferència de coneixement orientada a la millora de la sostenibilitat ambiental de la indústria alimentària.
- **RDI2.7.** Creació de xarxes empresarials de transferència de coneixement en l'àmbit de la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris, i generació de coneixement per comprendre aquest fenomen i la seva evolució en el context del sistema agroalimentari.
- **RDI2.8.** Impuls de la recerca en l'àmbit de l'aprofitament alimentari per poder identificar pràctiques i oportunitats innovadores en relació amb els usos alternatius dels productes.
- **RDI2.9.** Promoció de la recerca i la transferència de coneixement orientades a millorar la competitivitat de les pimes mitjançant l'impuls de nous models de gestió i la incorporació de tecnologies exponencials.
- **RDI2.10.** Impuls de la recerca orientada a fomentar la circularitat del sistema agroalimentari.
- **RDI2.11.** Impuls de la recerca en envasos/embalatges biodegradable d'origen orgànic en totes les fases de la cadena alimentària.

[continua a la pàgina següent]

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives *[continuació RDI2]*

- **RDI2.12.** Impuls de la innovació en la generació de nous productes, fomentant la recerca en nous aliments funcionals i monitorant-ne l'impacte.
- **RDI2.13.** Promoció de la recerca i la innovació en l'àmbit dels inputs generats a Catalunya (en termes d'innovació i potencials usos) per maximitzar-ne l'aprofitament i l'ús per part de la indústria alimentària del país.
- **RDI2.14.** Orientació de la recerca, la transferència i la innovació a la millora de l'adaptabilitat de les espècies agràries, incloses les varietats tradicionals i les races autòctones, en resposta al canvi climàtic a través de la biotecnologia i l'agrigenòmica.

R+D+I i tecnologies exponencials

RDI3. Impulsar l'aplicació de les tecnologies emergents al sector agroalimentari per potenciar el procés de transformació digital.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **RDI3.1.** Articulació de projectes pilot per testar i avalar la implantació efectiva de la producció agrícola sostenible.
- **RDI3.2.** Articulació de projectes pilot per testar i avalar la implantació efectiva de la producció ramadera sostenible.

R+D+I i tecnologies exponencials

RDI4. Promoure la capacitació i la captació de talent en l'àmbit de l'R+D+I entre universitats, centres de recerca, empreses agroalimentàries i administracions per compartir pràctiques i solucions innovadores i aprofitar les sinergies que se'n derivin.

Concreció de la categoria en les actuacions vinculades a les iniciatives

- **RDI4.1.** Impuls d'un programa de laboratori d'idees per fomentar la realització de treballs de grau entorn dels reptes identificats en l'àmbit de l'R+D+I i que poden tenir una aplicació directa en la millora de la competitivitat de les petites produccions i les pimes.
- **RDI4.2.** Atracció de talent qualificat potenciant els ajuts a les convocatòries de captació de talent i de beques d'aprenentatge i reforçant la col·laboració del DARP amb altres administracions.

7. Model de governança i quadre de comandament

Amb l'objectiu de garantir una execució correcta del Pla, s'ha d'articular un model de governança per al seguiment, l'avaluació i la coordinació de les actuacions per impulsar. Aquest model de governança està constituït per diferents estructures de treball i seguiment que es coordinen entre si.

El **Consell Català de l'Alimentació** és l'òrgan que possibilita la participació dels agents econòmics i socials amb l'objectiu de consolidar i reforçar els instruments d'interlocució de l'Administració amb aquests agents, en els diferents àmbits d'activitat en la cadena alimentària. Aquest òrgan de debat i d'assessorament és l'encarregat d'impulsar el full de ruta per a la política alimentària catalana.

Consell Català de l'Alimentació

El Consell Català de l'Alimentació, creat pel Decret 126/2017, de 25 de juliol, del Consell Català de l'Alimentació, és l'òrgan col·legiat d'assessorament i de participació institucional adscrit al DARP, i es crea per actuar com a òrgan de participació i col·laboració, de reflexió i debat i d'assessorament, consulta i proposta en qüestions relacionades amb l'agroalimentació.

D'acord amb la seva normativa reguladora, el Consell Català de l'Alimentació ha de formular propostes encaminades a: (1) continuar fomentant la qualitat i la seguretat dels aliments; (2) promocionar els productes alimentaris catalans, inclosos els d'una qualitat diferenciada, els de proximitat i els produïts de manera ecològica; (3) afavorir l'equilibri, la transparència i les sinergies positives en tota la cadena alimentària; (4) fomentar la sostenibilitat, la responsabilitat social i la lluita contra el malbaratament d'aliments, i (5) promocionar la dieta mediterrània i fomentar hàbits alimentaris saludables en la ciutadania.

En el Consell hi participen una àmplia representació de tots els sectors i baules de la cadena alimentària. Així doncs, hi són representats: els departaments competents en matèria de comerç, de salut pública, de l'Administració local, de residus, d'afers socials, d'indústria, l'INCAVI, l'IRTA, PRODECA, ACCIÓ, l'Agència Catalana del Consum, les diputacions, el món cooperatiu agrari de Catalunya, la indústria agroalimentària, el comerç i la distribució comercial, el sector de la gastronomia, les denominacions d'origen protegides i les indicacions geogràfiques protegides, l'artesania alimentària, les entitats del Tercer Sector Social, les organitzacions de consumidors, les organitzacions professionals agràries més representatives, les associacions municipalistes de Catalunya i els col·legis professionals relacionats amb la matèria d'alimentació.

El Consell està format per quatre comissions, que actuen com a òrgans estables d'interlocució entre l'Administració i els agents econòmics i socials.

Així mateix, es crearà la **Comissió de Seguiment i Orientació Tècnica i Operativa**, que dependrà i reportarà la informació de seguiment del Pla al Consell. Aquesta comissió estarà constituïda per una representació del Plenari del CCA, pels responsables de les dimensions i pels coordinadors dels àmbits transformadors i instrumentals. Les funcions principals seran impulsar i coordinar als diferents agents implicats en l'execució del Pla i fer el seguiment del seu grau d'avenç.

Cada dimensió en què s'ha estructurat el Pla té un **responsable de dimensió**, que s'encarregarà de dirigir les diferents actuacions de la seva àrea temàtica i que s'interrelacionarà amb els **coordinadors** de les **actuacions transformadores** i els **coordinadors** de les **actuacions instrumentals** per mantenir la coherència i la visió transversal a l'hora d'implementar les iniciatives. Els equips de treball de cada dimensió tindran el suport de les quatre **comissions** en què s'estructura el **Consell Català de l'Alimentació** per contrastar i abordar les iniciatives i les actuacions del Pla.

El **model de governança** del **PEAC** disposa de dos elements clau per garantir la **implementació efectiva** i **reeixida** de l'estratègia alimentària. Aquests elements es tradueixen, d'una banda, en la **flexibilitat** dels **òrgans** i els espais mitjançant una estructura que combina òrgans estables amb espais que s'activen en funció de les necessitats, per assegurar una **governança àgil i operativa**, i, d'altra banda, en un **model de relació col·laboratiu**, amb el **compromís compartit per tots els agents** d'incorporar reflexions disruptives.

Quadre de comandament

Està prevista l'elaboració del quadre de comandament a partir de la definició d'un nombre reduït d'indicadors orientats a mesurar l'avenç per assolir els objectius estratègics del Pla. Aquests indicadors sorgeixen de la combinació de les accions definides en les diferents línies estratègiques del Pla, els aspectes per mesurar i la disponibilitat de dades precises i actualitzades.

Model de governança

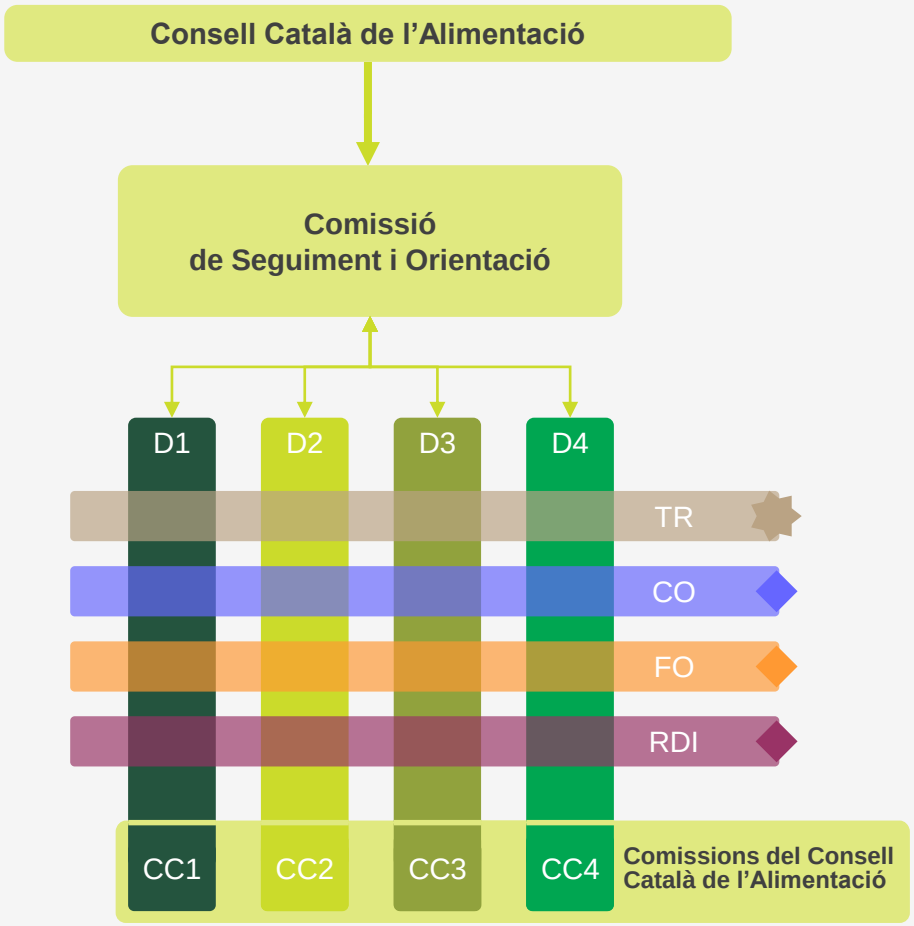

Llegenda:

- D1 Equip de treball vinculat a la dimensió 1, «Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular»
- D2 Equip de treball vinculat a la dimensió 2, «Propi i arrelat al territori»
- D3 Equip de treball vinculat a la dimensió 3, «Just, equitatiu i cohesionat»
- D4 Equip de treball vinculat a la dimensió 4, «Saludable i de confiança»
- TR Equip de treball vinculat a les actuacions transformadores
- CO Equip de treball vinculat a les actuacions de comunicació i sensibilització
- FO Equip de treball vinculat a les actuacions de formació i assessorament
- RDI Equip de treball vinculat a les actuacions d'R+D+I i tecnologies exponencials
- CC1 CC2 CC3 CC4 Comissions del Consell Català de l'Alimentació, vinculades a cadascuna de les dimensions

8. Pacte Nacional per a l'Alimentació de Catalunya

El present Pla assenta les bases del **Pacte Nacional per a l'Alimentació de Catalunya,** que servirà per orientar les futures polítiques públiques en l'àmbit alimentari.

Aquest Pacte ha de permetre articular una **política agrària, pesquera, forestal i alimentària pròpia**, amb una **visió àmplia i transversal**, que doni protagonisme a la producció local d'aliments i a la nostra cultura gastronòmica.

Cap a un Pacte Nacional per a l'Alimentació de Catalunya

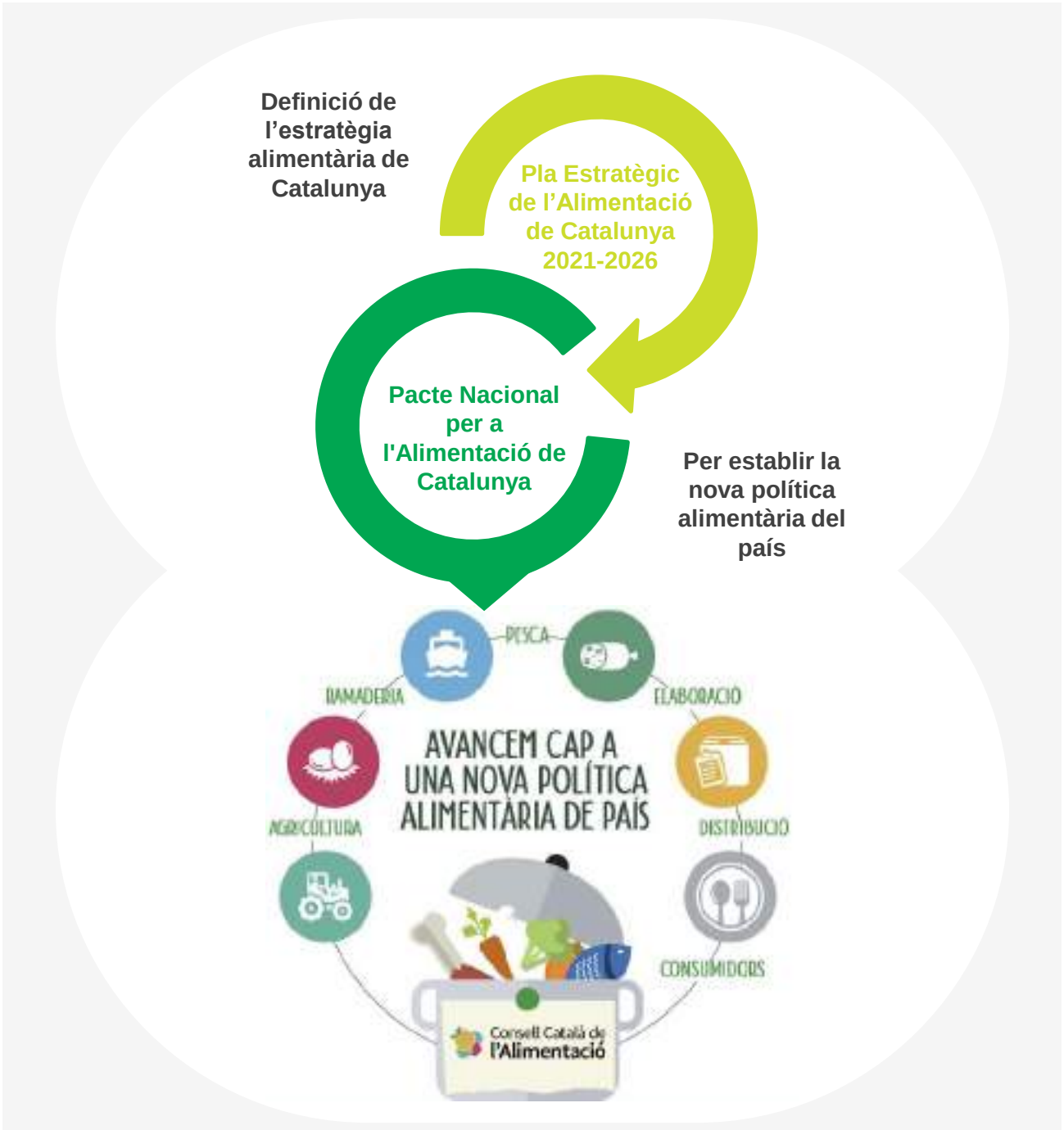

9. Annex. Procés d'elaboració

9.1 Relació entre les dimensions i els ODS
9.2 Premisses clau i metodologia
9.3 Estructures de treball i seguiment
9.4 Procés participatiu
9.5 Persones consultades per a la realització del Pla
9.6 Entitats implicades
9.7 Documents consultats

Relació entre les dimensions i els ODS

Premisses clau i metodologia

Els treballs per elaborar el Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya van començar a mitjan mes de setembre de 2019, i va ser el 3 d'octubre del mateix any quan, en un acte presidit per l'Hble. Sra. Consellera, es va presentar com a projecte estratègic de país.

El PEAC es va projectar com l'eina de govern per definir l'estratègia alimentària del país (2021-2026) i consolidar, d'aquesta manera, les bases del Pacte Nacional per a l'Alimentació de Catalunya. Amb l'objectiu de garantir l'assoliment d'aquest propòsit, l'elaboració del Pla s'ha articulat entorn d'una sèrie de premisses clau per garantir-ne l'èxit i l'efectivitat.

Premisses clau

Aproximació sistèmica: l'alimentació s'ha abordat des de la interrelació d'una multiplicitat d'elements que integren aquest àmbit. En aquest sentit, la concreció del Pla ha seguit un procés obert en el qual els actors implicats, des de la producció d'aliments fins als consumidors i consumidores, passant per les indústries d'elaboració, transformació i distribució, com també la venda i la restauració, han definit i prioritzat els àmbits, els reptes, els objectius i les iniciatives per activar.

Implicació i compromís: l'elaboració del Pla, com a estratègia integral, compartida i cogestionada, parteix de la participació de la ciutadania i dels agents de la cadena alimentària. Per aquest motiu, i durant tot el procés de formulació, s'han habilitat diversos espais per canalitzar i fer possible aquesta participació, amb l'objectiu de disposar de múltiples visions i perspectives sobre com es pot orientar la concreció de l'estratègia alimentària del país.

Visió holística: l'aspiració de definir l'estratègia alimentària de país implica necessàriament l'enteniment transversal de la cadena de valor i de les interdependències entre els diferents sectors i subsectors que la componen. Partint d'aquesta premissa, el Pla incorpora la cadena de valor alimentària com a element estructurant de les intervencions previstes.

Orientació a resultats: la formulació de l'estratègia i la seva concreció en línies i iniciatives estan orientades a l'assoliment d'objectius concrets i resultats quantificats. D'aquesta manera, el full de ruta establert apel·la a l'activació d'iniciatives basades en la factibilitat d'implementació i en l'impacte concret que poden generar en el sistema alimentari mateix.

Des d'un punt de vista metodològic, el Pla s'ha concretat en quatre grans fases que han permès determinar l'estratègia alimentària de país a partir del plantejament següent:

Metodologia: presentació i descripció de les fases

	Objectiu	*Activitats i tècniques*
Diagnosi tècnica	**Estudi** de l'**estat actual** de l'**alimentació**	• **Conceptualització** dels **eixos de treball** que cal considerar, **estudi** de l'**estat de situació i identificació de les debilitats, les amenaces, les fortaleses i les oportunitats** associades a cada eix, mitjançant l'anàlisi documental i la realització de sessions amb grups de treball: una sessió amb el grup multidisciplinari (**24 persones expertes**), una sessió de contrast amb els òrgans de seguiment i sessions amb nou grups de treball conformats pels membres de les comissions del CCA, persones expertes i representants de l'Administració (**220 persones**).
Marc estratègic	**Formulació estratègica** i **definició** de les **dimensions**, els **objectius** i les **línies estratègiques**	• **Identificació** dels **reptes globals** i de les **línies d'acció prioritàries**, i **formulació estratègica** del Pla (missió, visió i valors) mitjançant la realització de set sessions amb grups de treball (**91 persones expertes**), una enquesta de priorització (**93 respostes**), una sessió amb referents dels grups de treball, una sessió de validació amb el grup multidisciplinari (**24 persones expertes**) i set sessions participatives temàtiques obertes a la ciutadania (**107 ciutadans/es**).
Marc operatiu	**Concreció** de les **iniciatives proposades** associades a cadascuna de les **línies estratègiques**	• **Definició** i **consolidació** de les **iniciatives** per mitjà de sessions de treball amb 19 grups de tècnics i experts (**131 persones expertes**). • **Particularització** de les **línies d'acció** a la **realitat** del **territori** mitjançant la realització de sis sessions participatives territorials obertes a la ciutadania (**97 ciutadans/es**).
Quadre de comandament	**Definició** del **model de governança** i el **quadre** de **comandament**	• **Concreció** del **model** de **governança** per desplegar el PEAC, dur a terme la coordinació entre els diferents agents implicats i articular els mecanismes de seguiment que garanteixen l'alineament i la consecució dels objectius establerts. • **Elaboració** d'un **quadre de comandament** i **definició d'indicadors** orientats a **mesurar** el **grau d'avenç** en l'assoliment dels objectius estratègics del Pla.

Estructures de treball i seguiment

La participació de tots els agents ha estat un pilar clau de la metodologia d'elaboració del Pla estratègic de l'alimentació de Catalunya, atès que l'èxit d'aquest Pla com a instrument estratègic comporta necessàriament la reflexió conjunta i el consens. Així doncs, tenint en compte la complexitat requerida en la coordinació de tots els agents, es va articular un sistema de treball i seguiment continu amb els espais de treball i seguiment següents:

Òrgans de treball i seguiment

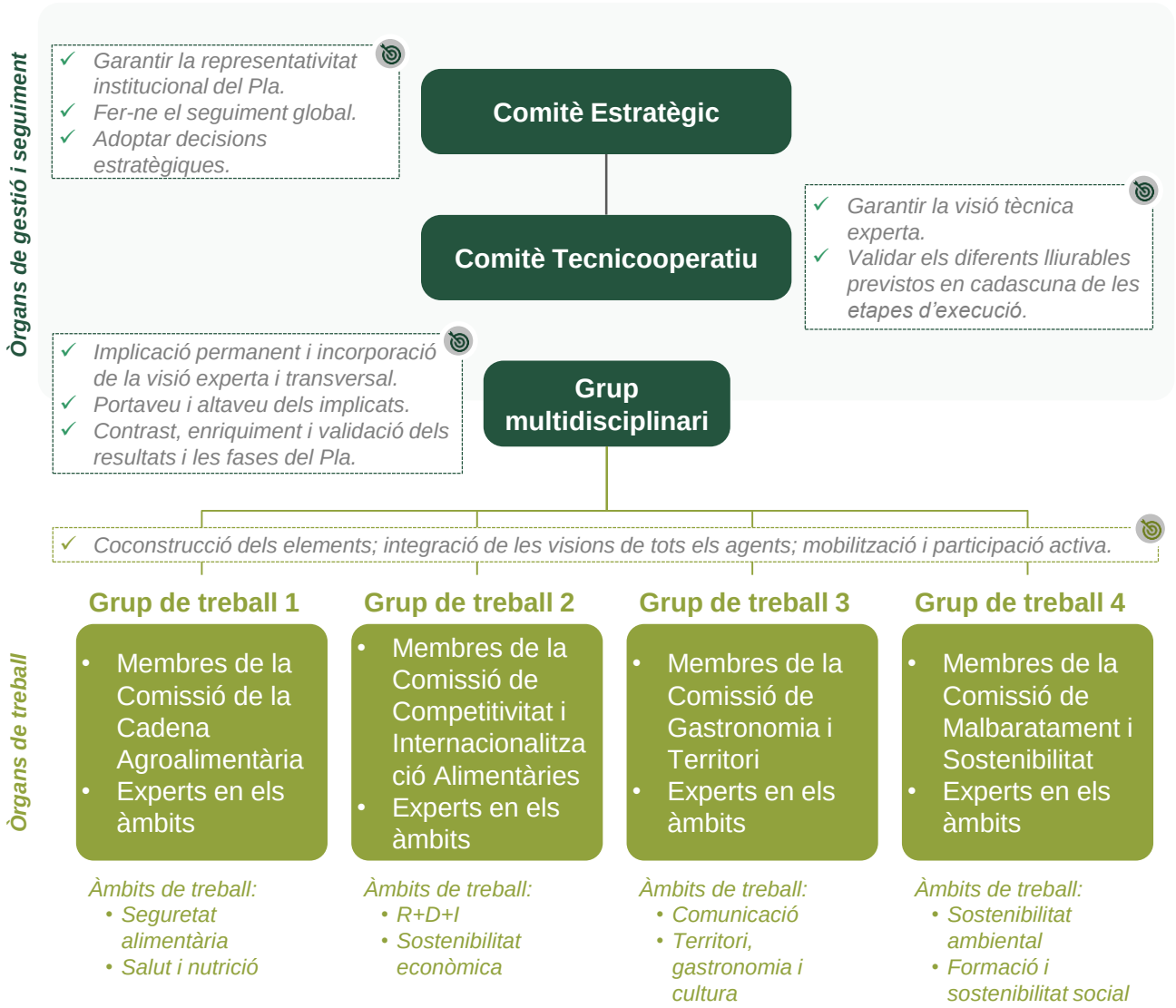

Procés participatiu

Amb l'objectiu de **disposar** d'una **política alimentària compartida** amb tota la societat, **construïda per tots els agents** que directament i indirectament hi intervenen, es va activar un **procés participatiu** entre els mesos de maig i novembre de 2020.

Aquest procés es va impulsar de manera paral·lela als treballs tècnics de redacció del Pla i es va dur a terme amb les finalitats següents:

- **Prioritzar els objectius estratègics** que, d'acord amb la ciutadania, haurien de tenir més rellevància al Pla.
- Incorporar **propostes per orientar les línies estratègiques** per desenvolupar aquests objectius.
- Incorporar **propostes d'actuació concretes**, a partir del reconeixement de les necessitats i la valoració de les oportunitats existents en cada un dels territoris.

De manera complementària, el procés volia contribuir a **valorar** el **sistema alimentari** del país, donant **visibilitat** a un **sector** que té un gran impacte en qüestions tan diverses com ara l'emergència climàtica, la vertebració del territori, la sostenibilitat i la justícia social i la salut de les persones i del nostre entorn.

Addicionalment, és rellevant ressaltar que el plantejament del **procés** es va haver d'**adaptar** a la **situació** produïda per la COVID-19 a partir del mes de març de 2020.

Per aquest motiu, totes les **accions** es van haver de fer de manera **telemàtica**, recolzant-se en la plataforma en línia de participació de la Generalitat de Catalunya (participa.gencat.cat) i mitjançant la realització d'enquestes i sessions participatives en línia.

En aquest sentit, el procés de participació ciutadana es va dur a terme en dues fases:

- La **primera fase**, desenvolupada entre els mesos de maig i juliol, va servir per definir les prioritats del Pla, identificar els grans reptes percebuts per la ciutadania i desenvolupar els trets característics de cada una de les línies estratègiques.
- La **segona fase**, duta a terme al llarg del mes d'octubre, es va orientar a traslladar les propostes a les necessitats específiques de cada territori, cercant un grau més elevat de concreció en les iniciatives d'actuació proposades.

Fase 1: prioritització de les línies estratègiques

La primera fase, desenvolupada entre el maig i el juliol, es va dirigir a **contrastar** amb tots els **integrants** de la **cadena** de **valor alimentària**, des de la producció primària fins als consumidors i consumidores, l'**abordatge** del **Pla** a partir dels treballs tècnics realitzats fins avui.

Seguint l'estructura conceptual del Pla (quatre dimensions, 10 objectius estratègics i 20 línies estratègiques), es van dur a terme una sèrie d'activitats que van permetre modificar, concretar i revisar alguns dels plantejaments de partida pel que fa a les prioritats del Pla i el contingut de les línies estratègiques.

La convocatòria de les sessions es va fer a través de difusió per mitjans digitals (xarxes socials, pàgines del DARP i entitats relacionades, notes de premsa a mitjans de comunicació digital), i amb convocatòria directa (per correu electrònic i per telèfon) al mapa d'actors identificat prèviament, una base de dades amb més de 1.000 entitats relacionades amb la producció, la transformació, la distribució i el consum d'aliments.

En aquesta fase hi van participar un total de **255 persones**, tant en la prioritització dels objectius estratègics (128 persones) com en les sessions de recollida de propostes per enriquir els objectius i dotar-los de contingut (107 persones).

El resultat d'aquesta fase van ser **354 propostes**, que van servir per introduir modificacions i concrecions a la primera proposta de línies estratègiques, amb un desplegament dels objectius que recollia les principals orientacions recopilades al llarg de les sessions.

Fase 1: desenvolupament de l'enquesta de priorització

L'enquesta de prioritització va ser contestada per 128 persones, majoritàriament consumidors i consumidores (el 49% de les respostes) i del sector productiu (el 29%), seguint una distribució prou equilibrada pel que fa al gènere.

La dimensió que es va considerar més rellevant va ser la dimensió 1 («Un sistema sostenible i basat en la bioeconomia circular»), seguida de la 3 («Un sistema just, equitatiu i cohesionat»).

L'objectiu estratègic amb més suport va ser el de garantir un sistema socialment sostenible i accessible per a tothom, juntament amb els objectius relacionats amb l'emergència climàtica i la sostenibilitat econòmica del sistema.

Respostes segons el gènere

Respostes per sectors

Objectius estratègics prioritzats

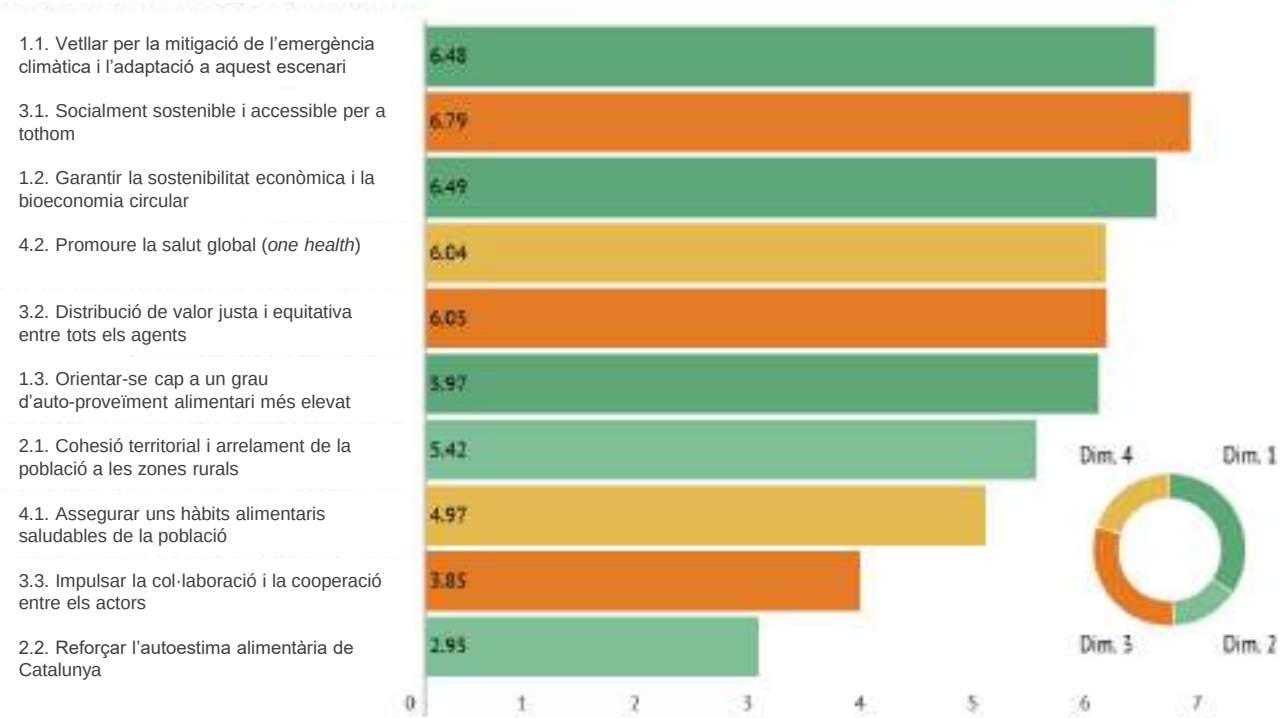

Fase 1: desenvolupament de les sessions temàtiques

Amb el resultat dels qüestionaris, durant el mes de juny es van dur a terme sessions de debat en línia per desenvolupar propostes d'iniciatives relacionades amb els objectius estratègics prioritzats.

Aquestes sessions es van fer amb la plataforma de videotrucada Teams i l'eina col·laborativa Miro. Després d'una primera part de presentació institucional, les persones participants es van distribuir en grups de treball per fer un treball propositiu individual, en primer lloc, i una posada en comú, posteriorment, que va permetre construir propostes de manera col·laborativa.

Es van fer cinc sessions temàtiques (una sessió per cada dimensió, excepte la dimensió 1, de la qual se'n van fer dues) i dues sessions amb col·lectius específics, per donar rellevància, d'aquesta manera, al col·lectiu de dones del món rural i marítim i al col·lectiu de joves relacionats amb les escoles agrícoles.

També es va fer una sessió pilot amb els treballadors i treballadores del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

Participants segons el gènere

Participants per sectors

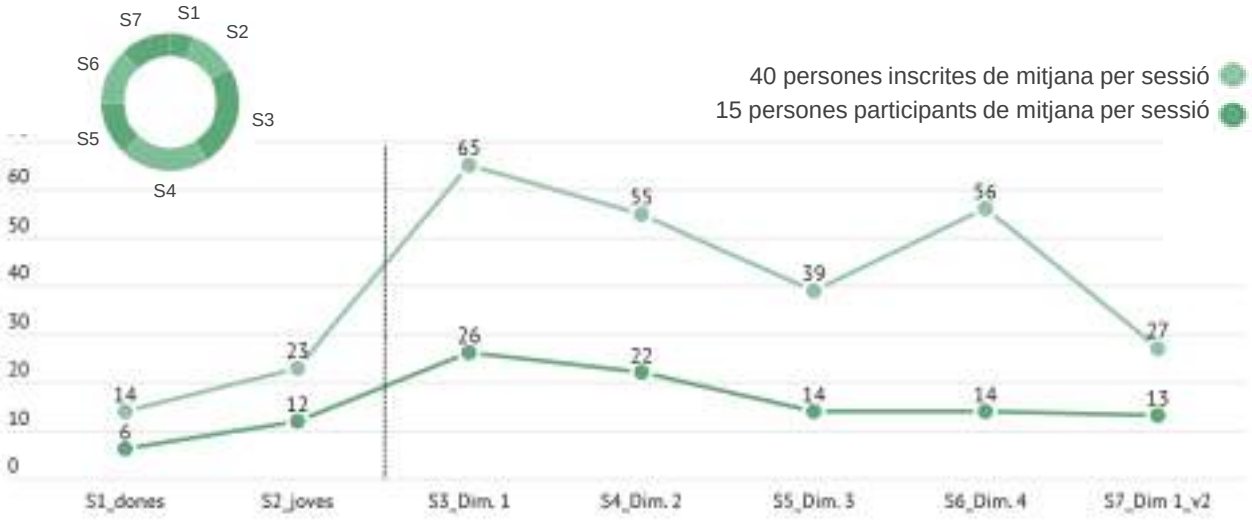

Fase 1: resultats

A les sessions temàtiques i amb col·lectius específics es van recollir un total de 354 propostes.

La majoria de les propostes (el 41%) estaven relacionades amb les estratègies de la **dimensió 1, «Un sistema sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular»**, entre les quals destacava la transició cap a models de producció i d'indústria més sostenibles, amb èmfasi en l'agrogeologia i la producció de proximitat, donant suport a les petites i mitjanes empreses.

Pel que fa a la **dimensió 2, «Un sistema alimentari propi i arrelat al territori**», les 68 propostes recollides (el 19% del total) defensaven sobretot la promoció de la consciència alimentària entre la ciutadania i la manera de promoure la relació entre les zones urbanes i les rurals.

Les 76 propostes relacionades amb la **dimensió 3, «Un sistema alimentari just, equitatiu i cohesionat»**, van suposar el 22% del total de propostes plantejades. La millora de les condicions econòmiques per als treballadors i treballadores del sector productiu, la distribució del valor generat i la garantia universal de l'accés a una alimentació de qualitat van ser els temes amb més repercussió d'aquesta dimensió.

Finalment, quant a la **dimensió 4, «Un sistema alimentari saludable i de confiança»**, es van recollir 63 propostes, que suposen el 18% del total. Moltes d'aquestes propostes estaven relacionades amb l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables i sostenibles, a partir de la transmissió d'informació transparent i veraç.

Propostes per dimensions

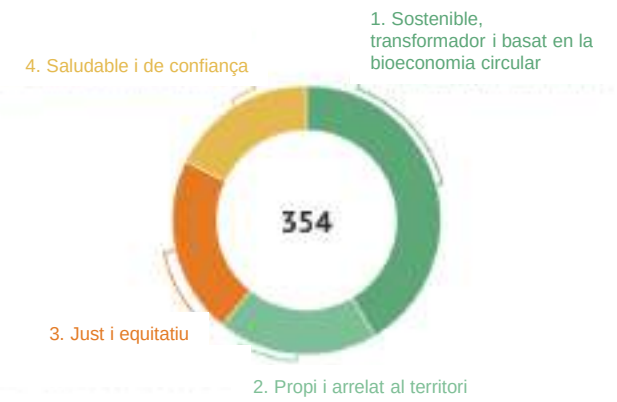

Fase 2: concreció de les actuacions als territoris

La segona fase del procés participatiu es va dur a terme durant el mes d'octubre i va consistir en sis sessions distribuïdes per tot el territori català.

A diferència de les sessions anteriors, en aquest cas es van abordar totes les dimensions del Pla, però focalitzades en les particularitats de cadascun dels territoris.

L'objectiu es va centrar a concretar les línies estratègiques en propostes d'actuació específiques, per respondre a les necessitats de cada territori.

Es van fer sis sessions, distribuïdes de la manera següent: territoris de Lleida – Terres de Ponent, territoris litorals, Pirineus, Barcelona metropolitana, comarques centrals i gironines, i comarques de Tarragona – Terres de l'Ebre.

Distribució territorial de les sessions

Inscripció i participació mitjana per sessió

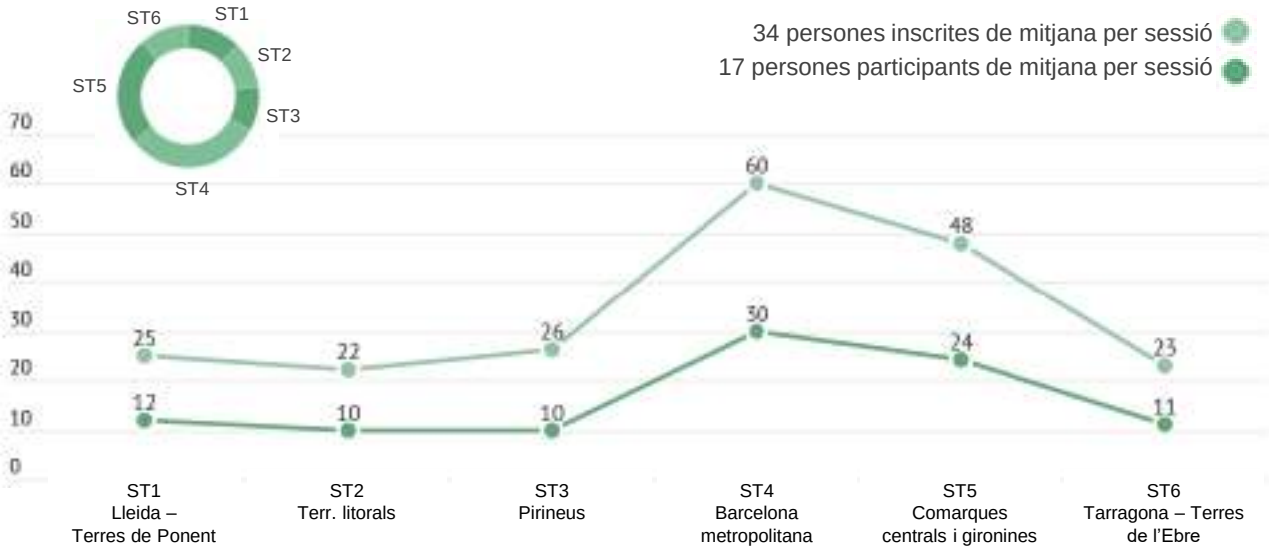

Fase 2: desenvolupament de les sessions territorials

De la mateixa manera que a les sessions de la fase 1 (sessions temàtiques i amb col·lectius específics), el treball per recollir i sistematitzar les propostes es va dur a terme mitjançant la plataforma de videotrucada Teams i l'eina col·laborativa Miro.

Els objectius d'aquestes sessions territorials van ser:

- Recopilar i compartir bones pràctiques i experiències del territori.
- Concretar les propostes d'actuació ja identificades a cada territori.
- Recollir noves propostes d'actuacions a escala territorial per enriquir el desplegament del PEAC.

Pel que fa a la dinàmica utilitzada, es va articular la sessió mitjançant la valoració de les potencialitats de cada territori. A partir d'una proposta de temàtiques plantejada per l'equip tècnic, es va iniciar la sessió amb una identificació de les bones pràctiques considerades més destacades en el territori, per després buscar les complementarietats entre si i identificar les actuacions per incloure en el PEAC.

El resultat de cada sessió va ser la definició col·laborativa d'actuacions concretes de bones pràctiques identificades al territori i amb possibilitat d'incorporar-les al PEAC.

Participants segons el gènere

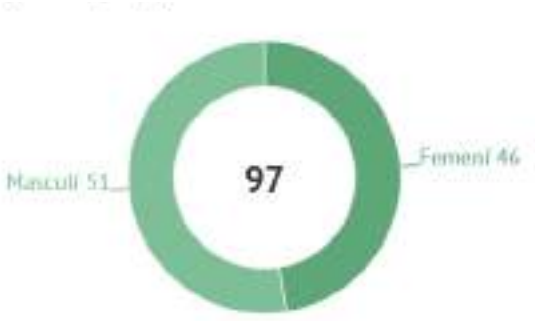

Participants per sectors

Identificació de bones pràctiques per a cada dimensió

Sobretot relacionades amb experiències de comercialització conjunta i venda en línia

Sobretot relacionades amb la promoció del producte local i de proximitat

Sobretot experiències de foment de la cooperació i la col·laboració entre actors

Sobretot relacionades amb la formació i la pedagogia a la ciutadania

Fase 2: resultats

En les sessions territorials es van recollir **153 propostes d'actuació**, i es van identificar **148 experiències** considerades **bones pràctiques**.

En aquestes sessions, el 31% de les propostes estaven relacionades amb la **dimensió 1, «Un sistema sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular»**, especialment pel que fa a la construcció de xarxes de distribució de productes locals i la millora de la competitivitat de les pimes.

Respecte a la **dimensió 2, «Un sistema alimentari propi i arrelat al territori»**, la majoria de les 59 propostes (el 38% del total) incloïen estratègies de promoció del producte autòcton i actuacions per fixar població i per facilitar la incorporació del jovent a l'activitat agrària, així com per millorar les condicions dels professionals del sector primari.

La comercialització dels productes va concentrar la majoria de les 30 propostes relacionades amb la **dimensió 3, «Un sistema just, equitatiu i cohesionat»**, que van representar el 19% de les recollides en les sessions territorials.

Pel que fa a les 16 propostes de la **dimensió 4, «Un sistema saludable i de confiança»** (el 8% del total), la gran majoria es referien a la capacitació i la formació de la població, amb un èmfasi especial en escoles i centres educatius.

Distribució de les propostes per dimensions

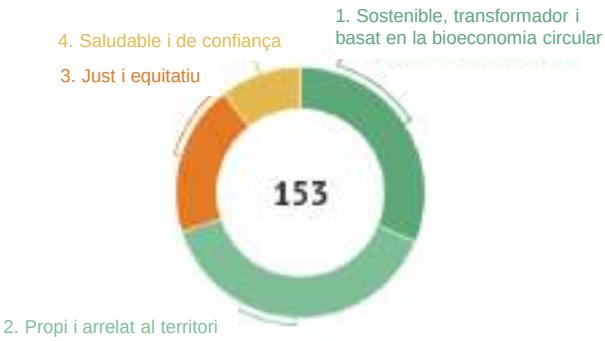

Distribució de les propostes per línies estratègiques

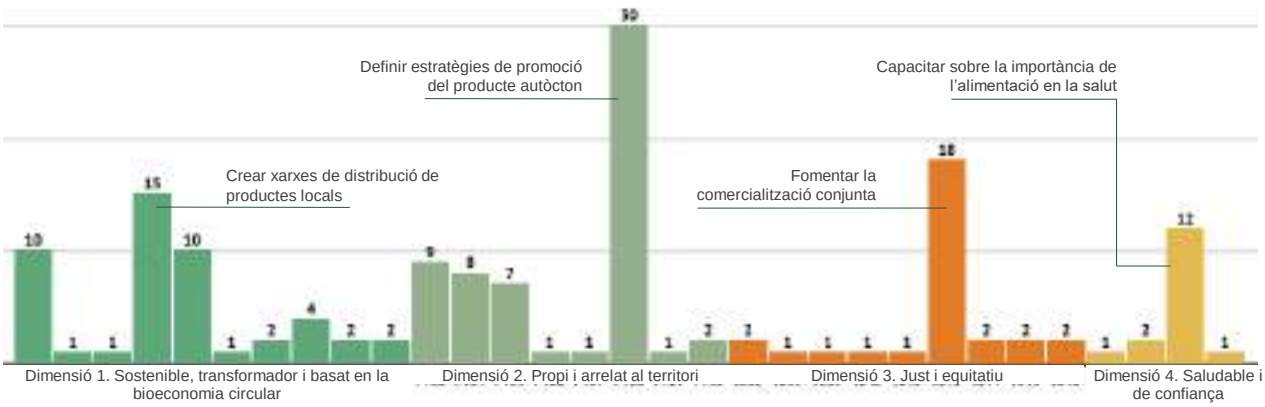

Procés participatiu: dades globals de participació

En les sessions participatives (temàtiques i territorials) hi van participar un total de **204 persones**. La participació en aquests espais va estar molt distribuïda pel que fa al gènere (paritat gairebé absoluta) i el sector d'origen, tot i que destaca una presència més gran del sector productiu (agrícola, ramader i pesquer) i de consumidors i consumidores.

Participants per gènere

Participants per sectors

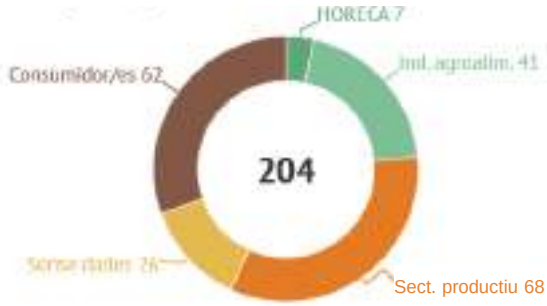

Pel que fa a la distribució territorial, i gràcies al plantejament metodològic que impulsava la descentralització dels espais participatius, s'hi van implicar persones de 97 municipis diferents. Tot i això, les comarques metropolitanes van concentrar el 39% de les persones assistents.

Si es consideren també les persones que van participar directament en la plataforma participa.gencat.cat (78), en la sessió pilot amb treballadors i treballadores del DARP (42) i en l'enquesta inicial de prioritització d'objectius (128 persones), en tot el procés participatiu del PEAC hi van prendre part un total de **452 persones**.

Participants totals al procés

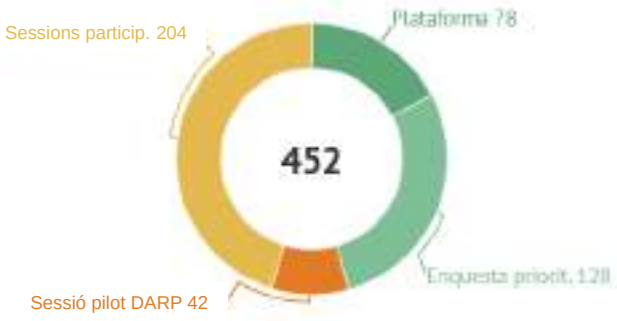

Hi van participar persones representants de 87 entitats diferents: Administració pública, centres educatius, associacions de diferents tipologies (de productors, d'industrials, de restauració, de consumidors...), etc.

Procés participatiu: resultats i impacte de la participació

El total de propostes recollides entre les sessions temàtiques, les sessions territorials i la plataforma web va ser de **585 propostes**.

Propostes plantejades

La majoria (el 41%) estaven relacionades amb la dimensió 1, seguides de la dimensió 2 (el 28% de les propostes), la dimensió 3 (el 16%) i la dimensió 4 (el 15%). Les qüestions amb més presència al procés van ser l'impuls de la transició cap a un model de producció sostenible i la millora de la competitivitat de les pimes (dimensió 1), la definició d'estratègies de promoció del producte català (dimensió 2), el foment de la comercialització conjunta i de la col·laboració entre agents (dimensió 3) i la conscienciació ciutadana sobre la importància de la dieta saludable (dimensió 4).

Distribució de les propostes per dimensions

Cal destacar l'**alt impacte** de les **propostes** recollides en la **formulació** del **PEAC**. Després que l'equip tècnic i redactor les analitzés, únicament 96 propostes (el 16,5%) no es van incorporar al document, perquè no tractaven d'un tema no relacionat amb l'alimentació, no estaven alineades amb els objectius del Pla o tractaven d'una qüestió fora de l'àmbit competencial que aborda el PEAC (en aquest cas, les propostes es van traslladar a l'Administració competent).

De les propostes restants, 406 (el 68,8%) ja estaven parcialment o totalment previstes al document de partida, i en tot cas es van introduir modificacions i matisos sobre les actuacions proposades. Les 88 restants (el 15% del total) es van incorporar al document com a noves propostes.

Incorporació de les propostes al PEAC

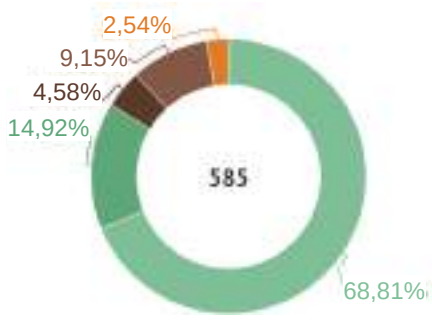

- Propostes ja incloses als primers documents de treball del PEAC
- Propostes noves, recollides i incorporades al PEAC
- Propostes no incorporades pel fet de tractar-se d'un tema no relacionat amb l'alimentació
- Propostes no incorporades pel fet de tractar-se d'un tema fora de l'abast competencial que aborda el PEAC
- Propostes no incorporades pel fet de no estar alineades amb els objectius del PEAC

Persones consultades per a la realització del Pla

A continuació es presenta el llistat de les persones consultades durant el procés de realització del Pla. Les seves valuoses aportacions, propostes i comentaris han ajudat a enriquir aquest Pla enormement:

- Abel Mariné
- Ada Parellada
- Alba Piqué
- Alba Rojas
- Albert Alberich
- Albert Capdevila
- Albert Crespo
- Albert Pérez
- Albert Puigvert
- Alberto Alcañiz
- Alberto Oscar
- Alejandro Lobaco
- Alejandro Utrera
- Alfons Vilarrassa
- Alícia Buil
- Alberto Allepuz
- Amaranta Herrero
- Ana Moragues
- Andreu Ferrer
- Andreu Llargués
- Àngela Casanova
- Àngela Martínez
- Àngels Segura
- Anna Bach-Faig
- Anna Burgués
- Anna Casco
- Anna Goutan
- Anna Gras
- Anna Pallí Güell
- Anna Pons Sala
- Anna Porcuna
- Anna Toda
- Annaïs Sastre
- Antoni Albalat
- Antoni Galceran
- Antoni Trasobares
- Antònia Pulido
- Antònia Rama
- Antonio Enjuanes
- Antonio Escarp
- Arantza Begueria
- Ariadna Boixader
- Ariadna Ribas
- Arnau Queralt
- Assumpció Anton
- Bernat Serdà
- Berta Vidal
- Blanca Rodà
- Blanca Salinas
- Bouali Guesmi
- Carles Ariza
- Carles Cotonat

- Carles Ibáñez
- Carles Mencos
- Carles Mera
- Carles Ribera
- Carles Vicente
- Carlos Mencos
- Carme Aledo
- Carme Almirall
- Carme Chacón
- Carme Picas
- Carmen Cabezas
- Carmen Carretero
- Carolina Cucurella
- Carolina Menor
- Checa Fernando
- Chema Gil
- Clara Solé
- Clàudia Custodio
- Conxa Castell
- Cristina Penya
- Cristina Vaqué
- Daniel Babot
- David Casadevall
- David Coll
- David Esteller
- Dèlia Colomer
- Djamel Rahmani
- Domingo Morilla
- Domingo Valiente
- Eduard Escrich
- Eduard Grau
- Eduard Mata
- Eduard Rovira
- Elisenda Guillaumes
- Eloi Guinjoan
- Emilia Expósito
- Emiliano Maroto
- Emma Pla
- Emma Soy
- Encarni Avilés
- Enric Barbany
- Enric Vadella
- Ernest Espinàs
- Estanislau Fons
- Esteban Salto
- Ester Morante
- Ester Noguer
- Eva Castro
- Federica Ravera
- Felipe Medina
- Fernando Ortega
- Fernando Tercero
- Ferran Sabater
- Francesc Domingo
- Francesc Galí
- Francesc Pena
- Francesc Prenafeta
- Francesc Puiggrós
- Francesc Reguant
- Francesc Xavier Such

- Francesc Xavier Vila
- Francisco Gil
- Gabriel Anzaldi
- Gabriel Borràs
- Gara Villalba
- Gema Hernández
- Gemma Comajuncosa
- Gemma Flores
- Gemma Moliner
- Gemma Rodríguez
- Gemma Salvador
- Gemma Urgell
- Georgina Colomé
- Gerard Alexandre
- Gerardo Bonet
- German Esteban
- Gil Mercader
- Gloria Clota
- Glòria Cugat
- Gonzalo Casino
- Guillem Miralles
- Hilari Curto
- Ignasi Pons
- Ignasi Sans
- Imma Malet
- Imma Palma
- Inés Navarro
- Immaculada Puigmulé
- Iñaki Gili
- Irene Cordomi
- Irene M. Corbella
- Iris Cabanes
- Isaac Salvatierra
- Isabel Bertomeu
- Isabel Gomar
- Jacint Soler
- Jaume Boixadera
- Jaume Carnicer
- Jaume Sió
- Javier Guzmán
- Jesús Martínez
- Joana Salagre
- Joan Barfull
- Joan Bonany
- Joan Caball
- Joan Carles Massot
- Joan Casas
- Joan Font
- Joan Girona
- Joan Romero
- Joan Sabartés
- Joan Sansaloni
- Joaquim Porcar
- Joaquim Ros
- Joaquim Ventura
- Joaquim Xifra
- Jordi Escoda
- Jordi Gascón
- Jordi Graell
- Jordi Maynegre

- Jordi Paris
- Jordi Sala
- Jordi Serratosa
- Jordi Tresserres
- José Antonio Dadón
- José M. Gil
- José Vicente Fernández
- Josep Carles Vicente
- Josep Casas
- Josep Collado
- Josep Dadón
- Josep García
- Josep Lluís Bosque
- Josep Lluís Escuer
- Josep Maria Martí
- Josep Milà
- Josep Novellas
- Josep Pascual
- Josep Pere Colat
- Josep Ramon Argilés
- Josep Segura
- Josep Sucarrats
- Josep Usall
- Juan Antonio García
- Judit Esteve
- Judith Dalmau
- Kàtia Monés
- Laia Carulla
- Laura Calvet-Mir
- Laura Comellas
- Laura Dalmau
- Laura Gómez
- Laura Masdeu
- Laura Megias
- Lidon Figuerola
- Lidón Martrat
- Lluís Periañez
- Lluís Vila
- Lourdes Porta
- Lourdes Reig
- Lucia Argüelles
- M. Àngels Cuadrada
- M. Antònia Rama
- M. Carme Soler
- M. Carmen Vidal
- M. José Sarrias
- M. Josep de Ribot
- M. Teresa Colell
- M. Teresa Sisquella
- Magda Bertran
- Maite Ros
- Manel Cardona
- Manel Simon
- Manuela Redondo
- Marc Gracia
- Marc Moreno
- Marc Talavera
- Margalida Mulet
- Margarita Arboix
- Maria Josep Broncano

- Maria Paasalacqua
- Maribel Pleguezuelos
- Marina Barroso
- Marina Ferreres
- Mario Cañizal
- Mariona Coll
- Màrius Rubiralta
- Marleny Colmenares
- Marta Batllevell
- Marta Esparza
- Marta G. Rivera
- Marta Hidalgo
- Marta Ruiz
- Melanie Cassarino
- Mercè Jou
- Mercè Soler
- Meritxell Rota
- Milagro Voltes
- Miquel Baldi
- Mireia Argente
- Mireia Barba
- Mireia Cariñena
- Mireia Huerta
- Míriam González
- Míriam Zarioh
- Monica Agusti
- Mònica Ysanda
- Montse Corderroure
- Montse de Castro
- Montse Riquer
- Montse Valera
- Montserrat Alamos
- Montserrat Giné
- Montserrat Rabassa
- Montserrat Viladrich
- Nancy Babio
- Nani Moré
- Neus Ferrete
- Neus Martínez
- Núria Camps
- Núria Cantí
- Núria Fontanet
- Núria Vallès
- Olalla Cegarra
- Olga Alay
- Olga Martín
- Oriol Anson
- Oriol Costa
- Oriol Vergés
- Oscar Aguilera
- Oscar Tolsa
- Paco Fernández
- Patricia Gosálbez
- Patricia Pladevall
- Pau Alcover
- Pau Moragas
- Pau Sainz
- Pep Hurtado
- Pep Nogué
- Pep Palau

- Pepa Aymami
- Pere CastellsÇ
- Pere Gou
- Pere Vilaseca
- Pilar Chiva
- Pilar Orus
- Pilar Todo
- Rafael Panadès
- Ralph Rosenbaum
- Ramon Cedó
- Ramon Cuadros
- Ramón Guàrdia
- Ramon Jordana
- Ramon Sarroca
- Ramón Sentmartí
- Raquel Arpa
- Raquel Díaz
- Raquel Jiménez
- Ricard Gonzalez
- Roger Clavaguera
- Rosa Binimelis
- Rosa Flos
- Rosa Garcia
- Rosa Maria Anguita
- Rosa M. Biel
- Rosa M. Pedrol
- Rosa M. Vestit
- Rosa Mayordomo
- Rosa Pruna
- Rosa Sans
- Roser Martí
- Rosina Malagrida
- Sabas Alegre
- Salvador Samitier
- Samuel Portaña
- Sandra del Pozo
- Santiago Baguena
- Sara Zkeik
- Sebastià Mata
- Sergio Ponsá
- Silvia Bañares
- Silvio Elías
- Simo Alegre
- Sonia Callau
- Sònia Vallés
- Susana Diaz
- Susana María Sainz
- Tana Collados
- Teresa Botargues
- Teresa Costa
- Tomás Garcia
- Toni Galceran
- Toni Massanés
- Ursula Verthein
- Valentí Roqueta
- Vicenç Fernández
- Victor Carbajal
- Víctor Miguel
- Victòria Castell
- Virginia Ferrer-Vidal

- Xavier Agell
- Xavier Font
- Xavier Gabarrel
- Xavier Pera
- Xavier Pié
- Xavier Ribera
- Xavier Roget
- Xavier Roig
- Xavier Vila
- Yvonne Colomer

Entitats implicades

A continuació es presenta la relació de les entitats implicades:

- Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició (ACGN)
- Agència Catalana de Consum (ACC)
- Agència Catalana de l'Aigua (ACA)
- Agència Catalana de Residus (ARC)
- Agència Catalana de Turisme (ACT)
- Agència de Desenvolupament del Ripollès
- Agencia de Información y Control Alimentarios (AICA)
- Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)
- Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT)
- Agència per la Competitivitat de l'Empresa (ACCIÓ)
- Agrofresc, Productes de la llet
- Agro-Massot
- Agrupament de Botiguers i Comerciants de Catalunya (ABCCAT)
- Ajuntament de Barcelona
- Ajuntament de Figueres
- Ajuntament de Manresa
- Ajuntament de Reus
- Ajuntament de Sabadell
- Ajuntament de Sant Pere de Ribes
- Ajuntament Sant Boi de Llobregat
- Ametller Origen
- AMPA Llavorsí
- Associació ànimaL: som ànima animal
- Arran de Terra Cooperativa
- Associació Agrària de Joves Agricultors (ASAJA)
- Asociación de Empresas de Supermercados (ASEDAS)
- Asociación de Fabricantes y Distribuidores (AECOC)

- Asociación de Restaurantes Sostenibles
- Asociación Empresarial Cárnica (ANAFRIC)
- Asociación Española de Productores de Vacuno de Carne (ASOPROVAC)
- Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA)
- Associació Catalana de Fabricants d'Aliments Compostos (ASFAC)
- Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM)
- Associació de Dones del Món Rural, Pageses i Ramaderes de Catalunya
- Associació de l'Hort de la Font Trobada
- Associació de Micropobles de Catalunya
- Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya (ARCA)
- Associació Empresarial de Fruita de Catalunya (AFRUCAT)
- Associació Gremial d'Empresaris Majoristes de Fruites i Hortalisses de Barcelona i Província (AGEM)
- Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya
- Associació Leader Ripollès Ges Bisaura
- Associació L'Era
- Associació per al Desenvolupament Rural Integral (ADRINOC)
- Associació Terra Franca
- Associació Vinícola Catalana (AVC)
- Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central
- Banc de llavors de Roda de Ter
- Cal Mingo
- Càmara Arrossera del Montsià
- Caprabo
- Cardiff University
- Caritas Internationalis
- Carns i elaborats Cerdanya
- Carrefour
- Catalonia Gourmet
- Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

- Centre de Recerca en Economia i Desenvolupament Agroalimentari (CREDA)
- Centre Tecnològic BETA (UVic)
- Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC)
- CETT-UB, CETT Barcelona School of Tourism, Hospitality and Gastronomy
- Club EMAS
- Clúster Foodservice de Cataluña
- Col·legi de Biòlegs de Catalunya
- Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya (CoDiNuCat)
- Col·legi d'Economistes de Catalunya (CEC)
- Col·legi d'Enginyers Agrònoms de Catalunya (COEAC)
- Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya
- Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona (COFB)
- Comissió Consum km0
- Comunitat de Municipis del Segrià Sec
- Confraria de Pescadors de Sitges
- Confraria de Pescadors de Vilanova i la Geltrú
- Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS)
- Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE)
- Consell Català de la Producció Integrada (CCPI)
- Consell Comarcal de la Conca de Barberà
- Consell Comarcal de la Cerdanya
- Consell Comarcal de l'Anoia
- Consell Comarcal de les Garrigues
- Consell Comarcal de l'Urgell
- Consell Comarcal del Baix Empordà
- Consell Comarcal del Pla de l'Estany
- Consell Comarcal del Ripollès
- Consell de Col·legis de Veterinaris de Catalunya (CCVC)
- Consell d'Empreses Distribuïdores d'Alimentació de Catalunya (CEDAC)

- Conselleria de Sostenibilitat Paisatge i Agricultura del Consell Comarcal de la Conca de Barberà
- Consell General de Cambres de Comerç de Catalunya
- Consell Regulador de la DOP Pera de Lleida
- Consell Regulador de la IGP Pa de Pagès Català
- Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat
- Consorci Gal Alt Urgell Cerdanya
- Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya
- Consum KM Zero Sabadell
- CoopCamp
- Cooperativa Agrària del Vallès
- Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat: Salut, Consum i Alimentació (CUS)
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA)
- Creu Roja
- Cuineres i cuiners Km0 Catalunya
- CUNOVESA
- Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència
- Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya
- Departament de Cultura
- Departament de Justícia
- Departament de la Presidència
- Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda
- Departament de Polítiques Digitals i Administració Pública
- Departament de Salut
- Departament de Territori i Sostenibilitat
- Departament de Treball, Afers Socials i Famílies
- Departament d'Educació
- Departament d'Empresa i Coneixement
- Departament d'Interior

- Diputació de Barcelona
- Diputació de Lleida
- DOP Les Garrigues
- DOP Oli Terra Alta
- DynamisLab – Business School
- EFA Quintanes
- Eixarcolant
- El Ginjoler
- Escola Agrària de Gandesa
- Escola Agrària de les Borges Blanques
- Escola Agrària de Vallfogona de Balaguer
- Escola d'Enginyers Agrònoms
- Escola Universitària d'Hoteleria, Gastronomia i Arts Culinàries de Sant Pol de Mar (EUHT StPOL)
- Eurecat - Centre Tecnològic de Catalunya
- Federació Avícola Catalana (FAC)
- Federació Catalana d'Associacions de Gremis de Flequers
- Federació Catalana de Banc dels Aliments
- Federació Catalana de Carnissers i Cansaladers-Xarcuters
- Federació Catalana de DOP i IGP
- Federació Catalana de la Raça Bruna dels Pirineus (FEBRUPI)
- Federació d'Entitats Catalanes de Ramaders d'Oví i Cabrum (FECOC)
- Federació d'associacions de pares i mares d'alumnes d'ensenyament secundari de Catalunya (FAPAES)
- Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)
- Federació de Municipis de Catalunya (FMC)
- Federació de Productors de Mol·luscos del Delta de l'Ebre (FEPROMODEL)
- Federació Empresarial de Carns i Indústries Càrnies (FECIC)
- Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors (FNCCP)
- Federació Nacional UGT-FICA de Catalunya

- Federació Unió Cívica de Consumidors i Mestresses de casa de Catalunya (UNAE)
- Fira ÀPAT
- Fòrum Gastronòmic Barcelona
- Frit Ravich
- Fruits de Ponent
- Fundació Agrotecnio
- Fundació Alícia
- Fundació Bosch i Gimpera - Universitat de Barcelona (FBG)
- Fundació Catalana de l'Esplai
- Fundació Emys
- Fundació Espigoladors
- Fundació Formació i Treball
- Fundació Institut Català de la Cuina Catalana (FICCC)
- Fundació IrsiCaixa
- Fundació Miquel Agustí
- Fundació Prevenció de Residus i Consum Responsable (REZERO)
- Fundació Triptolemos
- Fundación Dieta Mediterránea (FDMED)
- Gastronomy-Solutions
- GEDI - Cooperativa d'Iniciativa Social
- Gerència de Serveis d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona
- Glasboxpack
- GM Food
- Gremi de Carnissers Cansaladers Xarcuters de Barcelona i Comarques (GremiCarn)
- Gremi de Carnissers i Xarcuters Artesans de les Comarques Gironines
- Gremi de Flequers de la Província de Barcelona (GREMIPA)
- Gremi de Restauració de Barcelona
- Grup Bonpreu
- Grup Cooperatiu SOM

- Grup de Remugants
- Guzmán Gastronomía (Bidfood Iberia)
- Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
- Institució Alt Empordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN)
- Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA)
- Institut Agrícola Català de Sant Isidre
- Institut Català de la Vinya i el Vi (INCAVI)
- Institut Català de l'Energia (ICAEN)
- Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA)
- Institut d'Estudis Catalans (IEC)
- Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)
- Instituto de Asesoramiento Dietético y Nutricional (IADIN)
- Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)
- Justicia Alimentaria
- La Germinadora
- La Manduca
- La Ruda - Amics de Can Deu per a l'Agricultura Ecològica
- Life Platform
- Marta Quintana - Gestoria Alimentària
- Menjadors Ecològics
- Mercabarna
- Micro, Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (PIMEC)
- Nestlé
- Nomen Foods
- Nutrició Sense Fronteres (ONG)
- Observatori de Drets Humans (DESC)
- Observatori de l'Alimentació (ODELA)
- Oficina Catalana del Canvi Climàtic
- Olivera Cooperativa

- Packaging Clúster
- Pau Costa Foundation
- Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB)
- Plataforma Aprofitem els Aliments
- Promotora d'Exportacions Agroalimentàries (Prodeca)
- Raiels
- Restaurant Semproniana
- Revista cuina
- Roqueta Origen
- Rovira Consultors
- Slow Food Barcelona
- TQM Elma Consulting
- Unió de Pagesos
- Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
- Universitat de Barcelona (UB)
- Universitat de Girona (UdG)
- Universitat de Lleida (UdL)
- Universitat de Vic (UVic)
- Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED)
- Universitat Oberta de Catalunya (UOC)
- Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)
- Universitat Pompeu Fabra (UPF)
- Universitat Ramon Llull (Blanquerna)
- Universitat Rovira I Virgili (URV)
- Veritas
- Vinexus Consulting
- Xarxa d'Innovació Alimentària
- Xarxa per a la Conservació de la Natura (XCN)

Documents consultats

- **Agència Catalana de l'Aigua (2008). *L'aigua a Catalunya. Diagnosi i propostes d'actuació*.** https://www.urv.cat/media/upload/arxius/catedra-desenvolupament-sostenible/Informes%20VIP/agencia_cat_aigua_-_aigua_a_catalunya.pdf
- **Comissió Europea (2010). *Estratègia Europa 2020*.** https://www.ciencia.gob.es/stfls/MICINN/Internacional/FICHEROS/Actuaciones_Europeas/Estrategia_Europea_2020.pdf
- **Comissió Europea (2014). *Horizon 2020 – Framework Programme for Research and Innovation*.** https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_ES_KI0213413ESN.pdf
- **Comissió Europea (2018). *Una estrategia europea para el plástico en una economía circular*.** https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2df5d1d2-fac7-11e7-b8f5-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF
- **Comissió Europea (2019). *El Pacto Verde Europeo*.** https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0004.02/DOC_1&format=PDF
- **Comissió Europea (2019). *Política Agrícola Común*.** https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/cap-separating-facts-from-fiction_en.pdf
- **Comissió Europea (2019). *The InvestEU Programme (2021-2027)*.** https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment/investment-plan-europe-juncker-plan/whats-next-investeu-programme-2021-2027_en
- **Comissió Europea (2020). *Farm to Fork Strategy*.** https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/f2f_action-plan_2020_strategy-info_en.pdf
- **Comissió Europea (2020). *NextGenerationEU*.** https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/about_the_european_commission/eu_budget/mff_factsheet_agreement_en_12.11_v3.pdf
- **Comissió Europea (2020). *Nuevo Plan de acción para la economía circular por una Europa más limpia y más competitiva*.** https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9903b325-6388-11ea-b735-01aa75ed71a1.0018.02/DOC_1&format=PDF
- **Comissió Europea (2020). *Una nueva estrategia industrial para una Europa ecológica, digital y competitiva a escala mundial*.** https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/es/fs_20_425
- **Consell d'Europa (2015). *European Cultural Heritage Strategy for the 21st century*.** https://rm.coe.int/16806a89ae

- **Diari Oficial de la Unió Europea (2013). Reglament (UE) núm. 1380/2013 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2013, sobre la política pesquera comuna, pel qual es modifiquen els reglaments (CE) núm. 1954/2003 i (CE) núm. 1224/2009 del Consell i es deroguen els reglaments (CE) núm. 2371/2002 i (CE) núm. 639/2004 del Consell i la Decisió 2004/585/CE del Consell.** https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:354:0022:0061:ES:PDF
- **European Commission Joint Research Centre (2018). *Delivering on EU Food Safety and Nutrition in 2050 – Future challenges and policy preparedness*.** https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/delivering-eu-food-safety-and-nutrition-2050-future-challenges-and-policy-preparedness
- **Eusko Jaurlaritza (2020). *Plan Estratégico de la Gastronomía y la Alimentación de Euskadi 2020*.** https://www.euskadi.eus/contenidos/plan_departamental/pega/es_def/adjuntos/PEGA.pdf
- **Fòrum Econòmic Mundial (2017). *Shaping the Future of Global Food Systems. A Scenario Analysis*.** http://www3.weforum.org/docs/IP/2016/NVA/WEF_FSA_FutureofGlobalFoodSystems.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2003). *Pla estratègic de la caça*.** https://www.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=174f5580-dfb2-43a1-bbe3-f43a0b0d1538&groupId=527890
- **Generalitat de Catalunya (2008). *Pla d'acció per a l'alimentació i l'agricultura ecològiques 2008-2012*.** https://participa.gencat.cat/uploads/decidim/attachment/file/662/Pla_d_Acci%C3%B3_per_a_l_alimentaci%C3%B3_i_l_agricultura_ecol%C3%B2giques.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2008). *Pla de regadius de Catalunya 2008-2020*.** http://agricultura.gencat.cat/web/.content/09-desenvolupament-rural/infraestructures-agraries/regadius/documents/pla_de_regadius_2008_2020/text-refos-pla-regadius-catalunya-2008-2020-memoria.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2013). *Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic 2013-2020*.** https://canviclimatic.gencat.cat/web/.content/02_OFICINA/publicacions/publicacions_de_canvi_climatic/Planificacio_i_estrategies_cc/escacc.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2013). *Pla d'acció de la biodiversitat cultivada a Catalunya*.** http://agricultura.gencat.cat/web/.content/ag_agricultura/ag21_pla_biodiversitat_cultivada/enllacos-documents/fitxers_estatics/plaacciobiodiversitat.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2013). *Pla estratègic de recerca, innovació i transferència agroalimentària de Catalunya 2013-2020*.** http://agricultura.gencat.cat/web/.content/05-formacio-innovacio/innovacio-sector-agroalimentari/enllacos-documents/fitxers-binaris/4.pla_estrategic_r_i_t_agroalimentaria_de_catalunya_2013-2020__final.pdf

- **Generalitat de Catalunya (2013). *Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya 2013-2020*.** http://www20.gencat.cat/docs/arc/Home/Ambits%20dactuacio/Planificacio/PROCAT20/PRECAT20.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2014). *Estratègia Catalunya 2020*.** http://catalunya2020.gencat.cat/web/.content/00_catalunya2020/Documents/estrategies/fitxers/balanc-ecat-2020.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2014). *RIS3CAT – Estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya*.** http://catalunya2020.gencat.cat/web/.content/00_catalunya2020/Documents/estrategies/fitxers/estrategia-ris3cat.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2014). *SmartCatalonia*.** http://smartcatalonia.gencat.cat/web/.content/01_SmartCAT/documents/SmartCatalonia.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2015). *Pla d'acció d'eficiència energètica a la indústria de Catalunya*.** http://icaen.gencat.cat/web/.content/30_Plans_programes/37_PlaAccioIndustria/04_PlaAccioIndustria_sobre/arxius/20150908-Pla-Estalvi-Industria-Document-final.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2015). *Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020*.** http://agricultura.gencat.cat/web/.content/09-desenvolupament-rural/programa-desenvolupament-rural/periode-2014-2020/enllacos-documents/fitxers-binaris/doc_programa_desarrollo_rural_catalunya_2014_2020.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2015). *Programa de foment de la producció agroalimentària ecològica a Catalunya 2015-2020*.** http://pae.gencat.cat/ca/programa-foment/ambits-treball-projectes/
- **Generalitat de Catalunya (2016). *Agenda 2030. Transformar Catalunya, millorar el món*.** http://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Informes/2016/Agenda_2030_CAT/20160923_InformeAgenda2030_lliurat_vf.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2016). *Pla de gastronomia de Catalunya*.** http://www.pladegastronomia.cat/pla-gastronomia-catalunya-pdf/
- **Generalitat de Catalunya (2016). *Pla de salut de Catalunya 2016-2020*.** https://salutweb.gencat.cat/web/.content/_departament/pla-de-salut/Pla-de-salut-2016-2020/documents/Pla_salut_Catalunya_2016_2020.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2016). *Programa de dones del món rural i marítim de Catalunya 2016-2020*.** http://agricultura.gencat.cat/web/.content/01-departament/politiques-dones/enllacos-documents/fitxers-binaris/Programa-de-dones-2016-2020.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2017). *Pacte Nacional per a la Indústria*.** http://empresa.gencat.cat/web/.content/actualitat/documents/arxius/Pacte_Nacional_Industria.pdf

- **Generalitat de Catalunya (2017). *Pla d'acció del sector làctic català 2017-2019*.** https://govern.cat/govern/docs/2017/06/01/13/25/71576ca4-4320-4ee7-b77e-d2d62abc0cef.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2017). *Pla de seguretat alimentària 2017-2021*.** http://acsa.gencat.cat/web/.content/_Publicacions/Pla_de_Seguretat_Alimentaria/2017-2021/Pla_seguretat_alimentaria_2017_2021.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2017). *Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública (PINSAP 2017-2020)*.** https://salutpublica.gencat.cat/web/.content/minisite/aspcat/sobre_lagencia/pinsap/01Els_Plans/PINSAP_2017-2020/PINSAP_2017-2020-Complet.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2018). *Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya 2030*.** http://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/patrimoni_natural/estrategia_patrimoni_biodiversitat/Estrategia_patnat_biodiversitat.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2018). *Estratègia marítima de Catalunya 2030. Pla estratègic 2018-2021*.** http://agricultura.gencat.cat/web/.content/08-pesca/politica-maritima/enllacos-documents/fitxers-binaris/ESTRATEGIA-MARITIMA-2030-Pla-2018-2021_CATALA.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2018). *Mengem futur. Per un sistema alimentari productiu, sostenible, resilient, saludable, responsable i d'accés universal a Catalunya*.** http://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Informes/2018/180322_Informe-sistema-alimentari-de-Catalunya_Informe-complert_vf.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2018). *Pla d'acció de la fruita dolça*.** http://agricultura.gencat.cat/web/.content/04-alimentacio/pla-accio-fruita-dolca/enllacos-documents/fitxers-binaris/pla-accio-fruita-dolca.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2018). *Pla d'acció de la RIS3CAT 2015-2020*.** http://catalunya2020.gencat.cat/web/.content/00_catalunya2020/Documents/estrategies/fitxers/pla-accio-ris3cat-2018.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2018). *Pla de màrqueting turístic de Catalunya 2018-2022*.** http://act.gencat.cat/wp-content/uploads/2019/02/RExPlaMk.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2018). *Pla estratègic per a la valoració de l'avellana*.** https://govern.cat/govern/docs/2018/11/19/17/07/9a0ba777-4e8b-4758-a5a6-29b7dc965f9c.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2019). *Guia per treballar reptes socials complexos amb un enfocament sistèmic*.** http://catalunya2020.gencat.cat/web/.content/00_catalunya2020/Documents/estrategies/fitxers/guia-enfocament-sistemic.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2019). *Impuls a l'economia verda i l'economia circular*.** http://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/empresa_i_produccio_sostenible/economia_verda/impuls/IMPULS-EV_150519.pdf

- **Generalitat de Catalunya (2019). *Pla d'acció dels cítrics 2020-2022*.** http://agricultura.gencat.cat/web/.content/04-alimentacio/pla-accio-citrics/enllacos-documents/fitxers-binaris/Pla-accio-citrics-31.10.2019.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2019). *Pla d'acció per a la prevenció del malbaratament alimentari a Catalunya (2019-2020)*.** http://residus.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/prevencio/malbaratament_alimentari/plaprevencio_ma/EW4F_Pladeprofit.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2019). *Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya*.** http://cads.gencat.cat/web/.content/00_agenda_2030/Memoria-Pla-nacional-Agenda-2030.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2020). *L'articulació d'agendes compartides per a la sostenibilitat i el canvi social*.** http://catalunya2020.gencat.cat/web/.content/00_catalunya2020/Documents/estrategies/fitxers/agendes-compartides.pdf
- **Generalitat de Catalunya (2020). *Pla de reactivació econòmica i protecció social*.** https://web.gencat.cat/web/shared/GENCAT/coronavirus/mesures-coreco/pla-reactivacio-economica-i-proteccio-social/Pla-reactivacio-economica-proteccio-social.pdf
- **Govern d'Espanya (2020). *Pla de recuperació, transformació i resiliència*.** https://www.lamoncloa.gob.es/presidente/actividades/Documents/2020/07102020_PlanRecuperacion.pdf
- **International Panel of Experts on Sustainable Food Systems (iPES FOOD) (2017). *Cómo entender el nexo Alimentación-Salud*.** http://www.ipes-food.org/_img/upload/files/FoodHealthNexus_Report_Spanish.pdf
- **International Panel of Experts on Sustainable Food Systems (iPES FOOD) (2019). *Hacia una política alimentaria común en la Unión Europea*.** http://www.ipes-food.org/_img/upload/files/CFP_ExecSummary_ES.pdf
- **Nacions Unides (2016). *Agenda 2030. Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)*.** https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf
- **Nature Food (2020). *Climate change responses benefit from a global food system approach*.** https://www.nature.com/articles/s43016-020-0031-z
- **Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE) (2020). *COVID-19 and the Food and Agriculture Sector: Issues and Policy Responses*.** https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=130_130816-9uut45lj4q&title=Covid-19-and-the-food-and-agriculture-sector-Issues-and-policy-responses
- **PriceWaterhouseCoopers (PwC) (2016). *Futures of food provision. Four posible scenarios for the AgriFood industry*.** https://www.pwc.com.tr/tr/publications/industrial/retail-consumer/pdf/futures-of-food-provision.pdf